ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି

B.B.COLLEGE

BAIGANABADIA, MAYURBHANJ

ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି

ଅସତୋମା ସଦ୍‌ଗମୟ
ତମସୋମା ଜ୍ୟୋତିର୍ଗମୟ
ମୃତ୍ୟୁର୍ମା ଅମୃତମ୍ ଗମୟ
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ, ଶାନ୍ତିଃ, ଶାନ୍ତିଃ

ବି. ବି.କଲେଜ
ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ
୨୦୦୩ - ୦୪
୨୦୦୪ - ୦୫

ପ୍ରକାଶକ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ରାଉତ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ

ସମ୍ପାଦନା
ଅଧ୍ୟାପିକା ସଂଘମିତ୍ରା ନାଏକ, ମୁଖ୍ୟା, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
ଅଧ୍ୟାପିକା ମଂଜୁଲତା ଦାଶ, ମୁଖ୍ୟା, ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗ
ଅଧ୍ୟାପକ ଅଭିମନ୍ୟୁ ମହାନ୍ତି, ମୁଖ୍ୟ, ଇଂରାଜୀ ବିଭାଗ
ଅଧ୍ୟାପକ ପରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
ଅଧ୍ୟାପକ ନଟବର ଗିରି, ଇଂରାଜୀ ବିଭାଗ
ଅଧ୍ୟାପକ କୁମାରମଣି ନାୟକ, ଇତିହାସ ବିଭାଗ
ଅଧ୍ୟାପକ ହରିଶଙ୍କର ମହାକୁଡ, ଇଂରାଜୀ ବିଭାଗ
ଅଧ୍ୟାପିକା ଜୟଶ୍ରୀ ଦାଶ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ଛାତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି
ଶ୍ରୀ ଭୀମ ଚରଣ ମାଣ୍ଡି,
ଯୁକ୍ତ ୩, ୧ମ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ

ପ୍ରଚ୍ଛଦ
ସୋମଶ୍ରୀ ବିଷୋୟୀ,
ଦେଉଳସାହି, ବାରିପଦା. ଫୋନ - ୨୫୨୪୬୫

ଡି.ଟି.ପି./ ମୁଦ୍ରଣ
ମେଘାସନୀ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ
ବାଘରା ରୋଡ, ବାରିପଦା - ୭୫୭୦୦୧
ଫୋନ : (୦୬୭୯୨)୨୫୨୦୬୦

Dedicated to

Late Sishir Kumar Das
(Tuku Bhai)

A true well wisher of the College.

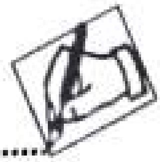

ସଂପାଦକୀୟ.........

କିଛି ଆଶା କିଛି ନିରାଶା, କିଛି ଅଭିଳାଷ- କିଛି ଅଭିପ୍ସା, କିଛି ସ୍ୱପ୍ନ କିଛି ବାସ୍ତବତା, କିଛି ପ୍ରେମ ପୁଣି କିଛି ପ୍ରତାରଣା, କିଛି ନିରବତା କିଛି ପ୍ରଗଲ୍‌ଭତା, କିଛି ତୃଷ୍ଣା ଆଉ କିଛି ହତାଶା, କିଛି ପାଇବାର ଖୁସି-ପୁଣି କିଛି ହରାଇବାର ଅନୁଶୋଚନା, କିଛି ବିଶ୍ୱାସ କିଛି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ରଂଗରେ ରଂଗାୟିତ ଆମ "ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି"ର ପ୍ରତିଟି ପୃଷ୍ଠା ତାରୁଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ଏଠି, ଯୌବନ ଜାଗ୍ରତ ଏଠି, କଳ୍ପନା ପଲ୍ଲବିତ ଏଠି ପୁନଶ୍ଚ ଭ୍ରାତୃଭାବ ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଏହାର ।

ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ପଲ୍ଲବିତ ପୁଷ୍ପିତ ବୃକ୍ଷର ଶାଖା ସଦୃଶ । ବୃକ୍ଷ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଅଛି । ପିତାମାତାଙ୍କର ଆଶ୍ରୟରେ ଶୈଶବ ବିତିଯାଏ । ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳ ସଂରକ୍ଷଣରେ କିଶୋରାବସ୍ଥା ବିକଶିତ ହୁଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମୟ ହେଉଛି ଏଇ କିଶୋରାବସ୍ଥା ବିକଶିତ ହୁଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମୟ ହେଉଛି କିଶୋରାବସ୍ଥା ବା "ତାରୁଣ୍ୟ" । କାରଣ ତାରୁଣ୍ୟର ଶକ୍ତି ଅସୀମ, ମନୋବଳ ଅମାପ, ବିପଦକୁ ବରଣ କରିବାର ଏକ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଶକ୍ତି ନିହିତ ଏଇ ତାରୁଣ୍ୟରେ ଏଇ ତ ପ୍ରବଳଶକ୍ତି । ଏହି ପ୍ରବଳଶକ୍ତିକୁ ସୁବିନିଯୋଗ କଲେ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ଭବ । ଲୋଡ଼ାମାତ୍ର ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ, ଗଭୀର ତ୍ୟାଗ ଲିପ୍ସା ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ତାହାର ସଦୁପଯୋଗ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟତା । ଆତ୍ମବଳ ଥାଇ ପୁଣି ତାହାର ସଦୁପଯୋଗ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟତା ନଥିଲେ, ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ହରାଇଦିଏ ।

ଘୋର ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଥିଲା । କୌରବ ତଥା ପାଣ୍ଡବ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଅସଂଖ୍ୟ ଯୋଦ୍ଧା ଆହତ ଏବଂ ନିହତ ହେଉଥିଲେ । ରାତିରେ ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ ରହିବାର ନିୟମ ଥିଲା । ଅନ୍ଧକାର ହେବାମାତ୍ରେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବେଶ ବଦଳାଇ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଆହତଙ୍କର [illegible] ସେବା କରୁଥିଲେ ! ଦିବସ ହେବାପୂର୍ବରୁ ଘରକୁ ଫେରିଯାଉଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କର ସେବା, ସଦ୍‌ଭାବନାର ଗୋପନ ରହସ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଗଲା । ପର-ଆପଣାର ପ୍ରଭେଦ ନଥିଲା । ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ । ପ୍ରଜାଗଣ ତାଙ୍କୁ "ଧର୍ମରାଜ" ଉପାଧି ଦେଲେ । ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କର ଏହି ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ସେବା ତଥା ଧର୍ମପରାୟଣତା ଯୋଗୁଁ ହିଁ ଶକ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପାଣ୍ଡବସେନା ବିଜୟ ଲାଭ କଲେ ଏବଂ "ଯତୋଧର୍ମସ୍ତତୋ ଜୟ"ର ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଲା । ଏଣୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ସଂକଳ୍ପ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଉଛି - "ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦ୍‌ଭାବନା ଓ ଉତ୍ତମ ବିଚାର ରଖିନିଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ସହଯୋଗ କରୁଥିବି ।" ଏହି ସଂକଳ୍ପ ହିଁ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଭାବର ମୂଳମନ୍ତ୍ର, ଜୀବନାନନ୍ଦର ଅକ୍ଷୟ ଭଣ୍ଡାର ।

ଜୀବନର ଆନନ୍ଦ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଅବା ପରିସ୍ଥିତିରେ ନାହିଁ, ବରଂ ତାହା ରହିଛି ଜୀବନଯାପନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ । ଆମକୁ କ'ଣ ମିଳିଛି ସେଥିରେ କିଛି ନାହିଁ । ବରଂ ଆମେ ତାହାକୁ କିପରି ଅନୁଭବ କରୁ-ଏଥିରେ ଆନନ୍ଦ ଅଛି । ଆମେ କିପରି ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁ ଏଥିରେ ଆନନ୍ଦ ଅଛି, ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲେ ଫୁଲ କଣ୍ଟା ହୋଇଯାଏ, କଣ୍ଟା ମଧ୍ୟ ଫୁଲ ହୁଏ । ଏହି କାରଣରୁ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ଅର୍ଥ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ, ଜଣେ ତହିଁରୁ ଆନନ୍ଦର ଅନୁଭୂତି ପାଉଥିଲା ବେଳେ ଅନ୍ୟଜଣେ ତହିଁରୁ ବିଷାଦର ଅନୁଭୂତି ପାଇଥାଏ ।

"ଶୁଭାଞ୍ଜଳି"ର ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ ଠିକ୍ ସେହି ନ୍ୟାୟରେ କାହା ପାଇଁ ଆନନ୍ଦକୁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଥିବା ବେଳେ କାହାପାଇଁ ହୁଏତ ବିଷାଦ ଆଣିଦେଇପାରେ ଯାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମୂଳକ । କାରଣ ଜଣେ ମାଆ ନିକଟରେ ତା'ର ସମସ୍ତ ସନ୍ତାନର ସ୍ଥାନ ସମାନ ହେଲାପରି ଶୁଭାଞ୍ଜଳିରେ ପ୍ରକାଶିତ ତଥା ଅପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଥାନ ସମାନ । ମାତ୍ର ପତ୍ରିକାର ସୀମିତ କଳେବର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି । "ଶୁଭାଞ୍ଜଳି" ରହିଛି ଆଉ ରହିବ ମଧ୍ୟ-ଯଦି ଥିବ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସେହିପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆଉ କିଛିଟା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ।

ସମୟ ସ୍ରୋତରେ ପାଦ ମିଳାଇ କାଲିପରେ ଯେମିତି ଆଜି ଆସିଛି, ଆଜିପରେ ଠିକ୍ ସେମିତି କାଲି ମଧ୍ୟ ଆସିବ, ପୁଣି କିଛି ପୁରୁଣା ପାଖିରେ ନୂଆ ତାରୁଣ୍ୟର ପାଖୁଡ଼ା ମିଶାଇ ମାଳିର ସଫଳ ପ୍ରୟତ୍ନରେ ଗୁନ୍ଥାଯିବ "ଶୁଭାଞ୍ଜଳି"ର ପୁଷ୍ପମାଳ । ତେବେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସହଯୋଗ, ସାଧନା ତଥା ଚେଷ୍ଟାସଂକରେ ଶୁଭାଞ୍ଜଳିର ପୁଷ୍ପ ପ୍ରକାଶିତ ସେମାନେ ତ ସର୍ବଦା ଧନ୍ୟବାଦାର୍ହ । ଆମ ସମିତିର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ, ଦିଗ୍ଦ୍ରଷ୍ଟା, ଆମ ସୁଖ-ଦୁଃଖର ସାଥୀ ତଥା ଆମ ବଡ଼ଭାଇତୁଲ୍ୟ ଆମ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ଅଧିକାରଭରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶହିଁ ଏ ଦିଗରେ ଆମ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରେରଣା । ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପିକା କୁମାରୀ ସଂଘମିତ୍ରା ନାୟକଙ୍କର ଦ୍ୱିଧାହୀନ ସହଯୋଗ ଆମ ପାଇଁ ସଦା ସ୍ମରଣୀୟ, ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନଟବର ଗିରି (ଇଂରାଜୀ ବିଭାଗ)ଙ୍କ ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟ, ଦୃଢ଼ମନୋବଳ ଏବଂ ଅଦମ୍ୟ ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ଶୁଭାଞ୍ଜଳି ବାସ୍ତବରେ ଗୌରବାନ୍ୱିତ । ଏତଦ୍‌ଭିନ୍ନ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା, କର୍ମଚାରୀ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କର ସହଯୋଗ ତଥା ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋଭାବ ନିମନ୍ତେ ଶୁଭାଞ୍ଜଳି ତା'ର ହାର୍ଦ୍ଦିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି ।

ସର୍ବଶେଷରେ ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ନିଜେ ଗଢ଼ିଥିବା ଫୁଲକଳିକୁ ଆହୁରି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କରନ୍ତୁ । ଭରିଯାଉ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ନୂତନ ପ୍ରେରଣା, ଉଦ୍ଦୀପନା ଆଉ ଏ ଶୁଭାଞ୍ଜଳିକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର କରିବାର ଦୃଢ଼ସଂକଳ୍ପ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ . . . ଶାନ୍ତିଃ . . . ଶାନ୍ତିଃ . . .

ସଂଜୁଲତା ଦାଶ
ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦିକା, ଶୁଭାଞ୍ଜଳି
୨୦୦୪-୦୫

Message of the Principal

My students are like the flowers of this garden. Each flower has its beauty and individuality but the worth of a flower is multiplied when judged togetherly with others; or in other words, strength is manifested in unity. Hence let unity be groomed in isolation as well as in group, the example of which is our College !

ସୂଚୀପତ୍ର

● ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଗଳ୍ପ ବିଭାଗ

କ୍ର.ନଂ.	ବିଷୟ	ଲେଖକ / ଲେଖିକା	ପୃଷ୍ଠା
୧.	ଭକ୍ତିର ସ୍ୱାଦ	ଅଧ୍ୟାପିକା ମଞ୍ଜୁଲତା ଦାଶ	୦୧
୨.	ନବ ବର୍ଷର ଆଗମନ	ତ୍ରିପତି ନାଥ	୦୨
୩.	କୁସଂସ୍କାର	ବିଷ୍ଣୁ ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି	୦୩
୪.	ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତ ମାତୃଭାଷା	ରାଇସେନ୍ ହେମ୍ବ୍ରମ	୦୫
୫	ଆଜିର ସମାଜରେ ଧର୍ମର ଆବଶ୍ୟକତା	ବାସନ୍ତୀ ନାଥ	୦୭
୬.	ନିଶା ନିବାରଣ	ରଶ୍ମିତା ନାଥ	୦୯
୭	ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ	ଶୋଭାଳିନୀ ମିଶ୍ର	୧୧
୮.	ସାଂପ୍ରତିକ ଶିକ୍ଷା	ରଶ୍ମିତା ମିଶ୍ର	୧୩
୯.	ମୈତ୍ରୀ	ବିଜୟା ବେହେରା	୧୫
୧୦.	ସବୁ ଧର୍ମର ଠାକୁର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ	ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାୟକ	୧୬
୧୧.	ମାଗାଜିନ୍	କୁଞ୍ଜଲତା ନାଏକ	୧୭
୧୨	ଭିନ୍ନ ଏକ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ	ଅଭିଳାଷ ଦାସ	୧୯
୧୩.	ମଲା ମନର ଭୂତ	ନିହାରୀକା ନାଥ	୨୦
୧୪.	ପାର୍ବଣି	ଶୁଭେନ୍ଦୁ ଦାସ	୨୧
୧୫.	କେଉ ଟୋପା ଲୁହ	କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ଧଳ	୨୩
୧୬.	ଚିଠି	ଶିବୁଲାଲ ଟୁଡୁ	୨୫
୧୭.	ପ୍ରେମ କରି ଜଣ ମୁଁ ଦୋଷୀ	ନେତ୍ରୀମଣି ଧୀର	୨୬
୧୮.	ମୋ ପିଲା ଦିନର ସାଥୀ	ତାରାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡା	୨୭

● କବିତା ବିଭାଗ

ବିଷୟ	ଲେଖକ / ଲେଖିକା	ପୃଷ୍ଠା
୧. ବିବର୍ଣ୍ଣତା	ଅଧ୍ୟାପିକା ସଂଘମିତ୍ରା [illegible]	୨୯
୨. ଅଭିପ୍ସା	ଅଧ୍ୟାପିକା ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି	୨୯
୩. ବିଜୟ	ଦେବଯାନୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ	୩୦
୪. କାହିଁକି	ରାମମୋହନ ମୁର୍ମୁ	୩୦
୫. ସ୍ୱପ୍ନ	ସ୍ୱାତୀ ବେହେରା	୩୦
୬. ପ୍ରତାରଣା	ସ୍ୱାତୀ ସୁଚରୀତା ଦାସ	୩୦
୭. ମୁଁ	ସ୍ନିଗ୍ଧା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ	୩୧
୮. ମୋର ଭଲପାଇବାର ଫଳ	ସୁଭମ ନାୟକ	୩୧
୯. ଜୀବନ	ରଶ୍ମିତା ମିଶ୍ର	୩୧
୧୦. ଭୁଲିହୁଏନା	ପିନାକୀ ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର	୩୧
୧୧. କେବଳ ତୁମରି ପାଇଁ	ସୁମନ୍ତ ନାୟକ	୩୨
୧୨. ପାଠପଢ଼ା	ରଜନୀ ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତ	୩୨
୧୩. ଆଶା	ଶୋଭାଳିନ୍ ମହାପାତ୍ର	୩୨
୧୪. ମା	ବରୁଣ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ	୩୩

୧୫. କଳଙ୍କିତ ସ୍ୱପ୍ନ	ପ୍ରସାଦ କୁମାର ଦାସ	୩୩
୧୬. [illegible]	ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ପାତ୍ର	୩୩
୧୭. [illegible]	ଦୀପକ ରଞ୍ଜନ ବେହେରା	୩୪
୧୮. [illegible]	ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ନାଥ	୩୪
୧୯. ଅଲୋଡ଼ା ସ୍ମୃତି	ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଗିରି	୩୫
୨୦. କେବଳ ଭଗବାନ	ରଶ୍ମିରେଖା [illegible]	୩୫
୨୧. ମନର ମଣିଷ	ତିଳୋତ୍ତମା ଧର	୩୬
୨୨. ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ	ସୁରେଖା ନାଥ	୩୬
୨୩. ରକ୍ତ ଅଳତା	ସତ୍ୟବ୍ରତ ହୋତା	୩୭
୨୪. ପ୍ରେମ	ନବନୀତା ମହାନ୍ତି	୩୭
୨୫. ମୋ ମାଆ	ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟା ନାଥ	୩୭
୨୬. ଶତାବ୍ଦୀର ରଙ୍ଗ	ମଧୁସ୍ମିତା ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୩୭
୨୭. ଏକଥା ଯଦି ସତ୍ୟ ମଣିବୁ	ବାସନ୍ତୀ ନାଥ	୩୭
୨୮. କୋଇଲି	ଆୟୁଷ୍ମିତା ଜେନା	୩୭
୨୯. ଶ୍ରୀ ପୟର	ଅନିନ୍ଦିତା ମହାନ୍ତି	୩୭
୩୦. ପରିବେଶର ଆହ୍ୱାନ	ଶିବବ୍ରତ ମହାପାତ୍ର	୩୮
୩୧. ତୁମେ ଭୁଲ କହୁଛ	ସବିତା ରାଣୀ ଘୋଷ	୩୮
୩୨. ପାପ	ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେନାପତି	୩୮
୩୩. ବର୍ଷା	ସୁବାସ କୁମାର ଗିରି	୩୮
୩୪. ଅବଶୋଷ	ସୁଜାତା ମିଶ୍ର	୩୯
୩୫. ସମ୍ପର୍କ	ନାରାୟଣୀ ନାଥ	୩୯
୩୬. ମୋ ପିଲା ଦିନ	ଶ୍ରୀଦେବୀ ସେନାପତି	୩୯
୩୭. ଆଶା ଓ ନିରାଶା	ଅନୁପମା ସିଂହ	୩୯

ENGLISH SECTION

1.	AIDS	Dr Annapurna Dhal	01
2.	Contribution of Science to Society	Amruta Pradhan	03
3.	AIDS - A Worldwide Epidemic	Rashmita Nath	05
4.	A Little Fish	Monasini Dash	06
5.	Dubyaman	Suchismita Sau	07
6.	Time Taken for Everything	Narayan Sethy	07
7.	A Face of Pleasure	Arpita Mohapatra	07
8.	Rose	Supriya Panda	08
9.	What is Life	Manas Mohapatra	08
10	Try to be Happy with What You Get	Snigdha Acharya	08
11.	Beauty	Dipti Rekha Rout	09
12.	Value of Time	Makardhwaja Naik	09

ସାନ୍ତାଳୀ ବିଭାଗ

(ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୂଚୀ ପ୍ରଦତ୍ତ)

***

ଭକ୍ତିର ସ୍ୱାଦ

ଅଧ୍ୟାପିକା ମଞ୍ଜୁଲତା ଦାଶ
ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟା, ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗ

ଭକ୍ତିର ପରିଭାଷା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପକ । ଯାହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଭାଷାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି କେବଳ 'ଭାବ'ର । ନିଚ୍ଛକ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ - ଯାହା ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭକ୍ତ ନିକଟକୁ ଧାଇଁ ଆସିବା ସକାଶେ ବାଧ୍ୟ କରେ ତାହାହିଁ ଭକ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ କୁହାଯାଏ, "ଭାବକୁ ନିକଟ ସେ'ତ, ଅଭାବକୁ ଦୂର ।"

ଭକ୍ତ ମନର "ଭାବ" ଆଗରେ ଭଗବାନ ହାର ମାନନ୍ତି । ଭକ୍ତର ଡାକରେ ଭଗବାନ ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି କାଳବିଳମ୍ବ ନକରି । ଭକ୍ତ ଜାଣେନାହିଁ କୌଣସି ବିଧିବିଧାନ । କେଉଁଠାକୁ ଯିବ ସେ, କେଉଁଠି ଖୋଜିବ ସେ ତାର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟଙ୍କୁ । କେବଳ ସେ ଖୋଜେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗର ଶୂନ୍ୟତା ଭିତରେ ସେ ଖୋଜେ । କେବଳ ସେ ହିଁ ଜାଣେ ତାର ଅନ୍ତର୍ମନର ପୀପାସା କଥା । ସେ ନିଜ ପୀପାସାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରେ । ସମସ୍ତ ସାଂସାରିକ ବସ୍ତୁର ଉପସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅନୁଭବ କରେ ଏକ ବିରାଟ ଶୂନ୍ୟତା । ତା ହୃଦୟର ପୀପାସା କ୍ରମଶଃ ତୀବ୍ରତର ହୋଇଉଠେ । ଏପରିକି ସେ ନିଜେ ପାଲଟିଯାଏ ଏକ ବିରାଟ ପୀପାସା, ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିରହ ଅଗ୍ନି ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁର ପ୍ରବଳ ଉତ୍ତାପ ଯୋଗୁଁ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଗର୍ତ୍ତକୁ ପୂରଣ କରିବା ସକାଶେ ଆକାଶ ବକ୍ଷରେ ବାଦଲର ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ପୃଥିବୀକୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଆସେ ବର୍ଷାଋତୁ । ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଏଇତ ବିଚିତ୍ର ବିଧାନ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଯେତେବେଳେ ଭକ୍ତ ହୃଦୟର ତୃଷା ପ୍ରବଳ ହୋଇଉଠେ, ପ୍ରଭୁପାଦ ଆକାଂକ୍ଷାରେ ଯେତେବେଳେ ବିରହ ଅଗ୍ନି ହୃଦୟରେ ତେଜୀୟାନ୍ ହୋଇପଡେ, ସେତେବେଳେ ତାର ଅନ୍ତର୍ଚେତନାରେ ସୃଷ୍ଟିହୁଏ ଏକ ବିରାଟ ଶୂନ୍ୟତା । ଆଉ ସେ ଶୂନ୍ୟତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସ୍ୱୟଂ "ପୂର୍ଣ୍ଣତା", "ପରମବ୍ରହ୍ମ" । ଭକ୍ତ ହୃଦୟର "ବିରହ" ହିଁ ହେଉଛି ତାର ପ୍ରିୟ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ତା ନିକଟକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମ । ଏ ବିରହ ପୀଡାଦାୟକ ନୁହେଁ । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଧୁର, ଆହ୍ଲାଦମୟ । ଯାହାକୁ ବୁଝିହୁଏ ମାତ୍ର ବୁଝାଇ ହୁଏନି । ଏହା ହୃଦୟକୁ ଦଂଶନ କରେ ସତ, ମାତ୍ର ସଙ୍ଗୀତ ଭଳି ଏକଶବ୍ଦରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏହା ହେଉଛି ମିଷ୍ଟପୀଡା । ଧନ୍ୟ ସେହି ଭକ୍ତର ହୃଦୟ, ଯେ ଚାଖିଛି ଭକ୍ତିର ସ୍ୱାଦ । ସନ୍ଥ କବୀରଙ୍କ ଭାଷାରେ - "ଶରୀର ବୀଣା ହୋଇଗଲା, ଏବଂ ସେ ବୀଣାରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱର ବାହାରୁଛି - ବିରହର ସ୍ୱର, ମିଳନ ପରେ ବିରହ, ବିରହ ପରେ ମହାମିଳନ ।"

ବାସ୍ତବିକ ଭକ୍ତ ହୃଦୟରେ ବିରହର ସ୍ୱର ଯେତେ ତୀବ୍ର ହେବ, ଭଗବାନଙ୍କ ସହିତ ଭକ୍ତର ମିଳନର ପଥ ସେତେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ହେବ । ଏହାହିଁ ତ ହେଉଛି ଭକ୍ତ ଆଉ ଭଗବାନଙ୍କର "ଅନନ୍ୟପ୍ରେମ" । ଏ ପ୍ରେମରେ ରହିଛି ସମର୍ପଣର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଗୁଞ୍ଜରଣ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭକ୍ତ ଦିଏ, ସର୍ବସ୍ୱ ସମର୍ପଣ କରିଦିଏ ତାର ପ୍ରିୟତମଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ଧିରେ ଧିରେ ହୃଦୟ ତାର ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ । ଆଉ ସେଇ ଶୁଦ୍ଧ ହୃଦୟରେ କ୍ରମଶଃ ପ୍ରବେଶ କରେ ନିଜ ଗୁରୁଦେବଙ୍କର ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଆନ୍ତରିକ ଶକ୍ତି । ଫଳରେ ତାର ରୂପ, ଭଙ୍ଗିମା, ହାବ-ଭାବ ପ୍ରକୃତିରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ଏକ ଅନନ୍ୟ ସମାନତା । ଏହାକୁ ହିଁ କୁହାଯାଏ "ସାରୂପ୍ୟ" ।

କର୍ମଫଳ ଅନୁସାରେ ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟର ଉଚିତ ସମୟ ଆସେ, ସେତିକିବେଳେ ହିଁ ତା ଭିତରେ ଈଶ୍ୱର-ଅନ୍ୱେଷଣ ତଥା ନିଜ ଜୀବନକୁ ବିଚାର କରିବା ରୂପକ ଚିନ୍ତନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ସେ ସଂସାରର ଦୁଃଖ ଏବଂ ସୁଖ ରୂପକ ବୋଝକୁ ବହନ କରି ଜୀବନର ଅନ୍ଧାରୀ ଗଳିରେ ବୁଲୁବୁଲୁ ସେହି ପ୍ରଶସ୍ତ, ସମତଳ ଏବଂ ଦିବ୍ୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରାଜପଥକୁ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିପଡେ । ତେବେ ସମୟର କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ସେହି ପ୍ରଶସ୍ତ ରାଜପଥର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିଯାଏ, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱାରପାଳଙ୍କର ବିନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଆଉ ସେହି

ଦ୍ୱାରପାଳ ହେଉଛନ୍ତି "ସଦ୍‌ଗୁରୁ" । ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ସଦ୍‌ଗୁରୁ ଯାହାକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରାଜପଥରେ ପ୍ରବେଶ ନିମନ୍ତେ ଥରେ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି, ସେ ପୁନର୍ବାର ଆଉ କେବେ ଫେରିଆସେ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରାସ୍ତା ତଥା ସେ ରାସ୍ତାର ପ୍ରଗତି ନିମନ୍ତେ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ହିଁ ସ୍ତମ୍ଭତୁଲ୍ୟ, ତେବେ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ "ଭକ୍ତି" ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ ।

ଈଶ୍ୱର ପ୍ରାପ୍ତିର ଅନନ୍ୟପନ୍ଥା "ଭକ୍ତି" ନିମନ୍ତେ "ଭାବ"ର ମୂଲ୍ୟ ଯେତିକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଭାବ ପାଇଁ "ଅର୍ପଣ"ର ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ ଭକ୍ତିଭାବ ଏବଂ ଅର୍ପଣ ସହିତ ଭକ୍ତ ହୃଦୟରେ ସମର୍ପଣର ଉତ୍ତାଳତରଙ୍ଗ ହିଁ ଭକ୍ତକୁ ଭକ୍ତିସାଗରର ଅମୃତକୁ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଏ ।

ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବଦ୍‌ଗୀତାର ଦ୍ୱାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟର ଷଷ୍ଠ ଏବଂ ସପ୍ତମ ଶ୍ଳୋକରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କୁ ଏହାହିଁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଦେଇଛନ୍ତି -

"ଯେ ତୁ ସର୍ବାଣି କର୍ମାଣି ମୟି ସଂନ୍ୟସ୍ୟମତ୍‌ପରାଃ
ଅନନ୍ୟେନୈବ ଯୋଗେନ ମାଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ତଉପାସତେ ।(୬)
ତେଷାମହଂ ସମୁର୍ଦ୍ଧର୍ତା ମୃତ୍ୟୁ ସଂସାରସାଗରାତ୍
ଭବାମି ନ ଚିରାତ୍ ପାର୍ଥ ମୟ୍ୟାବେଶିତଚେତସାମ୍ ।(୭)"

ଅର୍ଥାତ୍ - "ହେ ପାର୍ଥ ! ଯେଉଁମାନେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ମୋଠାରେ ସମର୍ପଣ କରି ମତ୍‌ପରାୟଣ ହୋଇ ଏକାନ୍ତ ଭକ୍ତିଯୋଗରେ ଧ୍ୟାନପୂର୍ବକ ମୋତେ ଉପାସନା କରନ୍ତି, ମୁଁ ଅବିଳମ୍ବେ ମୋଠାରେ ଚିତ୍ତ ସମର୍ପଣ କରିଥିବା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମରଣଯୁକ୍ତ ସଂସାର ସାଗରରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥାଏ ।"

ନବ ବର୍ଷର ଆଗମନ

କୁମାରୀ ତ୍ରିପତି ନାଥ
+୩, ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା
(ପୁରାତନ ଛାତ୍ରୀ)

ସେଦିନ ରାତି ବାରଟା ବାଜିଛି,

ହସୁଥିବା ଝିଅଟି ଧିରେ ଧିରେ ଅନ୍ତର୍ଧ୍ୟାନ ହୋଇଗଲା । ସେହି ଘନ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ଏକୁଟିଆ ଭାବୁଥିଲି । ସେହି ଝିଅଟିକୁ ଠିଆକରି କିଛି ପଚାରିଥାନ୍ତି, ତାର ବିଦାୟ ଦୁଃଖ ବୁଝିଥାନ୍ତି । ଟିକେ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦିଅନ୍ତି । ସେ ସମୟ ଲୋକଙ୍କର ହସଖୁସିର ସମୟ, ତାରିଆଡେ ଭିଡ । ଏକ ନୂଆ ଝିଅର ଆଗମନରେ ସବୁଲୋକ ମଉଜ ମଜଲିସ କରିଥାନ୍ତି । ତାର ଦୁଃଖର ପୁନରାବୃତ୍ତି ନ କରିବା ପାଇଁ ସଙ୍କଳ୍ପ କରୁଥିଲି । ହଠାତ୍ ପଛରୁ କିଏ ମୋତେ ସ୍ପର୍ଶ କଲା । ମୁଁ ପଛକୁ ବୁଲିପଡି ଦେଖିଲି ନୂଆ ଝିଅଟିର ଆଗମନ ହୋଇସାରିଛି । ସେ ସେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ମନୋରମ ମୂର୍ତ୍ତୀ । ସେ ଝିଅଟି ମୋ ଆଡକୁ ଏପରି ଭାବରେ ଅନାଇଛି । ସତେଯେପରି ମୋଠାରୁ ତାକୁ କିଛି ପାଇବାର ଅଛି । ସେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ମୋ ସ୍ୱାଗତକୁ । ସେ ଝିଅଟିର ନାଁ ମଧ୍ୟ କେତେ ସୁନ୍ଦର । ସୁନ୍ଦର ନାମରେ ନାମିତ ସେ "୨୦୦୫"

କୁସଂସ୍କାର

ବିଷ୍ଣୁନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି
+୩ ୨ୟ ବର୍ଷ(ବାଣିଜ୍ୟ)

ମନୁଷ୍ୟର ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସରୁ କୁସଂସ୍କାରର ଜନ୍ମ । ମନୁଷ୍ୟର ଅଜ୍ଞାନତାରୁ ହିଁ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ । ଘୋର ଅଜ୍ଞାନତାଜନିତ ଏହି ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଓ କୁସଂସ୍କାର ଫଳରେ ମାନବଜାତି ଓ ପ୍ରାଣୀଜଗତ ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟ କରିବସେ ସାଂଘାତିକ ଅନ୍ୟାୟ ଓ ମାରାତ୍ମକ ଅତ୍ୟାଚାର । ଅଜ୍ଞତାଜନିତ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଓ କୁସଂସ୍କାର ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ବିନା କାରଣରେ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇଉଠେ ଏବଂ ଭ୍ରାନ୍ତ ଭୟରେ ତା'ର ଆପାଦ ମସ୍ତକ କମ୍ପିତ ହୁଏ । ଅଜ୍ଞତାଜନିତ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଓ ତତ୍‌ଜନିତ କୁସଂସ୍କାର ସମୟେ ସମୟେ ମାନବ ଜାତିର ଏକ ବିରାଟ ଅଂଶକୁ ମୁଷ୍ଟିବଦ୍ଧ କରିନିଏ । ଫଳରେ ପୃଥିବୀ ବକ୍ଷରେ ଦେଖାଦିଏ ବ୍ୟାପକ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ବିଭତ୍ସ ନରହତ୍ୟା, ପୁଣି ମଡ଼କ ଓ ମହାମାରୀ ତାଣ୍ଡବଲୀଳା ।

ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଓ କୁସଂସ୍କାର ନାନାଦି କାରଣରୁ ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ଅଙ୍କୁରିତ ହୋଇ କ୍ରମେ ତା'ର ଅସ୍ଥି ମଜ୍ଜାଗତ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅଜ୍ଞତା ହେତୁ ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିର ଭ୍ରମାତ୍ମକ କାରଣ କଳ୍ପନା କରିବସେ ଏବଂ ସେହି କାରଣର ନିରାକରଣ ନିମିତ୍ତ ସେ ଯେଉଁ ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରେ ତାହା ଭ୍ରାନ୍ତ କଳ୍ପନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିବାରୁ ସେହି ପନ୍ଥା ନିଶ୍ଚୟ ଏକ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ପନ୍ଥା । ସେହି ପନ୍ଥାକ୍ରମେ ମନୁଷ୍ୟର କୁସଂସ୍କାରରେ ପରିଣତ ହୁଏ ଏବଂ ପରମ୍ପରାନୁକ୍ରମେ ସେହି ପନ୍ଥାକୁ ତା'ର ଉତ୍ତର ପୁରୁଷଗଣ ଅନୁସରଣ କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ ନିଜର ଅଜ୍ଞତା ହେତୁ ମନୁଷ୍ୟ ଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଭୁଲ ଅର୍ଥ କରି କୁସଂସ୍କାରର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୁଏ ।

କୌଣସି ସମାଜର ଏକ ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର ପ୍ରଭାବ ଓ ପ୍ରତିପତ୍ତିକୁ ଚିରସ୍ଥାୟୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ନିରୀହ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୁସଂସ୍କାରକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି କୌଣସି କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଗୋପନ ରଖିଥାନ୍ତି, ଅଥବା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଭ୍ରମାତ୍ମକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଚାର କରିଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ୱରଚିତ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସମୂଳକ ଶ୍ଳୋକ ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକ୍ଷିପ୍ତ କରିଥାନ୍ତି ।

ସମାଜବଦ୍ଧ ମନୁଷ୍ୟର ଘୋର ରକ୍ଷଣଶୀଳ ମନୋବୃତ୍ତି ହେତୁ ସମାଜ ଅଗ୍ରଗତି କରିପାରେ ନାହିଁ, ତେଣୁ ସମାଜ ଗତିରେ ସ୍ଥାଣୁତ୍ୱ ଦେଖାଦିଏ । ଆବଦ୍ଧ ଜଳ ନୂତନ ସ୍ରୋତର ସମ୍ପର୍କ ହରାଇଲେ ତାହା ପରିସ୍ଥିତି ନାନା ମାରାତ୍ମକ ବ୍ୟାଧି ସୃଷ୍ଟି କଲାପରି ସମାଜର ସ୍ଥାଣୁତ୍ୱ ନୂତନ ଜ୍ଞାନର ସମ୍ପର୍କ ହରାଇ ନାନାଦି ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଓ କୁସଂସ୍କାର ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ଭାରତବର୍ଷ ଏକ କୁସଂସ୍କାରର ଦେଶ । ବୋଧହୁଏ ସେହି କାରଣରୁ ଏହା ସଂସ୍କାରକ ମାନଙ୍କର ଦେଶ ମଧ୍ୟ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଯେପରି ଘୃଣ୍ୟତମ କୁସଂସ୍କାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା, ସେହିପରି ଏହିଠାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ସଂସ୍କାରକ ମାନେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲେ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ କୁସଂସ୍କାର ଗୁଡ଼ିକର ବହୁଳତା ହେତୁ ଏଠାରେ ସଂସ୍କାରକ ମାନଙ୍କର ବହୁଳତା ଦେଖାଦେଇଥିଲା । ଅତୀତରେ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା, ନରବଳି, ପଶୁବଳି, ବାଲ୍ୟବିବାହ, ବିଧବା ଦହନ ଓ ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଥା ଆଦି ବହୁ କୁସଂସ୍କାର ଭାରତୀୟ ଜନତାକୁ କଳଙ୍କିତ କରିଥିଲା । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବତୀ ସୁଦର୍ଶନା ଅକ୍ଷତଯୌବନା ତରୁଣୀ ବିଧବା ତଥା ବାଲ୍ୟବିଧବା ମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମୃତ ସ୍ୱାମୀର ମୃତଦେହ ସହିତ ଜୀବନ୍ତ ଭାବରେ ଦଗ୍ଧ କରିବାର ହୃଦୟବିଦାରକ ନିଦାରୁଣ ଦୃଶ୍ୟକୁ ସେମାନଙ୍କର ଭ୍ରାତା, ପୁତ୍ର, ପିତାମାତା ଓ କୁଳପୁରୋହିତ ଗଣ ଯେପରି ସହାସ୍ୟ ବଦନରେ ସହ୍ୟ କରିପାରୁଥିଲେ, ସେଥିରୁ ବେଶ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ, ଏ ଦେଶରେ କୁସଂସ୍କାର ସବୁ କିପରି ଦେଶବାସୀଙ୍କର ରକ୍ତ, ମାଂସ ଓ ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜାଗତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ଦେଶରେ ନବେ ବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ, ନଅବର୍ଷର ଅନୂଢ଼ା ବାଳିକାକୁ ବିବାହ କରିବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଲାଭ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେହିପରି ବିବାହ ଧର୍ମସମ୍ମତ, ସମାଜସମ୍ମତ, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବିବାହ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ନବେ ବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧକୁ ବିବାହ କରାହୋଇଥିବା ନଅବର୍ଷର ବାଳିକା ବାଲ୍ୟବିଧବାରେ ପରିଗଣିତ ହେଲେ ତା'ର ପୁନର୍ବିବାହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷିଦ୍ଧ ବୋଲି ସୁଦୃଢ଼ ନିୟମ ଏ ଦେଶର ସମାଜପତି ମାନେ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଏତଦ୍‌ଭିନ୍ନ ବିସୂଚିକା ଓ ବସନ୍ତ ବ୍ୟାଧିର

କାରଣ ସ୍ୱରୂପ ବୁଢ଼ୀଠାକୁରାଣୀ ଓ ଶୀତଳା ମା'ଙ୍କଠାରେ ପରମକ୍ରୋଧର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ନିରାକରଣ ନିମିତ୍ତ ଜନସାଧାରଣ ପୂଜା, ପଣା ଓ ବଳି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପରମ ଉପାୟରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଭାରତ ବର୍ଷରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନର ବିପୁଳ ପ୍ରସାର ହେତୁ ଭାରତର ସମାଜରୁ ବହୁ କୁସଂସ୍କାର ନିର୍ମୂଳ ହୋଇଅଛି । ତଥାପି ଦୀପାବଳିରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନାମରେ ବାଣ ଫୁଟାଇ ଗାଁ ଗହଳିରେ ଘରପୋଡ଼ିର କାରଣ ହେବା ଏବଂ ହୋଲି ଉତ୍ସବରେ ଅନ୍ୟ ଉପରକୁ ରଙ୍ଗ ଫୋପାଡ଼ିବା ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ନାନାଦି ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ମାରାତ୍ମକ ହିଂସାକାଣ୍ଡର କାରଣ ହେବା ଭଳି ବହୁ କୁସଂସ୍କାର ଏବେବି ଏ ଦେଶରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ତିଷ୍ଠି ରହିଛି, ତେଣୁ ବୁଝିବାକୁ ଗଲେ ଆମେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେହି କୁସଂସ୍କାର ମଧ୍ୟରେ ବିଚରଣ କରୁଅଛୁ, ତେଣୁ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନ ବିଚାରର ବ୍ୟାପକ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ଭାରତୀୟ କୁସଂସ୍କାର ଅବଶେଷକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତବର୍ଷର ଶିକ୍ଷିତ ଜନସାଧାରଣ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ଯୁବକ ଯୁବତୀର ନେତୃତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେହି କେହି ସଂସ୍କାରକ-ଏହି ସଂଗ୍ରାମର ପ୍ରାଣବଳୀ ଦେଇ ଶହୀଦରେ ପରିଣତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଦେହତ୍ୟାଗ ପରେ ସମାଜ ତାହାଙ୍କର ସୁମହତ୍ ସ୍ମୃତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କର ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାଏ । ଏତାଦୃଶ ଶହୀଦ ମହାପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଓ ଜନ୍ ବେକେଟ୍‌ଙ୍କ ନାମ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ।

ସମାଜ ମଧ୍ୟରୁ କୁସଂସ୍କାର ଦୂରିଭୂତ କରିବାର ଅନ୍ୟତମ ନିଶ୍ଚିତ ଉପାୟ ହେଉଛି, ଜନତାର ମନରାଜ୍ୟକୁ ସଦାସର୍ବଦା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭିତ୍ତିରେ ଚିନ୍ତା କରି ଶିଖିଲେ ସମାଜ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରାତନ କୁସଂସ୍କାର ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରିପାରେ ନାହିଁ । ସାହାହେଉ, ଏ ଦେଶରେ ପରମ ସଂସ୍କାରକ ଯଥା-ବୁଦ୍ଧ, ଚୈତନ୍ୟ, ଶଙ୍କର, ନାନକ, ରାମାନନ୍ଦ, ରାମ ମୋହନ, ଈଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ର, ଦୟାନନ୍ଦ, ରାମକୃଷ୍ଣ, ବିବେକାନନ୍ଦ ଓ ମୋହନଦାସ କରମଚାନ୍ଦ ଗାନ୍ଧି ପ୍ରମୁଖ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଭୂମିଷ୍ଠ ହୋଇ ଭାରତୀୟ ସମାଜକୁ ବହୁ କୁସଂସ୍କାରରୁ ମୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ଇଂରେଜୀ ଶାସନ ସହିତ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଭ୍ୟତା ଭାରତ ବର୍ଷରେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭାରତ ବର୍ଷର ଜଳି ବିକଳିକୁ ଭେଦ କରି ପେନ୍‌ସିଲିନ୍ ଭଳି ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ କୁସଂସ୍କାରକୁ ନିର୍ମୂଳ କରିଅଛି ।

***

ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତ ମାତୃଭାଷା

ରାଇସେନ୍ ହେମ୍ବ୍ରମ୍
+ ୩ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ଆମ ଭାରତ ବର୍ଷ ଏକ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ଏଠାରେ ବହୁ ଜାତି, ଧର୍ମ ଓ ବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକମାନେ ବସତି ସ୍ଥାପନ କରିଥାନ୍ତି । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ଯଥା-ପୂର୍ବେ ସମ୍ବିଧାନରେ ଅଷ୍ଟମ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ୧୮ ଗୋଟି ଭାଷା ହେଉଛି- ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା, ଆସାମୀ, କନ୍ନଡ଼, ସଂସ୍କୃତ, ତାମିଲ, କାଶ୍ମିରୀ, ଗୁଜୁରାଟୀ, ମାଲାୟାଲମ, ପାଞ୍ଜାବି, ମରାଠି, ଓଡ଼ିଆ, ସିନ୍ଧି, ତେଲଗୁ, ଉର୍ଦ୍ଦୁ, ନେପାଳି,ମଣିପୁରୀ ଏବଂ କୋଙ୍କଣୀ । ପରେ ୨୦୦୩ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୨୨ ତାରିଖରେ ପୁଣି ଚାରିଗୋଟି ଭାଷାକୁ ଅଷ୍ଟମ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଚାରିଗୋଟି ଭାଷା ମଧ୍ୟରୁ ସାନ୍ତାଳ ଭାଷାକୁ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବିଧାନରେ ସର୍ବମୋଟ ୨୨ ଗୋଟି ଭାଷାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ଛଡ଼ା ଆମ ଭାରତବର୍ଷରେ ଆହୁରି ଅନେକ ଭାଷାଭାଷିର ଲୋକମାନେ ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଭାଷାକି ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ବିଧାନରେ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର କଣ ତାଙ୍କର ମାତୃଭାଷାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ? 'ମାତୃଭାଷା' । ମାତୃଭାଷା କହିଲେ ଆମେ ବୁଝିବା – ପିଲାଟି ଜନ୍ମ ହେଲା ଦିନଠାରୁ ତା ମାଆ ସଂସର୍ଶରେ ଆସିଥାଏ । ସନ୍ତାନଟି ମା' କୋଳରୁ ମାଆଙ୍କର ମୁଖ ନିଃସୃତ ବାଣୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଶବ୍ଦ ବା ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ଶୁଣିଥାଏ ଏବଂ ଧିରେ ଧିରେ ବଡ଼ହେଲା ପରେ ମା'ଙ୍କର ମୁଖ ନିଃସୃତ ବାଣୀ ବା ଭାଷାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଝିଥାଏ । ସନ୍ତାନଟି ଜନ୍ମ ହେଲା ଦିନଠାରୁ ମା' ପାଖରୁ ଯେଉଁ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିଥାଏ ତାହାକୁ ମାତୃଭାଷା କୁହାଯାଏ । ଏହି ମାତୃଭାଷା ହିଁ ଯେ ତା ଜାତି ପାଇଁ ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତ' ହୋଇଥାଏ ।

ସାଧାରଣତଃ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଭାଷା ସାମ୍ବିଧାନିକ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଛି ସେହିସବୁ ଭାଷା ଓ ଲିପି ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଗଠନ ହୋଇଛି । ଏହି ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଭାଷା ଓ ଜାତିର ଉନ୍ନତି ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସିଂହାସନରେ ଆଉ ଅପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ୱୀକୃତି ଭାଷା ଓ ଜାତିର ଉନ୍ନତି କେଉଁ ଏକ ରସାତଳ ପାତାଳରେ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଭାରତ ସରକାର ଏହି ଅନୁନ୍ନତ ଜାତି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶ୍ରମ ବା ହଷ୍ଟେଲ ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସେଠାରେ ମାଗଣାରେ ପୁସ୍ତକ, ପୋଷାକ ପରିଛେଦ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟପେୟର ସୁବିଧା ପାଉଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଋଣ ପାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସରକାର କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ବି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅନୁନ୍ନତ ଜାତିମାନେ ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପାରିନାହାନ୍ତି ।

ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି- ତାଙ୍କ ମାତୃଭାଷା ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଲିପିର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ୱୀକୃତି । ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ବହୁଳ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ମାନଙ୍କ ଭାଷା ଓ ଲିପି ସାମ୍ବିଧାନିକ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମାନେ ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । କାରଣ ଯେଉଁ ଜାତିର ଭାଷା ନାହିଁ ଲିପି ନାହିଁ ସେ ଜାତିର କିଛି ନାହିଁ । ମୂକ, ବଧିର ସହିତ ସମାନ ହେବେ ।

ଭାରତ ବର୍ଷର ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁନ୍ନତ ଜାତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାନ୍ତାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜାତିମାନେ ସଂଖ୍ୟା ବହୁଳତା । ଏହି ସାନ୍ତାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜାତିମାନେ ହେଲେ, ମୁଣ୍ଡା, କୋଲ୍‌ହୋ,ମାହାଲି ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଭାରତର ଓଡ଼ିଶା, ବିହାର, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ଏବଂ ଆସାମରେ ବସତି ସ୍ଥାପନ କରୁଛନ୍ତି । ଏବଂ ଭାରତର ବାହାରେ ନେପାଳ ଓ ଭୁଟାନ୍‌ରେ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବସତି ସ୍ଥାପନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଏକା ପରି । ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ମାନେ କଣ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବେ ?ସେମାନଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘ ପାଞ୍ଚରୁ ଛଅ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନ୍ମଧାତ୍ରୀ ମାତୃ ମା'ଙ୍କ କୋଳରୁ ମାତୃଭାଷା ଆୟତ୍ତରେ ଆସିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପୁଣି ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ତ ଆଶ୍ରୟ ବା ଦ୍ୱିତୀୟ ମାତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଏହିପରି ହେଲେ କଣ ଆମ ଭାରତ ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରିବ ? କେବେ ନୁହଁ । ଏହି ସାନ୍ତାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଅବନ୍ନତି ହେବାର କାରଣ- ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାତୃଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି, ଧର୍ମ ଓ ଲିପି ଥାଇ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅନ୍ୟର ମାଆକୁ ମା' ଡାକିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟର ଧର୍ମକୁ ନିଜ ଧର୍ମ କହିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି । ଯଥା- ସାନ୍ତାଳ ଧର୍ମ ସାର୍ନା ବଦଳରେ 'ହିନ୍ଦୁ' ଧର୍ମ । ପରୀକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଇମେରୀ, ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ, ବା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, କିମ୍ବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରୀକ୍ଷାରେ ମାତୃଭାଷା ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉପର ଅଂଶରେ ଲେଖା ହୋଇଥାଏ ମାତୃଭାଷାରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ: ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ମାତୃଭାଷା ସାନ୍ତାଳ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାର ସାନ୍ତାଳ ଆଦିବାସୀ ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖିବା ପାଇଁ ପଡୁଛି । ସେହିପରି ବିହାର ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ହିନ୍ଦିରେ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଆଦିବାସୀ ମାନଙ୍କୁ ବଙ୍ଗାଳୀରେ ଲେଖିବା ପାଇଁ ପଡୁଛି । ଏହି ପରି କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ରାଜ୍ୟରେ ମୁଣ୍ଡାରୀ, ହୋ୍ଦ୍ଦୁ, ମାହାଲି, ସାନ୍ତାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଆଦିବାସୀମାନେ ବସତି ସ୍ଥାପନ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଚଳିତ ଭାଷାକୁ ମାତୃଭାଷା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପଡୁଛି । ଏମାନେ କଣ ଅନ୍ୟ ଭାଷାର ସାହିତ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି କରିବେ । ଓଡ଼ିଶାର ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ କଥାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଉ । ଓଡ଼ିଆ ଆମର ଭାଷା, ଏହା ଆମେ ପିଲା ଦିନରୁ ଶିଖିଛୁ । ଏହାର ଅର୍ଥ ଆମ ମାତୃଭାଷାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଧ୍ୱନି ଗୁଡ଼ିକ ଓ ସେ ଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧିକରଣ ପଦ୍ଧତି ଆମେ ଅଜାଣତରେ ପିଲାଦିନୁ ଶିଖି ଯାଇଛୁ ଓ ଆୟତ୍ତ କରି ପାରିଛୁ । ଫଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଭାବକୁ ଆମେ ସହଜରେ ବୁଝିପାରୁଛୁ ଓ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ କରିପାରୁଛୁ । ଆମ ପରି ଅନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଧ୍ୱନି ଓ ସେ ଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧିକରଣ ପଦ୍ଧତି ପିଲାଦିନରୁ ନିଜ ଅଜାଣତରେ ଶିଖି ଆୟତ୍ତ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏହି ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ସାହିତ୍ୟ ରଚନା, ପଠନ ପାଇଁ କୁହାଯାଏ ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ । ସେହିପରି ଆମ ଭାରତବର୍ଷର ଅନେକ ଭାଷାଭାଷୀର ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ମାତୃଭାଷାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଧ୍ୱନି ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧିକରଣ ପଦ୍ଧତି ପିଲାଦିନରୁ ନିଜ ଅଜାଣତରେ ଶିଖି ଆୟତ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଭାଷା ଶିଖିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଏ ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଦିନ ସମୟ ଲାଗେ । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଭାଷା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଭାଷାକୁ ସହଜରେ ବୁଝିବା ଓ ସୃଷ୍ଟି କରିବା କଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ । ଏହି ପରି ନିଜ ମାତୃଭାଷା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ଲେଖା ପଢ଼ାରେ କଣ ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି ହେବ ? ଅର୍ଥାତ୍ ସାନ୍ତାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ କଣ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବେ ? କେବେ ନୁହେଁ । ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାଯାଉଛି କୌଣସି ସାନ୍ତାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଆଦିବାସୀମାନେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଗାଳ୍ପିକ, ପ୍ରାବନ୍ଧିକ କିମ୍ବା ସାହିତ୍ୟିକ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି କି ? କୋଟିଏରେ ଗୋଟିଏ ବି ନୁହଁ । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ମାତୃଭାଷା ।

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ ଲେଖନୀରେ :-

" ଉଚ୍ଚ ହେବା ପାଇଁ କର ଯେବେ ଆଶା
ଉଚ୍ଚ କର ଆଗେ ନିଜ ମାତୃଭାଷା ।"

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ଯଥାର୍ଥରେ କହିଛନ୍ତି ଯେଉଁ ଜାତି ବଡ଼ ହେବା ପାଇଁ ଆଶା କରେ ସେ ଜାତି ତା- ମାତୃଭାଷାକୁ ପୂର୍ବ ବା ବଡ଼ କରିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିବ ।

ଅଲଚିକି ସ୍ରଷ୍ଟା ପଣ୍ଡିତ ରଘୁନାଥ ମୁର୍ମୁଙ୍କ ଲେଖନୀରେ-

"ଜାନାମ ଆୟୋ ଇୟ୍ ରେହେଁ ଉନ ଉନିରେ ହାଡବା ହାୟ୍
ଜାନାମ ବାଖଦ ନିଧାନ ରେହେଁ ଅନାତେରେ ମାଞ୍ଜଙ୍ଗ ଆ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ-

ଜନ୍ମ ମା ଗରିବ ହେଲେ ହେଁ
ସେହି ଲାଳନ ପାଳନ କରି ବଢ଼ାଇ ଥାଏ,
ମାତୃଭାଷା ନିଚହେଲେ ମଧ୍ୟ
ତା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଆମେ ଆଗେଇ ଥାଉ ।"

ଅଲଚିକି ସ୍ରଷ୍ଟା ପଣ୍ଡିତ ରଘୁନାଥ ମୁର୍ମୁଙ୍କ କଥାକୁ ବିଚାର ନିଆଗଲେ ଜାଣିହୁଏ ମାତୃଭାଷା ଜନ୍ମ ମା ପରି ନିଜ ସନ୍ତାନକୁ ଲାଳନ ପାଳନ ସହିତ କ୍ଷୀରପାନ କରି ବଢ଼ାଇ ଥାଏ । ଏ ମାତୃଭାଷା ନିଚ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଦ୍ୱାରା ହିଁ ଆମେ ସାହିତ୍ୟର ପୂ ମଧୁର ପଥର ସନ୍ଧାନ ପାଇ ପାରିବା ବା ଆଗେଇ ପାରିବ ମାତୃଭାଷାର ଉନ୍ନତି ହେଲେ ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି । ସାହିତ୍ୟ ସମାଜର ଦର୍ପଣ । ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ପ୍ରଧାନ ଅଂଶବିଶେଷ ଏହାଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟର ସାମାଜିକ, ମାନସିକ, ଆବେଗିକ, ନୈତି

ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ବିକାଶ ହୋଇଥାଏ । ସାହିତ୍ୟ ଜୀବନଧର୍ମୀ ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଏକ ନୂତନ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେଇପାରେ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶାନ୍ତି, ପାରିବାରିକ ଶାନ୍ତି ଓ ସମାଜ ସଂସ୍କାରରେ ସାହିତ୍ୟର ଭୂମିକା ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

କିନ୍ତୁ ଆମ ଭାରତ ସରକାର ଏହି ଅନୁନ୍ନତ ଜାତିମାନଙ୍କ ମାତୃଭାଷା ବା ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ବରଂ ଏହି ଅନୁନ୍ନତ ଜାତି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଯଥାରେ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ବି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁନ୍ନତ ଜାତିମାନଙ୍କର ଭାଷା ଓ ଲିପି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟିକିଏ ବି ଧାରଣା ମଧ୍ୟ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ କଣ ଏହି ଭାରତ ବର୍ଷର ନାଗରିକ ନୁହନ୍ତି ? ସେମାନେ କଣ ଏହି ଭାରତବର୍ଷକୁ ଇଂରେଜ ମାନଙ୍କ ଶାସନ ଶିକୁଳି ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧା ପରାଧିନତାରୁ ମୁକୁଳେଇବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଧିନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଯୋଗ ଦେଇ ନଥିଲେ ? ବା ଏହି ଦେଶ ପାଇଁ ସେମାନେ କଣ ତାଙ୍କ ରକ୍ତକୁ ବଳିଦାନ ଦେଇ ନାହାଁନ୍ତି ? ସବୁ ଦେଇଛନ୍ତି ହେଲେ କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ଯଥା- ବିର୍ସାମୁଣ୍ଡା, ବାବାତିଲକା, ସିଦୁ ଏବଂ କାହ୍ନୁ ଏମାନେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କୁ କୋଠର ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଶେଷରେ ସେମାନେ ଇଂରେଜ ମାନଙ୍କ ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଭାରତ ମାତାଙ୍କୁ ବଳିଦାନ ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ଏ ଭାରତବର୍ଷ ସେମାନଙ୍କ ରକ୍ତରେ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇଛି । ଅଥଚ ସେମାନଙ୍କ ଜାତି ଅନେକ ତଳରେ ।

ଆମ ଭାରତ ସରକାର ଅନ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରୁ ଆସୁଥିବା ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରକ ଓ ଧର୍ମକୁ ପ୍ରଚାରିତ ହେବା ପାଇଁ ଦେଉଛନ୍ତି । ଅଥଚ ଆମ ଦେଶରେ ଥିବା ଅନୁନ୍ନତ ଜାତିମାନଙ୍କ ଧର୍ମ ସଂସ୍କୃତି, ଭାଷା ଓ ଲିପିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ଏହି ଅନୁନ୍ନତ ଜାତିମାନେ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ବାରମ୍ବାର ନେହୁରା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଚାହୁଁନାହାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବେ ଆଦିବାସୀ ସାନ୍ତାଳ ମାନଙ୍କ ଭାଷାକୁ ଅଷ୍ଟମ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ସରକାର ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ହେଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ । ତାଙ୍କର ହକ ନ୍ୟାୟ ପାଇବା ପାଇଁ ପୁଣି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ କେତେ ବର୍ଷ ତପସ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ପରି ହେଲେ କଣ ଭାରତ ବର୍ଷ ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତରେ ଅଗ୍ରସର ହେଇପାରିବ ? ଯଦି ଭାରତ ସରକାର ଏହି ଆଦିବାସୀ, ହରିଜନ ଓ ଅନୁନ୍ନତ ଜାତି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଯଥାରେ ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ନକରି ଏହି ଅନୁନ୍ନତ ଜାତିମାନଙ୍କର ଧର୍ମ, ସଂସ୍କୃତି, ମାତୃଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଲିପିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ ହୁଏତ ଭାରତ ବର୍ଷ ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପାରିବ । କାରଣ ମାତୃଭାଷାର ଉନ୍ନତିରେ ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି, ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତିରେ ଜାତିର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଜାତିର ଉନ୍ନତିରେ ଦେଶର ଉନ୍ନତି । ତେଣୁ 'ମାତୃଭାଷା ହିଁ ଉନ୍ନତିର ସ୍ରୋତ ।'

***

ଆଜିର ସମାଜରେ ଧର୍ମର ଆବଶ୍ୟକତା

ଗାୟତ୍ରୀ ନାଥ, +୩ ୨ୟ ବର୍ଷ(କଳା)

ବିଚିତ୍ର ଏ ସୃଷ୍ଟି । ବିଚିତ୍ର ପୁଣି ଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ମଣିଷ । ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ସତ୍ୟ,ଶିବ, ସୁନ୍ଦର । ଯାହା ସତ୍ୟ ତାହାହିଁ ସୁନ୍ଦର, ଯାହା ସୁନ୍ଦର ତାହାହିଁ ଶିବ । ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ ଜୀବନ ଭଳି ଏତେ ପ୍ରିୟ ଏବଂ ସତ୍ୟ ଆଉ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ । ମଣିଷ ଭଲପାଏ ତା ଜୀବନକୁ । ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ସମୟର ତାଳ ଦେଇଚାଲିଥାଏ । ସମୟ ପଥ ଅତି ସୁଦୀର୍ଘ । ଏହି ପଥକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କାରଣ ମନୁଷ୍ୟର ଆୟୁ ସ୍ୱଳ୍ପ । ଏହି କଥାକୁ ସ୍ମରଣ କରି ସୁଦୀର୍ଘ ସମୟ ମାର୍ଗକୁ କିଛି ଅତିକ୍ରମ କରିବା ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମଣିଷର ଦେହ, ମନ ଓ ହୃଦୟ ସହିତ ଧର୍ମ ସର୍ବଦା ସଂପୃକ୍ତ । ସତ୍ୟ, ଶିବ, ସୁନ୍ଦରର ଅପୂର୍ବ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଉଛି ସେହି ଧର୍ମ, ଯେଉଁ ଧର୍ମ ସମାଜ ସହିତ ଓତଃପ୍ରୋତ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଧର୍ମର ଅପ୍ରତିହତ ପ୍ରଭାବ ରହିଛି ସମାଜ ଉପରେ । ଧର୍ମ ସମାଜକୁ ଧରିରଖେ ଏହି ମଣିଷକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ସେହି ଧର୍ମ ମଣିଷକୁ କରେ ସଂଯମ, ନମ୍ର, ଧୀର ଏବଂ ଲଳିତ । ମଣିଷ କେବଳ ଦେହ ଓ ମନକୁ ନେଇ ନୁହେଁ ତା'ର ଅଛି ଆତ୍ମା । ତାର ଦେହ ଯେପରି ସତ୍ୟ, ଆତ୍ମା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସତ୍ୟ । ସେ ଯେପରି ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଖାଦ୍ୟ, ପେୟ, ବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ବାସଗୃହ, ଠିକ ସେହିପରି ସେ ଆତ୍ମାର ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ ଲୋଡ଼େ ଭଗବତପ୍ରାପ୍ତି, ଧର୍ମ ସର୍ବଦା ମଣିଷର ମନକୁ ପରମବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସହିତ ମିଶାଇ ଦେବାପାଇଁ ପ୍ରେରଣାଦିଏ । ଧର୍ମ

ମାଧ୍ୟମରେ ମଣିଷ ଉପଲବ୍ଧି କରେ ସତ୍ୟ, ଶିବ, ସୁନ୍ଦରକୁ । ଏହି ହୃଦୟତାର ବିଚାରରେ ହୋଇପାରନ୍ତି ଏକ ସେ ଅଭିନ୍ନ ।

ଧର୍ମର ମନୋଭାବ ହିଁ ମଣିଷର ମନକୁ କରେ ନିର୍ମଳ, ଉଦାର ଏବଂ ଉନ୍ନତ । ମଣିଷ ଧର୍ମର ପ୍ରଭାବରେ ଦମନ କରେ ତା'ର ହୃଦୟରେ ଥିବା ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱଭାବକୁ ଏବଂ ସଞ୍ଚାର କରେ ଧର୍ମର ମହାଭାବ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସମୟ ବଦଳି ଯାଇଛି । ଆଜିର ସମାଜ ହୋଇଛି ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗ । ବିଜ୍ଞାନର ଅଭିନବ ପ୍ରଗତି ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ମନରୁ ଧର୍ମର ଭାବକୁ ଦୂର କରିଦେଇଛି । ତେଣୁ ମଣିଷ ଆଜି ହରାଇ ବସିଛି ତା'ର ସ୍ନେହ, ମମତା ଓ ପ୍ରେମଭାବକୁ । ଆଜି ମଣିଷ ମଣିଷର ରକ୍ତରେ ହୋଲି ଖେଳିବାକୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରୁନାହିଁ । ସେ ଜୀବନରେ ସର୍ବେସର୍ବା ମନେକରୁଛି ବିଳାସବ୍ୟସନକୁ । ବିଜ୍ଞାନ ଦିଏ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଉପାଦାନ ଓ ବିଳାସ ପାଇଁ ଅଭିନବ ପଦାର୍ଥ । ବିଜ୍ଞାନ ବାସ୍ତବ ଜଗତକୁ ଛାଡ଼ି ଆଉ କିଛି କଳ୍ପନା କରିପାରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆଜିକାର ଛାତ୍ର କିଛି ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ପାଇପାରୁନାହାନ୍ତି । ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ମଣିଷର ମଙ୍ଗଳପାଇଁ ବିନିଯୁକ୍ତ ହେଉଛି । ଫଳରେ ଆଜିର ସମାଜରୁ ଧର୍ମ ଲୋପ ପାଇ ଯାଇଛି । ଆଜି ମଣିଷ ଭୁଲିଛି ଆତ୍ମାକୁ । ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରିଛି ଦେହକୁ ବସ୍ତୁ ହୋଇଛି ସତ୍ୟ ଏବଂ ମଣିଷ ପାଲଟିଛି ଦାନବ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧର୍ମର ଆବଶ୍ୟକତା ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ ।

ଧର୍ମ କହେ ଆତ୍ମାର କଥା । ଯେଉଁ ଆତ୍ମା ଅନନ୍ତ, ଅସୀମ, ଅମର । ଧର୍ମ ହିଁ କେବଳ ଦିଏ ଆତ୍ମାକୁ ଆନନ୍ଦ । ଧର୍ମ ଦିଏ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆନନ୍ଦ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିଆସିଛି ସତ୍ୟ ଶିବ ସୁନ୍ଦରର ଶାଶ୍ୱତବାଣୀ । ଏହା ଅଳୀକ ନୁହେଁ, କ୍ଷଣ ଭଙ୍ଗୁର ନୁହେଁ । ଏହା ହିଁ ମଙ୍ଗଳମୟ । ସତ୍ୟ, ଶିବ ଓ ସୁନ୍ଦରକୁ ଈଶ୍ୱର, ବିଶ୍ୱ ଓ ବ୍ୟକ୍ତି ସହ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି । ଏମାନଙ୍କର ମିଳନରେ ହିଁ ଧର୍ମ ହୁଏ ପ୍ରକାଶ । ଧର୍ମ ଏକ; ମାତ୍ର ଏହାର ପନ୍ଥା ବିଭିନ୍ନ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଧର୍ମର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଏକଥାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନପାରେ । ଆଜିର ମଣିଷ ପାଇଁ ଧର୍ମ ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ, କାରଣ ମଣିଷ ସବୁବେଳେ କେବଳ ବନ୍ଦନା କରେ ଦେହର ଓ ଜଗତର ତା'ର ବିଚାରରେ ସେ ହୁଏ ସ୍ୱାର୍ଥପ୍ରବଣ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସେ ହୁଏ ନୃଶଂସ । ତା ନିକଟରେ ସତ୍ୟ ଓ ଅସତ୍ୟ, ଧର୍ମ ଓ ଅଧର୍ମ, ନ୍ୟାୟ ଓ ଅନ୍ୟାୟ, ନୀତି ଓ ଅନୀତିର ବିଚାର ନଥାଏ । ମାତ୍ର ଧର୍ମ ମନୋଭାବ ମଣିଷର ହୃଦୟକୁ ନମନୀୟ ଓ କମନୀୟ କରେ । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ମଣିଷ ପାଇଁ ଏହି ଧର୍ମ ଆଜି ହୋଇପାରିଛି ନିଜର ହୃଦୟରେ ଏହା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଦୟା, ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ ଓ ମମତା । ସକଳ ମାନବ ଜାତିକୁ ନିଜର ବୋଲି ମନେକରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାଏ ଏହି ଧର୍ମ ।

ସମସ୍ତେ ଏହି ଅମୃତର ସନ୍ତାନ ସମସ୍ତେ ସେହି ସତ୍ୟ, ଶିବ, ସୁନ୍ଦରର ଉପାସକ । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ବାନ୍ଧିରଖିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଜାତି, ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣନିର୍ବିଶେଷରେ ସକଳ ମଣିଷ ପ୍ରତି ସାମ୍ୟଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ପୂଜା ଓ ଧର୍ମ ଉପାସନା ହେତୁ ମଣିଷର ହୃଦୟ ହୁଏ କୋମଳ । ତେଣୁ ପିତାମାତା ସର୍ବଦା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମରୁ ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିବା ଉଚିତ୍ । କାରଣ ଯେବେଠୁ ସେ ପିଲାଟି ସଜାଗ ହୋଇଉଠେ ସେବେଠୁ ସେ ଧର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଏ । ସେ ସମସ୍ତ ମଣିଷଠାରେ ଦେଖେ ଗୋଟିଏ ଆତ୍ମାକୁ ତେଣୁ ତା ହୃଦୟ ଦୟାଶୀଳ ହୋଇଉଠେ । ଏହି ଧର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାଟି ନିଜ ଜୀବନକୁ ଗଢେ ନୀତିମୟ କରି । ଦୁର୍ନୀତିକୁ ସେ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦିଏ ନାହିଁ । ମଣିଷ ସେବାରେ ସେ ଭଗବାନଙ୍କ ସେବା କରେ ।

ପରିଶେଷରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଧର୍ମ ହିଁ ଜୀବନର ପ୍ରେରଣା, ଜୀବନର ଉତ୍ସ । ଧର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସତ୍ୟ ଏବଂ ଭଗବାନ ଏକ । ସେହି ସତ୍ୟ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଧର୍ମର ପଥ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ମଣିଷ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଏହି ଧର୍ମର ବାଣୀକୁ ଉଦାର କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ଧର୍ମର ଉଦାର ବାଣୀରେ ସେ ତା'ର ଜୀବନକୁ ମହାନ କରି ଗଢେ । ପ୍ରଥମ ପାହାଚରୁ ହିଁ ପିଲାକୁ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯାହାହେଲେ ଯାଇ ସେ ଉପଭୋଗ କରିପାରିବ ଏ ସୃଷ୍ଟିର ସତ୍ୟ, ଶିବ, ସୁନ୍ଦରକୁ । ଧର୍ମ ମନକୁ କରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ । ହୃଦୟକୁ କରେ ନିର୍ମଳ, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ତା'ର ଅନ୍ତରର ସୁନ୍ଦର ଭାବନାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରେ ଓ ମଣିଷକୁ ମଙ୍ଗଳ ପଥ ଦେଖାଇ ଦିଏ । ଧର୍ମ ସହ ମିଶ୍ରଣ ସ୍ଥାପନ କଲେ ମାନବ ସମାଜ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପରିଣତ ହେବ । ଧର୍ମ ହେଉଛି ପୁରୁଷ ମହଲରେ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ମହଲରେ ସ୍ତ୍ରୀ । ଧର୍ମ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ରକ୍ଷା କରିବାରେ ନିଶ୍ଚିତ ଧ୍ୱଂସ ମୁଖରୁ । ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଧର୍ମ ହିଁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ ମଣିଷକୁ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରୁ ଆଲୋକକୁ ଯିବା ପାଇଁ, ଅସତ୍ୟରୁ ସତ୍ୟକୁ ଓ ମୃତ୍ୟୁରୁ ଅମୃତକୁ ଯିବାପାଇଁ । ଏହି ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଜିର ସମାଜରେ ଧର୍ମର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଏଥିରେ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ ।

***

ନିଶା ନିବାରଣ

ରଶ୍ମିତା ନାଥ
+୨ ୨ୟ ବର୍ଷ(କଳା)

ଦେଶର ଜାତିର ତଥା ପରିବାରର ଉନ୍ନତି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରେ ଯେଉଁ କାରଣ ଗୁଡିକ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏ, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ ଏକ ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଆଜି ନିଶା ରାକ୍ଷସର ରଣହୁଙ୍କାର ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଆତଙ୍କରାଜ । ନିଶାର ପ୍ରଭାବ ଓ ପ୍ରସାର ଦିନକୁ ଦିନ ଜନଜୀବନର ଯାତ୍ରାପଥରେ ଏକ ଧୂମକେତୁ ରୂପେ ଦେଖାଦେଇଛି । ଶିକ୍ଷିତଠାରୁ ଅଶିକ୍ଷିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଧନୀଠାରୁ ଗରିବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶା ସେବନ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହୀ । ମନୁଷ୍ୟ ନିଶାକୁ ଖାଉଛି ସତ: କିନ୍ତୁ ତା ଅଜ୍ଞାତରେ ନିଶା ସେହି ମଣିଷକୁ ଖାଇଦେଉଛି । ତାର ଶରୀରର ନାନାବିଧ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ଆଜିର ସମାଜ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହେଲାଣି । ଏଥିପ୍ରତି ମାନବ ସଚେତନ ହେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ । ନିଶା ଆଜି ମଣିଷକୁ ଦାନବରେ ପରିଣତ କରିଦେଉଛି । ତେଣୁ ନିଶାସକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନ ରହେ ନାହିଁ । ନିଜର ଜୀବନକୁ କଳୁଷିତ କରିବା ସହିତ ସାମାଜିକ ଜୀବନକୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ କରିଦିଏ । ସମାଜ ଜୀବନାକାଶରେ ଯେ ଧ୍ୱଂସର ଅନଳ ଜାଳି ସାରିଛି ଭସ୍ମସ୍ତୁପ । ସୁତରାଂ ନିଶା ନିବାରଣ ପାଇଁ ସବୁସ୍ତରରେ ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ ହେବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଜୀବନର ଚଲାପଥରେ ବହୁ ସମସ୍ୟା ଆଜି ମୁଣ୍ଡଟେକି ଠିଆହୋଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଶାସେବନ ଏକ ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗରେ ବିଳାସବ୍ୟସନରେ ଢାଳାଢିପାତ କରୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତି ମଦ୍ୟପାନ କରିଥାନ୍ତି. ଦେଶୀ ମଦଠାରୁ ବିଦେଶୀ ମଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଥିରେ ଆଦର । କେତେକ ଧନଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଅର, ରମ୍, ବ୍ରାଣ୍ଡି ଓ ହୁଇସ୍କି ପାନ କଲାବେଳେ ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର ନିଶାଖୋର ଲୋକ ଦେଶୀମଦ, ମହୁଲି ଓ ଖଜୁରୀ ପାଣି ପ୍ରଭୃତି ପିଇଥାନ୍ତି. ପୁଣି କିଏ କାଙ୍କ ଗଞ୍ଜେଇ ଓ ଅଫିମ ସେବନ କଲାବେଳେ ଅନ୍ୟ କେହି ବ୍ରାଉନ୍ ସୁଗାର ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ଏହି ନିଶାରେ ଦୁନିଆ ଆଜି ପାଗଳ । ଏଥିପାଇଁ ସମାଜର ପ୍ରତିସ୍ତରରେ ବ୍ୟାପି ଚାଲିଛି ଚୋରୀ, ନାରୀ ଧର୍ଷଣ, ଅତ୍ୟାଚାର ବ୍ୟଭିଚାର । ଆଜି ଧନଜୀବନର ଯଥେଷ୍ଟ ଯେପରି ସଂଘଟିତ ହୋଇଚାଲିଛି, ସେଥିରୁ ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି ଏସବୁର ମୂଳରେ ନିଶାସକ୍ତି ହିଁ ଏକାନ୍ତ ଭାବରେ ଦାୟୀ ।

ଆଉ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜକୁ, ନିଶାମୁକ୍ତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ ମଧ୍ୟ ଗୁଟଖା, ପାନ, ବିଡ଼ି, ସିଗାରେଟ୍, ଗୁଣ୍ଡି ଓ ନାସର ଭକ୍ତ ସାଜିଯାଆନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅଜାଣତରେ ଧନ ବ୍ୟୟ, ସାଙ୍ଗକୁ ପ୍ରାଣହାନୀ ଘଟିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ରହିଥାଏ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଭାବ ମଣିଷକୁ ଆଜି ବିପଥଗାମୀ କରିଛି । ଶିକ୍ଷା ବଦଳରେ ଅଶିକ୍ଷାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେଉଛି ଏ ମଣିଷ । ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ଯେଉଁମାନେ ବିଳାସୀ ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନେ ବିଳାସବ୍ୟସନ ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ମଦକୁ, ଆନନ୍ଦର ଉତ୍ସ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନସିକ ଦୁଃଖ, କ୍ଲେଶ, ଯାତନାକୁ ଭୁଲିଯିବା ପାଇଁ କେଉଁମାନେ ଚୋରୀ, ନାରୀ, ହତ୍ୟା ଆଦି ବିଭତ୍ସ କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ମଦକୁ ଆଧାର ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଜୀବନ ହୋଇଉଠିଛି କଳୁଷିତ ତଳଙ୍କିତ ।

ପରିବାରରେ ମୁଖ୍ୟ ତଥା ଅନ୍ୟ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କଲେ ତାର ପ୍ରଭାବ ଚପଳମତି ବାଳକ ବାଳିକା ମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼େ । କେତେକ ଭାବନ୍ତି ମଦପାନ କରିବାଦ୍ୱାରା ନିଜର ସମ୍ମାନ ବଢ଼ିଥାଏ । ପୁଣି ଗାଡ଼ି ଚାଳକମାନେ ମଦ୍ୟପାନ କରିଥାନ୍ତି । କୁସଙ୍ଗରେ ପଡ଼ି କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଶା ସେବନରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଫଳରେ ନିଜର ସୁନାର ସଂସାରକୁ ନିଜ ହାତରେ ସେମାନେ ଉଜାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ଏପରିକି ବାପ ମଦ ନିଶାରେ

ପାଗଳ ହୋଇ ନିଜ ପୁତ୍ର, କନ୍ୟା, ସ୍ତ୍ରୀ, ଭାଇ ଓ ବାପକୁ ନିର୍ମମ ଭାବରେ ହତ୍ୟା କରୁଛି । ଏହାର ଉଦାହରଣ ଆଜିର ଏ ସମାଜର ବହୁତ ।

ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନଦ୍ୱାରା ମଣିଷର ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ, ଘରେ ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ । ନିଶାସକ୍ତ ପୁରୁଷ ବିଳମ୍ବିତ ରାତ୍ରରେ ଘରକୁ ଆସି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଶାରୀରିକ କଷ୍ଟ ଦିଏ । କୁଭାଷାରେ ଗାଳି ଦିଏ । ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ସ୍ତ୍ରୀର ଗହଣା ବିକି ଦେଇ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରେ, ଗୃହର ଶାନ୍ତ ପରିବେଶ ଅଶାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ । ଥରେ ମଦ ନିଶାରେ ଆସକ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ତାର କବଳରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ । ଏଇ ମଦ ନିଶାରେ ମସଗୁଲ ମଣିଷ ଏଇ ମଦ ପାଇଁ ଅର୍ଥାଭାବ ବେଳକୁ ବେଳ ବଢ଼ିଚାଲେ । ଫଳରେ ଆଗପଛ ବିଚାର ନକରି ନିଜର ପୈତୃକ ସଂପତ୍ତି ଓ ବାସଗୃହ ବିକ୍ରୟ କରି ସର୍ବସ୍ୱାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବିକ, ନିଶାସକ୍ତ ହୋଇଗଲେ ମଣିଷର ମନରୁ ଦୂରେଇଯାଏ ସ୍ନେହ ମାୟା ମମତା ଓ ଆତ୍ମୀୟତା, ସେ ପାଲଟିଯାଏ ପଶୁ ।

ଆଜି ନିଶା ସେବନ ପାରିବାରିକ ଅଶାନ୍ତିର ଏକ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରୁଥିବା ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି । ମଦ୍ୟପାନ, ଅତ୍ୟଧିକ ଧୂମପାନ, ଅତ୍ୟଧିକ ପାନ, ଅତ୍ୟଧିକ ଗୁଟ୍‌ଖା ଖାଇବା ଦ୍ୱାରା ଯକ୍ଷ୍ମା, କର୍କଟ ଆଦି ମାରାତ୍ମକ ରୋଗରେ ମଣିଷ ପଡ଼େ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟହାନି ଘଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ଆୟୁଷର ହାନୀଘଟୁଛି । ଅକାଳରେ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡ଼େ । ସମାଜରେ ସେମାନେ ନିନ୍ଦିତ, ଘୃଣିତ ଓ ଅପମାନିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟର ନିବାରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଏକାନ୍ତ ଜରୁରୀ । ଅବଶ୍ୟ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରିଦ୍ୱାରା ସରକାର ପ୍ରଚୁର ରାଜସ୍ୱ ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାର ବିକ୍ରିକୁ କମାଇଦେଲେ ରାଜସ୍ୱ ବହୁ ପରିମାଣରେ ହ୍ରାସ ହେବ ତଥାପି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁଳି ସାମାଜିକ ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ଓ ପରିବେଶ କଳୁଷିତ ହେଉଛି ଜନଜୀବନ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛି । ଅତୀତରେ ଜାତିର ଜନକ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ପଣ୍ଡିତ ଜବାହାରଲାଲ ନେହେରୁ ପ୍ରମୁଖ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଶା ନିବାରଣ ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ । ନିଶା ସେବନର କୁପରିଣତି ବିଷୟରେ ଜନସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଇଥିଲେ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଆଇନ୍ ନୀତି ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଛି । ଆମର ଏହି ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ଦେଶରେ ପୁରୁଷମାନେ ହିଁ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରିଥାନ୍ତି ; ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାରୀମାନେ ଜାଗ୍ରତ ହେବା ଉଚିତ । ନାରୀମାନେ ସଚେତନ ହେଲେ ନିଶା ସେବନରୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ କଳେବଳେ କୌଶଳରେ ଦୂରେଇ ରଖିପାରିବେ । ଏଥିପାଇଁ ଦରକାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହସ ।

ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବାଦପତ୍ର, ଦୂରଦର୍ଶନ ଓ ଆକାଶବାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଶା ନିବାରଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମନଛୁଆଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ପ୍ରଚାରିତ ତଥା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନର କୁପରିଣାମ ବିଷୟରେ ଲେଖା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସହରଠାରୁ ଗାଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶାକୁ ହଟାଇବାକୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଙ୍ଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ ଆଗେଇ ଆସିବା ବିଧେୟ । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଏବଂ ନାଟକ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଶା ନିବାରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଲୋଡ଼ା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁଭଳି ଦ୍ରୁତଗତିରେ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଆଶାତୀତ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ଲାଗିଛି । ତାକୁ ଯଦି ରୋକା ନ ଯାଏ ତେବେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଗତି ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

କେବଳ ସହର ଓ ନଗରର ଲୋକେ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି ଗ୍ରାମ ବାସିନ୍ଦାମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି । ଘରେ ଘରେ ଏଥିପାଇଁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ପଞ୍ଚାଶର ମନ୍ତ୍ରଧ୍ୱନିତ ହେଉଛି ନିଶାର କୁପରିଣତି ଆଜି କାହାକୁ ଅଜଣା ନାହିଁ । ଆଜି ଦେଶରେ ଯେତେ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି; ତା ମୂଳରେ ଏହି ନିଶାସକ୍ତିର କାରଣ ଆଦି ହିଁ ବିଦ୍ୟମାନ ।

କଥାରେ ଅଛି- ରାଜାନୁଗତ ପ୍ରଜା, ପ୍ରଜାମାନେ ରାଜାଙ୍କ ଅନୁଗାମୀ । ସୁତରାଂ ପ୍ରଥମେ ଶାସକ ଦଳ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ଉଚିତ । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରୁଥିବା ନେତା ବା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜନସାଧାରଣ ସାଧାରଣ ସଭାସମିତିକୁ ଡାକିବା ଅନୁଚିତ । ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରୁଥିବାର ଜଣାପଡ଼ିଲେ, ତା ପ୍ରତି କଠୋର ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ସରକାର ଆଇନ୍ ତିଆରି କରି ବସିଗଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଲୋଡ଼ା । ସରକାରଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ ମଦ ଦୋକାନ ଖୋଲିବା ମନା ସମ୍ପ୍ରତି ଦେଖାଯାଉଛି ବିଶେଷତଃ ସହର ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଛକରେ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଖୋଲିଲାଣି ।

ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ନିଶା ନିବାରଣ ପାଇଁ ଶସ୍ତା ଉପଦେଶ ଦେଇ ପରୋକ୍ଷରେ ମଦ ଦୋକାନ ଖୋଲିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିତାପର ବିଷୟ । ନିଶା ନିବାରଣ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ସହିତ ସଚେତନ ନାଗରିକ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ବେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅବିଳମ୍ବେ ଆଗେଇ ଆସିବା ବିଧେୟ ।

"ଗଞ୍ଜେଇ ଅଫିମ୍ ଚରସ୍ ଭାଙ୍ଗ
ଶୁଖାଇ ଶୁଖାଇ କରିବ ଡାଙ୍ଗ
ପାନ ବିଡ଼ି ନୁହେଁ ଛୋଟିଆ ନିଶା
ଜଣା ପଡ଼େ ନାହିଁ ଟାଣେ ପଇସା !
ଆପୁଆ ଚୋର, ଗଞ୍ଜେଇଆ ଭୋକ
ଧୂଆଁ ପଥୁରିଆ ଘରେ ନିତି ଶୋକ"

***

ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃତ୍ୱ

ରୋଜାଲିନା ମିଶ୍ର
+୨ ୧ମ ବର୍ଷ(ବିଜ୍ଞାନ)

ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଏଇ ମାନବ ଜୀବନ । ନିଜର ବୁଦ୍ଧି, ବିବେକ ଓ ଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା ହିଁ ମନୁଷ୍ୟ ଏ ସୃଷ୍ଟିର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାଣୀ ରୂପେ ବିବେଚିତ । ଜଣେ ସୁପରିଚିତ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳିତ ମଣିଷ ହିଁ ସମଗ୍ର ମାନବ ସମାଜ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକବର୍ତ୍ତିକା ସଦୃଶ । ମାନବ ଜୀବନକୁ ସଂଯତ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି ଶିକ୍ଷା । ଶିକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ଲୁକ୍କାୟିତ ପ୍ରତିଭାର ବିକାଶସାଧିତ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ହିଁ ମଣିଷର ଚରିତ୍ର ଗଠନର ମୂଳପିଣ୍ଡ ଅଟେ । ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ସାଧାରଣତଃ ନୀତି ବା ନୈତିକତା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ମାନବ ଶିଶୁ ପରିବାରରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରେ ତାହା ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ଅଟେ । ଏହି ଶିକ୍ଷା ବଳରେ ସେ ରୋଜଗାର କ୍ଷମ ହୋଇ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳତା ଲାଭ କରିପାରେ ସତ, ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନର ଆତ୍ମିକ ବିକାଶ ବା ଚାରିତ୍ରିକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇପାରିନଥାଏ । ମାତ୍ର ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ମନୁଷ୍ୟର ଆତ୍ମିକ ବିକାଶ ସାଧନ କରି ଅତି ମାନବିକତା ଆଡ଼କୁ ପଥ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ । ସମଗ୍ର ମାନବଜାତିକୁ ଗୋଟିଏ ସୂତ୍ରରେ ବାନ୍ଧି ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ଭ୍ରାତୃଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି ବ୍ୟକ୍ତି ହୃଦୟରେ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଜାଗରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

ସାଂପ୍ରତିକ ମାନବ ସମାଜ ଏକ ଧ୍ୱଂସାଭିମୁଖୀ ସ୍ରୋତରେ ପରିଣତ ହୋଇଅଛି । କ୍ରୋଧ, ହିଂସା, ଈର୍ଷା, ପରଶ୍ରୀକାତରତା ଏବଂ ଅହଂକାରରୂପୀ ରାକ୍ଷସର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ମନୁଷ୍ୟ ମନକୁ ଆଜି ଏପରି ଭାବେ ଗ୍ରାସ କରିବସିଛି ଯାହା ଫଳରେ କି ଆଜିର ମାନବ ଭୁଲି ଯାଉଅଛି ତାର ପ୍ରକୃତ ସତ୍ତାକୁ, ଏ ସମାଜ ପ୍ରତି ତାର ପ୍ରକୃତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ । ତେଣୁ ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଉନ୍ମେଷ ଓ ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ଏକାନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ତେବେ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମଣିଷକୁ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ବିଶେଷ ଦିଗ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସଦାଚାର, ସଦ୍‌ଭାବନା, ସଦ୍‌ଚିନ୍ତା, ସତ୍‌କର୍ମ, ସଦ୍‌ବିଶ୍ୱାସ, ନିଷ୍ଠାପର ଭକ୍ତି ତଥା ଅସୀମ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତି ।

ସଦାଚାର : ମନୁଷ୍ୟକୁ ସୁସଜ୍ଜିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ "ସଦାଚାର" ହେଉଛି ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ସ୍ତମ୍ଭ ସ୍ୱରୂପ । ଶିଶୁଟିଏ ଜନ୍ମ ହେବାପରେ ତା'ର ବୟସର ବୃଦ୍ଧି ସଂଗେ ସଂଗେ ତା'ର ଶାରୀରିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାଙ୍ଗକୁ ମାନସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ନିଜ ପରିବାରକୁ ହିଁ ଶିଶୁର ପ୍ରଥମ ବିଦ୍ୟାଳୟ କୁହାଯାଏ । ମାତାପିତା ହିଁ ହେଉଛନ୍ତି ତାର ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ । ତେଣୁ ପିତାମାତାଙ୍କ ଆଚରଣ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ନିର୍ମଳ ହେଲେ, ସେମାନେ ସରଳ ଓ ନିରାଡମ୍ବର ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ, ସର୍ବଦା ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଓ ନ୍ୟାୟପରାୟଣ ହେଲେ ଏହାର ସୁପ୍ରଭାବ ପିଲାମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଆଉ ସେ ପ୍ରକାରର ପରିବାରରେ ସର୍ବଦା ଶାନ୍ତି, ଶୃଙ୍ଖଳା ବଜାୟ ରହିବା

ଫଳରେ ଫଳରେ ସେ ପର ସ୍ୱର୍ଗତୁଲ୍ୟ ମନେହୁଏ ।

ସେହିପରି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର ସରଳ ଜୀବନଯାପନ ପ୍ରଣାଳୀ, ଜ୍ଞାନ ଲିପ୍ସା, ସେବା ମାନସିକତା, ନିରପେକ୍ଷ ବିଚାରଧାରା ତଥା ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା ପ୍ରଭୃତି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।

ମନୁଷ୍ୟର ନୈତିକ ଚରିତ୍ର ଗଠନ ନିମନ୍ତେ ସଦ୍‌ଭାବନା ଅନ୍ୟତମ ବିଶେଷ ମାଧ୍ୟମ ।

ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅଛି- "ଯାଦୃଶୀ ଭାବନାର୍ଯସ୍ୟ
ସିଦ୍ଧି ର୍ଭବତି ତାଦୃଶୀ"

ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାର ଭାବନା ଯେପରି ହୋଇଥାଏ, ସେ ସେହିପରି ଫଳଲାଭ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଶୁଦ୍ଧ ହୃଦୟ ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଭାବନା ସର୍ବଦା ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ, ଅନ୍ୟର କୁତ୍ସାରଟନା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପରସୁଖରେ ସୁଖୀ ଓ ତାର ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ ହେବାହିଁ ହେଉଛି ଉତ୍ତମ ସ୍ୱଭାବ ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଲକ୍ଷଣ ।

"ସର୍ବେ ଅମୃତାସ୍ୟ ପୁତ୍ରା" । ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତେ ଅମୃତମୟ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସନ୍ତାନ । ଏହି ବିଚାରଧାରାକୁ ସ୍ୱହୃଦୟରେ ଧାରଣ କରି ସେ ସଂସାରରେ ତିଷ୍ଠି ରହେ । ତେଣୁ ଏହି ସମଭାବାପନ୍ନ ଚିତ୍ତ ବୃତ୍ତି ହିଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃତ୍ୱର ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ ।

ଯୁଗେ ଯୁଗେ ବହୁ ସାଧକ ମହାମନିଷୀ ତଥା କାଳଜୟୀ ଅବତାରଗଣ ଉତ୍ତମଭାବନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇଆସିଛନ୍ତି । ଶିରିଡ଼ିର ମାଟିରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇ ନିଜ ଜୀବନର ଷାଠିଏ ବର୍ଷ ଅତିବାହିତ କରିଥିବା ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ଶ୍ରୀସାଇନାଥ ମାନବ ଚରିତ୍ରର ଉତ୍ତମ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଉଦାହରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିଯାଇଛନ୍ତି ଉତ୍ତମ ଭାବନାକୁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟର କୁତ୍ସାରଟନା କରୁଥିବା ମନ୍ଦଭାବନାଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ତିରସ୍କାର କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ବାବା ପଶ୍ଚାତପଦ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ସେହିପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନର "ସଚ୍ଚିନ୍ତନ" ହିଁ ତାକୁ ସତ୍କର୍ମାଭିମୁଖୀ ହେବାରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର, ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଯୁଧିଷ୍ଠିର, ବିବେକାନନ୍ଦ, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ, ଜାତିର ଜନକ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି, ତଥା ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ପରି ଆଦର୍ଶ ପୁରୁଷ, ସୀତା, ସାବିତ୍ରୀ, ସରୋଜିନୀ, ଲୋପାମୁଦ୍ରା, ରମାଦେବୀ ପ୍ରଭୃତି ମହୋନୀୟ ନାରୀମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଚରିତ୍ରକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କଲେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ସଚ୍ଚିନ୍ତନ ତଥା ସତ୍କର୍ମ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସମଗ୍ର ମାନବ ସମାଜରେ ଚିରସ୍ମରଣୀୟ କରିରଖିଛି । ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ଶ୍ରୀସାଇବାବା ନିଜର ଜୀବଦଶାରେ ଅମୃତମୟ ବାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ସମଗ୍ର ମାନବଜାତିକୁ ସତ୍କର୍ମାଭିମୁଖୀ ହେବାର ମାର୍ଗ ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନରେ ନୈତିକତାର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ନିମନ୍ତେ ସଦ୍‌ଭାବନା, ସଦାଚାର ଓ ସତ୍କର୍ମର ଭୂମିକା ଯେତିକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦ୍ ବିଶ୍ୱାସ ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ସାଧନାର ଶୀର୍ଷସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେଲେ ସାଧକ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରିବା ଉଚିତ । ଲାଭ କ୍ଷତି ରୂପକ ବ୍ୟବସାୟିକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଯୁକ୍ତ ମନେହେଉଛି ସବୁ ଅସଫଳତାର ପ୍ରତୀକ । ନିଜ ଗୁରୁ ବା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରି ସତ୍କର୍ମର ଉପାସକ ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନର ସଫଳତା ସୁନିଶ୍ଚିତ । କରୁଣାବତାର ଶ୍ରୀସାଇନାଥଙ୍କ ଏକ ଅଭୟବାଣୀ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସଦା ସ୍ମରଣୀୟ । ତାହା ହେଉଛି-

ଯେ ମୋତେ ସର୍ବୋପରି ଶ୍ରଦ୍ଧା କରେ ଓ ସର୍ବଦା ମୋତେ ସ୍ମରଣ କରେ ମୁଁ ତାକୁ ତାର ଆଗରେ ପଛରେ ଧରି ରଖିଥାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସଦ୍‌ଭାବନା, ସଦ୍‌ଚିନ୍ତା, ସତ୍କର୍ମ ସଦ୍‌ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଭୃତି ସୁଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକର ସମାହାରରେ ମନୁଷ୍ୟ ମନ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସୀମଶ୍ରଦ୍ଧା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ । ତତ୍ ସଂ ଫଳରେ ଭକ୍ତିରେ ରସାମୃତ ହୋଇଉଠେ ମନୁଷ୍ୟର ହୃଦୟ, ଭକ୍ତି ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହେବାପରେ ମନୁଷ୍ୟର ହୃଦୟ ପାଲଟିଯା ବାସୁଦେବଙ୍କ ବାସସ୍ଥଳୀ, ସେତେବେଳେ କ୍ରୋଧ, ହିଂସ ପରଶ୍ରୀକାତରତା, ଅହଂକାର, ଦ୍ୱେଷ ରୂପୀ ରାକ୍ଷସଗ ଆପଣାଛାଏଁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରତିବଦଳରେ ମନୁଷ୍ ମନ, ସୁଖଦୁଃଖ, ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ, ଲାଭକ୍ଷତି ରୂପକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରୁ ମୁ ହୋଇ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଭାତୃ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବାରେ ସମ ହୁଏ । ସର୍ବୋପରି ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ହିଁ ଯେ ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଆଣିପାରି ଏଥିରେ ତିଳେମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତି, ଶାନ୍ତି, ଶାନ୍ତି

ସାଂପ୍ରତିକ ଶିକ୍ଷା

ରଶ୍ମିତା ମିଶ୍ର
+୨ ୧ମ ବର୍ଷ(କଳା)

ଶିକ୍ଷା, ଶିକ୍ଷାର ସଂଜ୍ଞା ବ୍ୟାପକ ଯାହା ଅଜ୍ଞତା ରୂପକ ଅନ୍ଧକାରକୁ ଦୂର କଲେ ଏବଂ ନୂତନ ସୁଗମ ପଥ ଜୀବନକୁ ଦେଖାଏ ତାହାହିଁ ଶିକ୍ଷା ।

ଆଦିକାଳରୁ ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ଶିକ୍ଷାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଆସିଛନ୍ତି । ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧବନିତା ସମସ୍ତେ ଶିକ୍ଷାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିଆସିଛନ୍ତି ।

ପୁରାତନ କାଳରେ ଗୁରୁକୁଳାଶ୍ରମରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରାଯାଉଥିଲା । ଗୁରୁଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଛାତ୍ରମାନେ ସେଠାରେ ରହି ଶିକ୍ଷା ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦେବତା ତୁଲ୍ୟ ସେମାନେ ପୂଜା କରୁଥିଲେ । ସେଇଥି ପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି:

ଗୁରୁ ବ୍ରହ୍ମା, ଗୁରୁ ବିଷ୍ଣୁ, ଗୁରୁଦେବ ମହେଶ୍ୱର
ଗୁରୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ପରମବ୍ରହ୍ମ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁବେ ନମଃ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁରୁ ଏକାଧାରରେ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ଏବଂ ମହେଶ୍ୱର । ଏଥିରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଗୁରୁ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ।

ଗୁରୁଭକ୍ତିଦ୍ୱାରା ଏକଲବ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିପାରିଥିଲେ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କରି ଯଦି ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରାଯାଏ ତେବେ ଶିକ୍ଷା ସାର୍ଥକ ହୁଏ । ନଚେତ୍ ଶିକ୍ଷା କେବେ ସାର୍ଥକ ହେବ ନାହିଁ । ଗୁରୁ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ବୟସରେ ଛୋଟ ହୋଇପାରନ୍ତି, ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଭକ୍ତି ରହିବା ଦରକାର ନହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ସୁଫଳ ମିଳିବ ନାହିଁ ।

ଆଗ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷା ଥିଲା ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧଯୁକ୍ତ । ଛାତ୍ର ତା ଜୀବନକୁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବରେ ଗଢ଼ି ତୋଳିପାରୁଥିଲା, ଏବଂ ସମାଜ ଗଠନରେ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା ଏ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଫଳ ହୋଇଛି । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆଜି ବହୁମାତ୍ରାରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ହୋଇ ଏଣେ ତେଣେ ବିଚରଣ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଆଜି ନିଜ ସଂସ୍କୃତିଠାରୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ସଂସ୍କୃତି ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରାସ କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ନିଜସ୍ୱ ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଚାଲିଚଳନ ଭୁଲି ପଶ୍ଚିମ ସଂସ୍କୃତିର ତାଳେତାଳେ ପାଦ ମିଳାଇ ଚାଲିବାକୁ ବହୁତ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି । ଆଜି ଯଦି ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ର କିମ୍ବା ଛାତ୍ରୀକୁ ପଚରାଯାଏ ସେ ଗଣେଶ ପୂଜା କେଉଁ ମାସରେ ପଡ଼େ ହୁଏତ ସେ ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଯାଇ ପାରେ ମାତ୍ର ଯଦି ତାଙ୍କୁ "ଭାଲେଣ୍ଟାଇନସ୍ ଡେ" କେବେ ହୁଏ ପଚରାଯାଏ ତେବେ ସେ ଅବିଳମ୍ବେ କହିବେ ସେ ଫେବୃୟାରୀ ୧୪ ତାରିଖ । ଏହା ତ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଉଦାହରଣ ଏହିପରି ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ: ପୋଷାକପତ୍ର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଖାଦ୍ୟପାନୀୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଣାଳୀ କିଛିଏ ହେଲେ ବି ଖାପ ଖାଉ ନାହିଁ । ଗାନ୍ଧୀ ଚାହିଁଥିଲେ ଶିକ୍ଷା ଏମିତି ହେବା ଉଚିତ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କଲାପରେ ନିଜକୁ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ମନେକରିବେ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆଜି ଜଣେ ଛାତ୍ର ପାଠପଢ଼ି ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ମନେକରୁନାହିଁ । ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଲା ଆମ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ଭୁଲ ରହିଯାଇଛି । ଗାନ୍ଧୀ ଚାହିଁଥିଲେ ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷା ସହିତ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ନିଶ୍ଚିତ ରହିବା ଦରକାର ଯାହାଦ୍ୱାରା କି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ନିଜେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ପାରିବେ ଏବଂ ଦେଶ ଗଠନରେ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ଏସବୁ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଠାରୁ ବହୁ ଦୂରରେ, ଏହା କେବଳ ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷାରେ ସୀମିତ ରହିଛି, ସେଥିପାଇଁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ସନ୍ଦିହାନ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି ଦିନକୁ ଦିନ ଶିକ୍ଷିତ ବେକାର ଦେଶରେ ହୁ ହୁ ହୋଇ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ଶିକ୍ଷିତ ବେକାରୀ ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦେଶରେ ଅରାଜକତା, ଲୁଟତରାଜ, ଅପରାଧ, ଚୋରୀ ଡକାୟତି ଦିନକୁ ଦିନ ବହୁମାତ୍ରାରେ

ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଲା ପାଠ୍ୟକ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ।

"ଶିକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନେ ଭୂଇଁ ଖାଅ କାଟି ପିଅ"

ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଜୀବନକୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଉଛି. ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାନ୍ଧୀ ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତେ [illegible] ଦେଶର ଶରୀର ଅନୁଭବ କରିଥାନ୍ତେ ନିଜକୁ ନିଜେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥାନ୍ତେ ଏ କ'ଣ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ଭାରତ ।

ଆଜିର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ନୀତି ବାସା ବାନ୍ଧି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିସ୍ତାର କରୁଛି । କିଛି ଦିନ ତଳର ଘଟଣା ଆପଣମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବେ **GATE** ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଲିକ୍ ଘଟଣା ଏ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଲିକ୍ ଘଟଣା ଯଦିଓ ଏକ ସାମାଜିକ ଘଟଣା ତଥାପି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁନାହିଁ କାହିଁକି ଜାଣିଛନ୍ତି ? ଏହା ଆଜି ଗୋଟିଏ ନିତିଦିନିଆ ଘଟଣାରେ ପରିଣତ ହୋଇସାରିଛି । କେବେ ମାଟ୍ରିକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଲିକ୍ ତ କେବେ +୨ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଲିକ୍ ତ ଆଉ କେବେ **Entrance(Medical/Engg.)** ପରୀକ୍ଷାରେ ଲିକ୍ ଘଟଣା । ଏ ପ୍ରକାର ଘଟଣା ଆମକୁ ଆଉ କିଛି ନୂଆ ଲାଗୁନି । ସବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା କଣ ଆପଣ ଜାଣିଛନ୍ତି ? ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବେ ଏଇ କିଛିମାସ ପୂର୍ବେ ଆଉଟ୍ କଲେଜର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ କପି କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ରାଜରାସ୍ତା ଉପରକୁ ବାହାରି ଆସିଥିଲେ । ଏ କି ପ୍ରକାର ବିଚିତ୍ର ଘଟଣା ଆପଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ନା ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରିବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଦେଖି ଭାବିଥାଏ । ତା' ହେଲା ଘରୋଇ ଶିକ୍ଷା ଟିଉସନ ବିନା ଆଜି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜକୁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମନେକରୁନାହାନ୍ତି । ଟିଉସନ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷାରେ ବେଶୀ ନମ୍ବର ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରେ ମାତ୍ର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାରେ କୌଣସି ଉନ୍ନତି ଆଣି ପାରିନାହିଁ । କି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଆଜିର ଅଭିଭାବକମାନେ ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିଜର ନିଜ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଭାଷାଠାରୁ ଦୂରରେ ରଖୁଅଛନ୍ତି । ଆଜିର ଅଭିଭାବକମାନେ ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଇଂରାଜୀ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼େଇବାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ [illegible] ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼େଇବାକୁ ନିଜ ମନେକରୁଛନ୍ତି । ଏମାନେ ନିଜର ନିଜ ଭାଷା ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିଠାରୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି । ନିଜର ମାଟି ଏବଂ ପାଣି ସହିତ ସେ ଅପରିଚିତ ରହିଯାଉଛି । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବି ସେହି ଅଭିଭାବକ ମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଆ ମାଧ୍ୟମରେ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ନିଜର ପିଲାମାନେ କେଉଁ ଅସୁବିଧା ଭୋଗ କରିପାରିବେନି ? ଅଭିଭାବକମାନେ କ'ଣ ନିଜେ, ସଫଳ ହୋଇଥିବେ ! ଯେଉଁମାନେ ନିଜକୁ ଉଚ୍ଚତର ଇଂରାଜୀ ମିଡ଼ିୟମ୍ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲେ ?

ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ ତ ଆମ ଆଜିର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ଓଡ଼ିଆ କଥା କହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କି ବିଚିତ୍ର ଦୁନିଆ । ଆମେ ଗୋଟିଏ ଇଂରାଜୀ ଶିଖିବା ବହୁତ, ଆମ ନିଜ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଓ ଆମର ନିଜର ସଂସ୍କୃତି ଜାଣନାହିଁ ! "ବାଲୁଟି ବହୁଛି ଛୁଟିକୁ ।"

ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଥିବା ତ୍ରୁଟି ଗୁଡ଼ିକ ଯଦି ଆମେ ଅତିଶୀଘ୍ର ପ୍ରତିକାର ନ କରିପାରିବା ତେବେ ଆଗକୁ ଦିନ । ଏହା ଆଗକୁ ବଢ଼ିବ ଏବଂ ବିଭେଦକୁ ପରେଇ ନାହିଁ । [illegible] ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ଏବଂ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଅନୁରୋଧ କରିବି ଆସନ୍ତୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଏକ ସୁସ୍ଥ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ [illegible] ଆଣିବା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଗଢ଼ିବାରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ।

ଶେଷରେ ଏତିକି କହିବି ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ଦେଶ ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟତରେ [illegible] ଏକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ [illegible] ।"

***

ଧୈର୍ଯ୍ୟ

ବିନତା ବେହେରା, +୨, ୨ୟ ବର୍ଷ(କଳା)

ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ସମସ୍ତ ସଫଳତାର ମାପକାଠି । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ସଂଯମତାର ଏକ ପ୍ରତୀକ । ଧୈର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ ତାହା ନିଷ୍ଠାର ରୂପ ନେଇପାରେ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଯଦି ଧୀର ସ୍ଥିର ଚିତ୍ତରେ କରାଯାଏ, ତେବେ ତାହା ସୁସମ୍ପନ୍ନ ହେବ । କାର୍ଯ୍ୟର ବେଗ ଧୀର ସ୍ଥିର ମଧ୍ୟ ଯଦି ତାହା ନିରବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ କରାଯାଏ, ତେବେ ସୁଫଳ ଲାଭ ହୁଏ ।

ଧୈର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ ସ୍ପଷ୍ଟ ରୂପେ ଜାଣି ହୁଏ ବିବିଧ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ବିଭିନ୍ନ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୀବନୀକୁ ପାଠ କରି, ଏଣୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତା ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନିଷ୍ଠା ଭାବରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଧିରେ ଧିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ସଫଳତାର ପାହାଚରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ ।

ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କରେ ବେଶ ଉପଲବ୍ଧି କରି ହୁଏ । ଯେପରିକି 'ରାମାୟଣ' ମହାଗ୍ରନ୍ଥରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚରିତ୍ର ଏକ ନିଷ୍ଠାର ଚରିତ୍ର । ସେ ସମସ୍ତ ବିପଦକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । ଏଣୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ହେଉଛନ୍ତି ଧୈର୍ଯ୍ୟଶୀଳ ପୁରୁଷ । ଏଣୁ ପୁରାଣରେ ସେହି ପୁରୁଷ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଚରିତ୍ରକୁ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପରାଧିନ ଭାରତର ଇତିହାସକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଆମେ ଯେଉଁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ବା ନିଷ୍ଠାର ପ୍ରେରଣା ପାଉ, ତାହା ବାସ୍ତବରେ ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ । ବାସ୍ତବିକ ଇଂରେଜ ଶାସନ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ହୋଇ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କର ସେହି ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର ହୋଇ ସ୍ୱାଧୀନତାର ସ୍ୱାଦ ଚାଖିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଆପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ ତାହା ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ଏକ 'ଧୈର୍ଯ୍ୟର' ପୁଞ୍ଜ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କର ମାତୃଭୂମି ପ୍ରତି ନିବିଡ଼ ମମତା ଏବଂ ଦେଶପ୍ରେମର ବ୍ୟାକୁଳତା, ସେମାନଙ୍କର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସହିଷ୍ଣୁତା ବଳରେ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନତା ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଆଦର୍ଶ ନାଗରିକତା ଏକ ମହାନ ଲକ୍ଷଣ, ଯାହାର କି ମୂଳରେ ରହିଛି ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ନିଷ୍ଠା, ଏକାଗ୍ରତା ।

ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ହେଲେ କ୍ରୋଧକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ । ମଣିଷକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହିଁ ସଂଯମୀ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରେ; ଆଉ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଜୀବନ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବନ । କ୍ରୋଧର ତ୍ୟାଗ ବଳରେ ହୃଦୟରେ ଦୟା, କ୍ଷମା ଓ ଶାନ୍ତି ଭରିଦିଏ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ । ଏଣୁ ସମାଜ ବିନା ତାର ସ୍ଥିତି ନାହିଁ । ସେ ସମାଜ ବିନା ବାସ କରେ ସେ ହୁଏତ ଦେବତା କିମ୍ବା ପଶୁ, ମାତ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ବିପରୀତ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ନିଜର ପାରିଶ୍ରମିକତା, ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଏବଂ ଗର୍ବ ବଳରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଅନ୍ୟର କ୍ଷତି ସାଧେ । ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଲୁଚାଇ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ଜାହିର କରେ ଯେତେବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ମୁଣ୍ଡଟେକି ଆସେ ଏବଂ କଠିନ ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ମୁକାବିଲା କଲେ ସମୟ, ତାର ନିଶ୍ଚୟ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାର କରିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଧୈର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ । ଏଥିରେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି । ଆଜିର ଶିଶୁ କାଲିର ନାଗରିକ । ଶିଶୁର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଠନ ନିଶ୍ଚୟ ଶିକ୍ଷାଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଯଦି ନିଜ ଦେଶକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହିଁ ତେବେ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ସଂଶୋଧନ କର, ଯଦି ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହିଁ, ତେବେ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାକୁ ସଂଶୋଧନ କର, ଯଦି ନିଜ ଜିଲ୍ଲାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହିଁ, ତେବେ ନିଜ ଗାଁକୁ ସଂଶୋଧନ କର, ଯଦି ନିଜ ଗାଁକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହିଁ, ତେବେ ନିଜ ପରିବାରକୁ ସଂଶୋଧନ କର, ଯଦି ପରିବାରକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହିଁ, ତେବେ ପ୍ରଥମେ ନିଜକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଉଚିତ । ଫଳରେ ଆମ ଦେଶରେ ଚିର ଶାନ୍ତିର ମଳୟ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇପାରିବ ।

କଥାରେ ଅଛି- 'ଧୈର୍ଯ୍ୟ ପିନା ପିଠା ସିଝିଲୁ ତା'ର ଫଳ ବଡ଼ ମଧୁର ।"

ଏଣୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତି, ମୈତ୍ରୀ, ପ୍ରତିଭା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇପାରିବ । ଏଣୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ, ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୀବନୀ, ଗଳ୍ପ, ପୁରାଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ତାହେଲେ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଏକାଗ୍ରତା ଓ ନିଷ୍ଠା ବା ଧୈର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରବଳ ଭୁଅଁର ପ୍ରବାହିତ ହୋଇପାରିବ । ଯାହାକି ଭାରତବର୍ଷର ଯଶଗାନ କରିବା ସହ ବିଶ୍ୱ ବନ୍ଦିତ ହୋଇପାରିବ ।

***

ସବୁ ଧର୍ମର ଠାକୁର ଜଗନ୍ନାଥ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାୟକ
୨ ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବିଜେସ୍ଥଳୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାରକ ତଥା ଧର୍ମଗୁରୁମାନେ ଆସିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୁରୀରେ ରହି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମହିମା ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଚାର ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ପୁରୀକୁ ଆସିଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶିଖ୍ ଧର୍ମଗୁରୁ ଗୁରୁନାନକ ସାହେବ ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପୁରୀ ଆସିଥିଲେ ।

ଗୁରୁ ନାନକଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଦଶେ ଜଣ ଶିଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି । ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ନାନକ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି । ଦିନକର ତାଙ୍କର ମୁସଲମାନ ଶିଷ୍ୟ ମର୍ଦ୍ଦନକୁ ଭୟଙ୍କର ଭୋକ ହେଲା । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ଠାକୁରଙ୍କ ମହାପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିବାକୁ ନାନକ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ । ମର୍ଦ୍ଦନ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ. ହେଲେ ମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପାଇଲେ ନାହିଁ କି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରସାଦ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଭୟଙ୍କର ଭୋକ ଓ ଅପମାନରେ ସେ ନାନକଙ୍କ ପାଖରେ ହାଜର ହେଲେ । ନାନକ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିବା ସ୍ଥାନର ଅନତିଦୂରରେ କୂଅଟିଏ ଥିଲା । ସମୁଦ୍ରକୂଳିଆ କୂଅ ହୋଇଥିବାରୁ ତା ପାଣି ଲୁଣିଆ. ପିଇବା ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏଣେ ମର୍ଦ୍ଦନ ଭୋକରେ ଛଟପଟ ହେଉଥାନ୍ତି । ନାନକ ତାଙ୍କୁ ନିକଟରେ ଥିବା କୂଅ ପାଣି ପିଇବାକୁ କହିଲେ । ଲୁଣିପାଣି ପିଇବେ ବା କେମିତି । ଯେତେବେଳେ ଗୁରୁ କହୁଛନ୍ତି ବାଧ୍ୟହୋଇ ସେ କୂଅପାଣି ପିଇଲେ । ବିଚିତ୍ର କଥା ସେ ଢକ ଢକ ହୋଇ କୂଅ ପାଣି ପିଇ ଯାଉଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟହୋଇ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ମର୍ଦ୍ଦନ ମୁହଁ [illegible] ଦେଖି ଲୋକମାନେ ପଚାରିଲେ. ସେ ଏବେ ଲୁଣିପାଣି ପିଇଲେ କେମିତି ? ମର୍ଦ୍ଦନ କହିଲେ ସେ କୂଅପାଣି ଭାରି ମିଠା ।

ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବିଚିତ୍ର ଘଟଣା ଘଟିଲା । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ଆଳତୀ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ପୂଜକଙ୍କ ହାତରୁ ଆଳତୀ ଥାଳିଟି ଖସି ଶୂନ୍ୟରେ ଭାସିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଧିରେ ଧିରେ ତାହା ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଚାଲିଲା । ଏଭଳି ଘଟଣାରେ ସମସ୍ତେ ଭୟଭୀତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ଉଡ଼ନ୍ତା ଆଳତୀ ଥାଳି ପଛେ ପଛେ ସମସ୍ତେ ଚାଲିଲେ । ଆଳତୀ ଥାଳି ଗୁରୁ ନାନକ ଓ ଶିଷ୍ୟ ମର୍ଦ୍ଦନଙ୍କ ନିକଟରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା । ଗୁରୁ ନାନକ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତରେ ବସିଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ବିସ୍ମୟରେ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ସେ ନିଜ ହାତ ପାପୁଲି ଖୋଲି ଦେଖାଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର ଓ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ କହିଲେ ସେ ସେ ଯେଉଁ ଜାତି ଭିନ୍ନ ଧର୍ମର ନୁହନ୍ତି । ସେ ସମଦର୍ଶୀ [illegible] ଥାଆନ୍ତି । ପରେ ପରେ ରାଜା ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନ ହେବାପରେ ସେ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ଯାଇ ଗୁରୁ ନାନକ ଓ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ପାଛୋଟି ନେଇଥିଲେ ।

ଲୁଣପାଣିରୁ ମଧୁର ପାଣି ପାଲଟିଥିବା କୂଅନିକଟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିବା 'ବାଉଳି ମଠ' ଏବେ ବି ରହିଛି । କେବେ ପୁରୀ ଗଲେ 'ବାଉଳି ମଠ' ଦେଖିବ । ସେ କୂଅ ବି ଦେଖିବ । ତା ପାଣି ଚାଖିବ ଏବଂ ବୁଝିବ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମହିମା ।

***

ମାଗାଜିନ୍

କୁଞ୍ଜଲତା ନାୟକ
+୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ଶୀତରାତି ସାଧାରଣତଃ ଯୋଡ଼ାଯୋଡ଼ି ଶୋଇବାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ମୁଁ ଗାଢ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ, ମୋର କାଠ ଖଟଟିରେ । କେତେ କ'ଣ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥାଏ । ରେଜେଇର ଉଷୁମ ପରଶ ଭିତରେ । କିନ୍ତୁ ରାତି ନ ପାହୁଣୁ ମୋର ସୁଖ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ଜୋରରେ ହଲେଇ ଦେଲେ ମୋର ବଡ଼ ଭଉଣୀ । ମନେ ମନେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଖୁବ୍ ବିରକ୍ତି ହେଲି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କଠୁ କଥାଟି ଯେମିତି ଶୁଣିଛି ତା ଉପରେ ଭାରିକି ଛାନିଆ ହୋଇଗଲି ।

ବାସ୍ତବିକ ମୋର ଆଦୌ ମନେନଥିଲା । ଆଜି କଲେଜ ମାଗାଜିନ୍‌କୁ ଆର୍ଟିକିଲ୍ ଦେବାର ଲାଷ୍ଟ ଡେଟ୍ ବୋଲି । ବଡ଼ ଭଉଣୀ ମନେ ପକେଇ ଦେଲେ ନ ହେଲେ ମୁଁ ଏହି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗଟି ହରାଇଥାନ୍ତି । ତାପରେ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଖାତା ଓ କଲମ ଧରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲି । ଏଣୁ କୋଠରୀରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାହାର କରିଦେଲି । କାରଣ ଶୁଣିଥିଲି କବି ଓ ଲେଖକମାନେ ନିର୍ଜନ ଓ ନିରୋଳା ସ୍ଥାନରେ ବସି ଲେଖନ୍ତି ବୋଲି । ତେଣୁ ମୁଁ ସେହି ରୁମ୍‌କୁ ସମୁଦ୍ରକୂଳ ନିର୍ଜନ ନିରୋଳା ସ୍ଥାନ ଭାବି ଝରକା କବାଟ ସବୁ ବନ୍ଦ କଲି । କ'ଣ ଲେଖିବି ବୋଲି ଭାବିଲି ।

ଆଜ୍ଞା ମାନେ !

ଯାହା ହେଉ ପଢ଼ିଲେ ହସିବେ ନାହିଁ । ନ ହେଲେ ମୋର ଦେଖେଇ ହେବା ପଣିଆ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିବା ସ୍ୱପ୍ନପରି ଚୁରମାର ହୋଇଯିବ । ଆଜ୍ଞା, ଟିକିଏ ସାହାସ ଦେଲେ ଆପଣଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଟିକିଏ ପାଇପାରିବି ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି । ହେଲେ କ'ଣ ହେବ ଆଜ୍ଞା, ବାମନ ହୋଇ ସ୍ୱର୍ଗର ପାରିଜାତ ତୋଳିବାକୁ ଯେବେ ଆଶା କରିବି । ସେବେ ତ ଜଗତେ କେବଳ ଜନ ହସିବେ ଏହି କହୁଁ ଫଳ ଫଳିବ ।

ଏବେ ଆମ **B.B.College** ର **Magazine** କଥା କହୁଛି । କଥା କ'ଣ କି କାହାର ଭାଗ୍ୟ କ'ଣ ? ଯଦି ମନକୁ ପାଇଲା କପାଳ ଖୋଲିଲା । ଯଦି ମନ ନ ମାନିଲା । ତେବେ କପାଳ ଫାଟିଲା । ଆଜି କାଲିତ ଆପଣ ମାନେ ଜାଣିଛନ୍ତି ନେତା ଭାଇଙ୍କ କଥା । ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ମୁଖରୁ ବାହାରେ ନା, ଏ ଲେଖାଟି ଭଲ ହୋଇନାହିଁ ସାର୍ ! ଏହାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନାକଚ କରାଯାଉ । ଶେଷକର ସିଲେକ୍‌ସନ ବୋର୍ଡ ରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ସାରମାନେ ଥିବେ ତାଙ୍କର ଇଛାଥିଲେ ବି ନେତା ଭାଇମାନଙ୍କର ଅପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ, ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ଚାପର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଶେଷରେ ବିଷର୍ଣ୍ଣ ବେଦନାଭିମୁଖୀ ହୋଇଯିବେ । ତେଣୁ ଭାବୁଛି ଏପରି ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ହେଉ ବା ଗୀତ ହେଉ ବା ପ୍ରେମ କବିତା ହେଉ, ଯେପରି **wonderful, interesting** ସର୍ବୋପରି **heart touching** ହେଲା ଭଳି ଲେଖିବି; କିନ୍ତୁ କଣ କରିବି ଆଜ୍ଞା: ଯାହା କହୁଛି । ମା ରାଣ ଯେ, ଆଖି ଛୁଇଁ କହୁଛି ଯେ, ମୁଁ ତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବା ବାପୁଜୀ ନୁହେଁ ବା ଯେମିତି କୌଣସି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲେଖକ ନୁହେଁ ଯେ, ସରସ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରବନ୍ଧଟିଏ ଲେଖିଦେଇ ଆପଣଙ୍କର ମନ କିଣି ନେଇ ପାରିବି । ଏହିପରି ଅନେକ ଭାବୁ ଭାବୁ ସତ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ଏଠାରେ ଲେଖିଦେଲେ କିପରି ହୁଅନ୍ତା ଓ ଲେଖି ବସିଲି ।

ଆଜ୍ଞା ଏହିଟା ଆପଣଙ୍କର ସାଇକେଲ କି ? ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ସାର୍ ଟିକିଏ ଆସୁଛି । ଏହିପରି ବହୁତ ମନ ଭୁଲାଣିଆ କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥିବେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ସାଇକେଲ୍ ନେଇଥିବା ଲୋକଟି ଘଣ୍ଟାକ ପରେ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ସାଇକେଲ୍ ହାଣ୍ଡେଲ ଧରି ପାଦ୍‌ରେ ଚାଲି ଚାଲି ଆସୁଥିବାର ଆପଣ ଦେଖିଥିବେ । ବିଳମ୍ବର କାରଣ ଆପଣ ପଚାରିବେ ମାତ୍ରକେ କହିବେ ହେଁ !! ଏଇଟା ଗୋଟିଏ ସାଇକେଲ୍ ଏହାକୁ ନେବା ଅପେକ୍ଷା ପାଦରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ରାସ୍ତାରେ ଦଶ ଥର ଚେନ୍ ଖସିଲା । ଅଧାବାଟ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଚକା ଲୋ ହୋଇଗଲା । ଆପଣ ଏହାକୁ କିପରି ଚଲାଉଛନ୍ତି କେଜାଣି ? ଏପରି ସାଇକେଲ୍‌ଟି ଆପଣ କାହିଁକି ରଖିଛନ୍ତି ।

ଆପଣଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଚକ୍କର ଖାଇଯିବ ଆଜ୍ଞା ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ କଥା ଶୁଣି । ପ୍ରଥମତଃ ସାଇକେଲ୍ ମାଗିନେଲା । ତାପରେ ସାଇକେଲ ଟଙ୍କ ଲିକ୍ କରି ଅପମାନିତ କଲା । ଧନ୍ୟ ଏମାନେ ।

ମାଗିକରି ଚଳୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ କରିଲେ

ଏହି ଘଟଣା [illegible] । ସକାଳୁ ଦୋକାନ ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଲା କ୍ଷଣି ଭିକାରୀ ମାନଙ୍କ [illegible] ପରଶୀ ତରକାରୀ ମାଗିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଭାବଣା ! କିଛିଟା [illegible] ଦେବ ଆଜି ଆମର ପାଁଚ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ କାହାଁକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ତ. ତେବେ କୋଳାହଳ କରନ୍ତିନାହିଁ । ଦୋକାନରେ ପାଖ ଦୋକାନୀ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ମାଗିବାକୁ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେଠ୍ ଜି ! ଖବର କାଗଜ ଆସିଲା କି ? ଟିକିଏ ଦେଲ । ପଞ୍ଚ ଘଣ୍ଟା ଅପେକ୍ଷା କଲାପରେ ଆପଣ ତାଙ୍କ ଦୋକାନକୁ ଖବର କାଗଜ ଆଣିବାକୁ ଗଲେ ତ. ତାଙ୍କର ପାଖରେ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେଠାରେ ଖବର କାଗଜ ନାହିଁ ! ବିଚରା ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ଦୋକାନକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଆଜ୍ଞା ତିନି ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଅଣ୍ଡା ବିକାଳୀର କେବେ ଜୋତା ଓ ପୋଷାକ ମାଗିବାକୁ ଭୁଲନ୍ତି ନାହିଁ ! ହେ ରାମ !! ତୁମ ଜୋତା ଟିକିଏ ଓ ଗୁଡ଼ାକ ଟିକିଏ ଦେଇ ବିଦାୟକୁ ଫେରିବା କ୍ଷଣି ମେଁ କେଉଁ ଦେବି । [illegible] ପନର ଦିନ ପରେ ସୁଟ୍ ଓ ଜୋତା ନ ପାଇବାରୁ ମାଗିବାକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ସୁଟ୍ ଓ ଜୋତାର ହାଲତ୍ ଖରାପ । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଚିନ୍ତା ଲାଗିଯାଇଛି ! ମନଟା ଖରାପ ପଡ଼ିଗଲା ! ନେଶ [illegible] ଖୋଲି ଦେଇ ବାର ପିଲା ଭଳି ନିଜ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଖାଲି ଆଜ୍ଞା ଏତିକି ନୁହେଁ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ ବହି ମାଗିବା ବାଲା ମଧ୍ୟ ଏଠି କମ୍ ନାହାନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଆସି ପାଞ୍ଚଟି ବହି ମାଗି ନେଲେ । ବହି ନ ଫେରେଇବାରୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲା । ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ତାଙ୍କ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା. ତା ବହିଟିକୁ ଆଣି ଦେଲା ବହିର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦେଖି ଖୋସି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ମଝିରୁ ପୃଷ୍ଠା କଟା [illegible] । [illegible] ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ [illegible] ନାହିଁକି ? ବୁଝିପାରୁଥିବେ ଆଜ୍ଞା କଣ ହୋଇଥିବ ପରୀକ୍ଷାଟି !

ଏହିପରି ଭାରତରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଧନଜନ ମାଗିବାକୁ ପଛାନ୍ତି ନାହିଁ ! ଆମର ଧର୍ମପତ୍ନୀ ମାନେ ଆଜ୍ଞା ଭାରି ଧର୍ମପ୍ରେମୀ. ସକାଳେ ସାବୁନ ଆଦି ଭଗବାନଙ୍କ ଆଗରେ ଆଣ୍ଠୁମାଡ଼ି ମାଗି ବସନ୍ତି ! ଭଗବାନ ଆମକୁ ଧନ ଦେ. ଆମର ପାଁଚ ଗୋଟିଏ କାର କିଣନ୍ତୁ । ନୂଆ କୋଠା ତୋଳନ୍ତୁ. ଆହୁରି କେତେ କଣ ଆଜ୍ଞା..... ।

ଆଜ୍ଞା ନିର୍ବାଚନ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ନିର୍ବାଚନ ପୂର୍ବରୁ ନେତା ମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଠା ମିଠା କଥା କହି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଭୋଟ ମାଗିଥାନ୍ତି । ବୁଝାପଡ଼ୁ ଯୋଗି ଜିତି ନେତାମାନେ ପରେ ପଲେଇଯାଇ...... ଆଜ୍ଞା ଦୟନୀୟ, ହାତ ବଢ଼ା ରାଜ୍ୟକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଖିଲେ କେବେ ପାଇବି ଯଦି ପଛାନ୍ତି କେଉଁ କାମ ଦେଖି !

ଶେଷରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା । ସେଦିନଙ୍କ କାଉଣ୍ଟରରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ତିନୋଟି କଲମ ଅଫିସରେ ଦେଖିଥିବେ ତାଙ୍କ । ଟିକିଏ କଲମ ଦିଅନ୍ତୁ. ଆପଣ ବଡ଼ ଖୁସିରେ କଲମ ଦେଲେ । କୋଳ ବ [illegible] ଆଜ୍ଞା [illegible] କଲମକୁ [illegible] ଲଗେଇ ଦେଲେ ! ଆଉ କଲମ ପାଇବାର ଆଶା କାହିଁ ଏହି ପରି ଆମ ସଂସାର. ଚାଲିଛି. ଚାଲିଥିବ ।

ଭିନ୍ନ ଏକ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ

ଅଭିଜାତ ଦାଶ (ମୁନ୍ନା)
+୩, ତୃତୀୟ ବର୍ଷ ବାଣିଜ୍ୟ

ପ୍ରେମର ନା ଥାଏ ଆକାର ନା ଥାଏ ରୂପ। ପ୍ରେମ ଜାତି ଧର୍ମ ଦେଖେ ନାହିଁ କି ଧନୀଗରିବ ବୁଝେନାହିଁ। ଏହା ତ ଏକ ଅନୁଭବ ମାତ୍ର। କେମିତି, କେତେବେଳେ ଏହା ଆପଣଙ୍କୁ ବି ହୋଇପାରେ। ପ୍ରେମକାହାଣୀ ତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ, କିନ୍ତୁ କେତେକ ପ୍ରେମକାହାଣୀ ଏମିତି ବି ଅଛି, ଯାହାକୁ ଥରେ ଶୁଣିଲେ ସହଜରେ ଭୁଲି ହୁଏନା। ତେବେ ସେମିତି ଏକ ସତ୍ୟକାହାଣୀ ଶୁଣନ୍ତୁ।

ମିଟୁ ନିଜର ଗ୍ରାଜୁଏସନ୍ ସମାପ୍ତି ପରେ ବାରିପଦାରେ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କଲା। ତା ଜୀବନରେ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ଚାଲିଥାଏ। ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ସେ ତା ମାମୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇନଥାଏ। ହୀରାକୁଦରେ ତା ମାମୁଁ ଚାକିରୀ କରନ୍ତି। ମିଟୁ ସପରିବାର ସେଠାକୁ ଯାଇଥାଏ। ସେଠାରେ ମିଟୁର ଦେଖାହୁଏ ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅ ବେବୀ ସହିତ, ଯାହା ସହିତ ମିଟୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ କଥାହୁଏ, ବୁଲେ। ସେମାନେ ଏକତ୍ର ଟି.ଭି. ଦେଖନ୍ତି, ଖାଆନ୍ତି, ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ବସି କଥା ହୁଅନ୍ତି। ସେଠାରେ ମିଟୁର ରହଣି ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ପରିବାର ମିଶି ଏକ ବଣଭୋଜିକୁ ଯାଆନ୍ତି। ସେଠାରୁ ଫେରିଲାବେଳେ ମିଟୁ ଓ ବେବୀ ଗାଡିର ପଛପାର୍ଶ୍ୱରେ ପରସ୍ପରର ସମ୍ମୁଖରେ ବସିଥାନ୍ତି। ଧିରେ ଧିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଗଡି ଚାଲିଥାଏ। ରାତିର ଅନ୍ଧାର ଚାରିପାଖକୁ ଗ୍ରାସ କରିଆସୁଥାଏ। ସେହି ଅନ୍ଧାରକୁ ଚିରି ଗାଡି ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲିଥାଏ। ଏହି ଶାନ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କେତେବେଳେ ଯେ ମିଟୁର ହାତ ବେବୀର ହାତକୁ ଧରି ସାରିଥାଏ ଏବଂ ବେବୀ ମଧ୍ୟ ନିଜ ହାତକୁ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ମିଟୁର ହାତରେ ଧରାଇସାରିଥାଏ, ଏହା ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜଣାନଥାଏ। ସେମାନଙ୍କ ନଜରର ମିଳନ ଯେତେଥର ଘଟୁଥାଏ ବେବୀ ସେତେ ଲାଜେଇ ଯାଉଥାଏ। ତାର ସେ ସ୍ମିତ ହାସ୍ୟ ମିଟୁ ମନକୁ ବାରମ୍ବାର ଉଲ୍ଲସିତ କରୁଥାଏ। ସେମାନେ ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରର ପ୍ରେମକୁ ଧିରେ ଧିରେ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି। ଏହିପରି କିଛିଦିନ ପରେ ମିଟୁର ଘରକୁ ଫେରିବା ସମୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଏ। ସେତେବେଳକୁ କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଆଉ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନାହିଁ। ବେବୀର ସମସ୍ତ ସ୍ୱାଭାବିକ କଥା ମିଟୁକୁ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଲାଗେ। ଶେଷରେ ଯେତେବେଳେ ବିଦାୟ ସମୟ ଆସେ ବେବୀର ଅଜାଣତରେ ତା ଆଖିରୁ ଲୁହଧାର ବୋହିଯାଏ। ମିଟୁ ସିନା ଘରକୁ ଫେରିଆସିଲା କିନ୍ତୁ ନା ଖାଇପାରିଲା, ନା ଶୋଇପାରିଲା। ତାକୁ ଖାଲି ବେବୀର ସେଇ ଲୁହଭରା ଆଖି ଦୁଇଟି ଦେଖାଗଲା। ସେ ନିଜକୁ ଆଉ ଅଟକାଇ ରଖିପାରିଲା ନାହିଁ। ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବେବୀ ନିକଟକୁ ଫୋନ୍ କଲା।

ଏଣେ ସେଠାରେ ବେବୀର ମଧ୍ୟ ସେଇ ଅବସ୍ଥା। ଫୋନରେ ଉଭୟେ ନିଜର ବିଦାୟ ସମୟ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ପରସ୍ପରକୁ ଜଣାଇଲେ। ଏହାପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ ବୁଝିବାକୁ ବାକି ନଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ପରସ୍ପରର ପ୍ରେମରେ ପଡିସାରିଛନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବେବୀକୁ ଭଲପାଏ ବୋଲି ମିଟୁ ଆଉ ଫୋନ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିଲା ନାହିଁ।

କିଛିଦିନ ଅନ୍ତେ, ମିଟୁ ପୁଣି ପରିବାର ସହିତ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଗଲା। ଏଥର କିନ୍ତୁ ମିଟୁ ଓ ବେବୀ ପରସ୍ପରକୁ ନିଜ ମନକଥା ଜଣାଇଦେଲେ। ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଏକତ୍ର କୌଣସି ପ୍ରେମୀଯୁଗଳଙ୍କ ସିନେମା ଦେଖନ୍ତି, ଦୁହିଁଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସିଯାଏ। ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରେମ, ବିଶ୍ୱାସ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବଢିଯାଏ। କିଛିଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ପରସ୍ପରର ଏତେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଗଲେ ଯେ, ଭବିଷ୍ୟତରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇ ଜୀବନ ବିତାଇବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା। ତେଣୁ ସେମାନେ ପରସ୍ପର ସହିତ ଜୀବନ ବିତାଇବା ପାଇଁ ଦୃଢସଙ୍କଳ୍ପ ନେଲେ। ଏଥର କିନ୍ତୁ ମିଟୁର ବିଦାୟବେଳେ ପ୍ରେମ ଆଉ ଅଭିମାନ ଭରା ହୃଦୟରେ ବେବୀ କିଛି କଥା ନକହି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ରହିଲା। ଯାହାକି ମିଟୁ ମନକୁ ଏପରି ଆନ୍ଦୋଳିତ କଲା ଯେ ସେ ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡରୁ ପୁଣି ଘରକୁ ଫେରିଆସିଲା। ଏହାପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଖା, ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦୃଢ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା।

କିନ୍ତୁ ଅତି ସହଜ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଏହି ପ୍ରେମକାହାଣୀଟି ଯେ ଏତେ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ, ତାହା ମିଣ୍ଟୁ ଓ ବେବୀର କଳ୍ପନାର ବାହାରେ ଥିଲା । ଭବିଷ୍ୟତରେ ମିଣ୍ଟୁର ପରିବାର ବେବୀକୁ କିମ୍ବା ବେବୀର ପରିବାର ମିଣ୍ଟୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ରାଜି ହେବନାହିଁ । ଏପରିକି ଏ ସମାଜ ଏଭଳି ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବନାହିଁ । କାରଣ ବେବୀ ଆଉ ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହେଁ ସ୍ୱୟଂ ମିଣ୍ଟୁର ନିଜ ମାମୁଁଙ୍କ ଝିଅ । ତେଣୁ ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେମାନେ ପରସ୍ପରର ଭାଇ ଭଉଣୀ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଥମରୁ ମୁଁ କହିଛି ପ୍ରେମ କିଛି ବୁଝେନା । ମିଣ୍ଟୁ ଓ ବେବୀ ଉଭୟେ ଶିକ୍ଷିତ, ଆଧୁନିକ ଚିନ୍ତାସମ୍ପନ୍ନ, ତେଣୁ ସେମାନେ ବହୁତ ଭାବିଚିନ୍ତି ଏହାକୁ ସମସ୍ୟା ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । କାରଣ ସେମାନେ ଭଲଭାବେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ପରିବାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇ ବିବାହ କଲେ, ଉଭୟ ପରିବାରର ମନରେ ଦୁଃଖ ହେବ । ଆଉ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ କଷ୍ଟ ଦେଇ ନିଜ ଜୀବନ ସଂସାର ଗଢ଼ିବା କେବେବି ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନହେଲେ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରେମକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ପରିବାରର ଖୁସିରେ ସହମତି ଜଣାଇବେ । ସେଥିରେ ହିଁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଖୁସି ଓ ଶାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ହେବେ ।

ମଲାମନର ଭୂତ

କୁମାରୀ ନିହାରୀକା ନାଥ
+୩, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

କାଳିଆ ଗୁରୁର୍ ମାଳି ଧନି । ନିତି ସକୁ ବାହାରି ଯେ ବଜାର କୋଣ ବୁଲେ । ମନରେ ତାବେ ବଜାର ଦର ଭାସିଥିବ । ସେ କିଛି ପାରିବା ନେବ । କିନ୍ତୁ କେଉଁଦିନ ସୁଖ ତା ଭାଗ୍ୟରେ ଯୁଟେନା । କେଉଁଦିନ ବଜାର ଦର କମିଯାଏ ବରଂ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ୁଥାଏ । ବହୁତ ଜିନିଷର ଦର ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଚିଛି କିଣେନା । ନିଜ ପାଇଁ କେଉଁଦିନ ଖଣ୍ଡେ ବୋଇତାଳୁ, ଦୁଇବିଡ଼ା ଶାଗ, ଲୁଣ, ପିଆଜ, ମସଲା ଇତ୍ୟାଦି କିଣେ । ସେଉଁଦିନ ଆମିଷ ଖାଇବାକୁ ମନହୁଏ କେତେ କଥା କହି ନିଜକୁ ଭୁଲାଏ । କିନ୍ତୁ ଯେବେବେଳେ ମନ ତାର ବୁଝେନା ସେ ତେଲ ଲୁଣ ଖର୍ଚ୍ଚରୁ କାଟି କିଛି ମାଛ ବା ଜଙ୍ଗଲା ନେଇଯାଏ ।

ଯାହାହେଉ ଏମିତିହେଲେ ଚଳୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତାର ଏ ଛୋଟ ସଂସାରରେ ଏ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା କାହିଁକି ଦେଖାଦେଲା । ତାର ପୁଅ ବାପିକୁ ଟାଇଫଏଡ୍, ସେ କଣ କରିବ ? ଟଙ୍କା କେଉଁଠୁ ଆଣିବ, ପୁଅ ପାଇଁ ? ବାପିଆକୁ ଡାକ୍ତର ଦେଖେ କେତେ କେତେ ଔଷଧ, କିନ୍ତୁ ତା ପୁଅକୁ ବଞ୍ଚାଇବ କିଏ ? କିଏ ତାକୁ ଟଙ୍କା ଦେବ ? ତା ପାଖରେ କଣ ଅଛି ବନ୍ଧାଦେଇ ଟଙ୍କା ଆଣିବ ? ତେବେ ବାପି ତଣ ତାର ମରିଯିବ ? ନା, ନା ଏତେ ବଡ଼ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଥାଉ ବାପି ତାର ମରିଯିବ । ସେ ବହୁତ କୋଠା ଘରକୁ ଗଲା । ନିଜ ଦୁଃଖ କହିଲା, ହାତ ପାତି ପଇସା ମାଗିଲା । କିନ୍ତୁ କେ ପାଇଲାନି । ସମସ୍ତେ ମନା କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କୁଆଡେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ ।

ଟଙ୍କା ଖୋଜି ଖୋଜି ସେ ନିରାଶ ହେଲା । ମନରୁ ଭରସା ତୁଟିଲା । ଆଜକୁ ପାଞ୍ଚଦିନ ହେଲା ସେ ଛୁଟି ନେଇ ଘରେ । ଏ ଛୁଟିଦିନ ଗୁଡାକ ଖାଲି ଟଙ୍କା ନେବା ପାଇଁ ବୁଲିଛି ଦ୍ୱାର, ପାଖ ସେ କିଛି ଜାଣିନି । କିନ୍ତୁ ସେ କଣ ପାଇଲା ? ସମସ୍ତେ ତା [illegible] ଚୁପ୍ ହୋଇ [illegible]ଥିଲା ଯେ, ପ୍ରାଣ ତାର ଯାଉଥିଲା । ଏପରି ଭାବନା ତା [illegible] ଟେଙ୍କା ପାଇଁ ତା ପୁଅ ମରିଯିବ । ଏଇ ଭାବନା ତାକୁ କିପରି କରୁ[illegible] ଆଖିରୁ ତାର ବହୁଥିଲା ଲୁହ ।

ଏହି ସମୟରେ ଘଟିଥିଲା ସ୍କୁଲ୍ ପିଅନ ଜନା । ଖବର ଦେଲା ବଡ଼ ଦିଦି ଡାକିଛନ୍ତି । ନଅଦିନ ହେଲା ତାଙ୍କ ସ୍କୁଲ ବଗିଚାରେ ପାଣି ଦିଆ ହୋଇନି, ଘାସ କଟା ହୋଇନି, ଗାଈଙ୍କର ପତ୍ରିକି, ବୁଲାଏ ଗଛ ଝାଉଁଳି ଗଲାଣି । ତଣା ହୁକୁମ ଦିବାକୁ ହେବ, ଅଜି ମନା କରୁଥିବା । ସେ ମନେକଲା, ଗରିବଙ୍କର ଭଗବାନ ସାହା, ସେ ବାପିକୁ ରଖିଲେ [illegible] ଆଉ କେହି

ପାରିବେନି। ତୁମେ ଯଦି ଦିଦି ଘରକୁ ନଯାଅ ତେବେ ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଚାକିରୀଟା ଯିବ। ଭଗବାନଙ୍କ ନାଁଟା ତା କାନରେ ବାଜିବାରୁ ତା ମନ ମାନିଲା। ସେ ବନାକୁ ଜବାବ ଦେଇ ପଠାଇଲା ଆଗରେ। ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ସେ ଗଲା ପଛରେ। ଅନ୍ୟମନା ହୋଇ ବଡ ଦିଦିଙ୍କ ଫୁଲ ବଗିଚାରେ ଘାସବାଛି ମଳା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ଧନି। ମନରେ ତାର କେତେ ଚିନ୍ତା। ପୁଅ ମୁହଁ ଆଖିରେ ନାଚିଯାଉଛି, ମନର ଚିନ୍ତାରେ ହାତ ତାର ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଉଛି। ଫୁଲ ଗଛ ମଉଳିଲା ବେଳକୁ ବଡ ଦିଦିଙ୍କ ପ୍ରାଣ କାନ୍ଦୁଛି, ଆଉ ମୋ ପୁଅ ଔଷଧ ପଥି ବିନା ମରିଯିବ ଏକଥା ବେଳକୁ ଦିଦିଙ୍କ ମନରେ ନାହିଁ।

ସ୍କୁଲ ହଷ୍ଟେଲର ମହିଳା ଜଗୁଆଳି ମାଳତୀ ଧନିକୁ ଏମିତି ଧୀର ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି କହିଲା - କିରେ କାମ କରୁଛୁ ନା ଚାହିଁଛୁ ? ଛଅଦିନ ହେଲା କେଉଁଠି ଶୋଇଥିଲୁ ଦିଦି ରାଗୁଛନ୍ତି ଯେ। ଧନିର ଭାବନା ଭାଙ୍ଗିଗଲା। ବାସ୍ତବତା ଭିତରକୁ ସେ ଫେରିଆସିଲା। ସେ ମନକୁ ମନ କହିଲା, ନା ଆଉ ମଣିଷପଣିଆ ନାହିଁ। ମନ ତାର ବିଦ୍ରୋହ କରିଉଠିଲା। ରାଗରେ ସେ ଆଖିବୁଜି ହାଣି ଚାଲିଲା, ଚିନ୍ତା ଓ କ୍ରୋଧ ଭିତରେ ସେ କେତେବେଳେ ଗୁଡାଏ ଗଛ ହାଣି ପକେଇଲା ତାର ଖିଆଲ ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ବଡ ଦିଦିଙ୍କ ବଡ ପାଟିଟା ଶୁଣିଲା ସେ ଚମକି ଠିଆ ହୋଇପଡିଲା। ତାପରେ ଶୁଣିଲା ଖାଲି ଗାଳିଧମକ।

ଧନିର ସନ୍ତପ୍ତ ପ୍ରାଣଟା ଜଳିଉଠିଲା। ମଣିଷ ସମାଜ ପ୍ରତି ଜାଗି ଉଠିଥିବା ତାର ପୁଞ୍ଜିଭୂତ କ୍ରୋଧକୁ ସେ ପ୍ରଥମେ ସେହି ବଡ ଦିଦିଙ୍କ ଉପରେ ଶୁଝାଇବା ପାଇଁ ରାକ୍ଷସ ପରି ମାଡିଗଲା। ଧରିଥିବା କୋଡି ଦ୍ୱାରା ଆଘାତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କଲାବେଳେ ସେ ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଚିତ୍କାର କରି ଦୌଡି ପଳାଇଲେ। ଚିତ୍କାର ଶୁଣି ଘର ଭିତରୁ ଲୋକମାନେ ଦୌଡିଆସି ଦେଖିଲେ ଧନି ପାଗଳଙ୍କ ପରି ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ମାଡିଆସୁଛି। ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଧରି ଅଟକାଇଲେ। ସେତେବେଳେ ସେ ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସୁଥିଲା। ବନା ଏସବୁ ଦେଖି ଭାବୁଥିଲା, ସତେ ଯେପରି ସେ ସବୁ ଭୁଲିଯାଇଛି, ଟିକିଏ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଧନି ବଗିଚାରେ କାମ କରୁଥିଲା ସେ କିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯାଇଛି।

ଯେମିତି ମନେ ହେଉଥିଲା ଧନି ହଠାତ୍ ଭୂତର ଶିକାର ହୋଇଛି। ତା ଉପରେ ଭୂତ ସବାର ହୋଇଛି।

ପାଉଁଜି

ଶୁଭେନ୍ଦୁ ଦାସ
+୨, ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ

"ଆଲୋ- ସୁମି, ଉଠ୍ ବା ଆଜି ସଆ ଜମିଦାର ଝିଅର ଜନମ ଦିନ। କେତେ ଲୋକ ଆସିବେ, କେତେ ନାଚଗୀତ ହେବ, ବହୁତ କାମ ଅଛି, ମୁଁ କଣ ଏକୁଟିଆ ସବୁ ପାରିବି ?" - କହିଲେ, ସୁମିର ମାଆ। ମାଆର ଡାକ ଶୁଣି ସୁମି ଆଖି ମଳିମଳି ଉଠିଲା। ଆଖିରୁ ତାର ନିଦ ଛାଡି ନଥାଏ। ବାପା ଆସି କହିଲେ, - "ଉଠ୍ ମା, ଉଠିପଡ୍, ଆଜି ବାବୁ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ହେବ।" ସୁମି ବାପାଙ୍କୁ ଦେଖି ପଚାରିଲା, "ମୋ ପାଇଁ ହଳେ ପାଉଁଜି ଆଣିଦେବ କହୁଥିଲ ଯେ ବାବା ?" ବାପା ହସି ହସି କହିଲେ, - "ଆଜି ବାବୁଙ୍କ ଘରୁ ଯେଉଁ ପଇସା ପାଇବି ସେଥିରୁ ତୋ ପାଇଁ ହଳେ ପାଉଁଜି ଆଣିଦେବି।" ଖୁସିରେ ଡିଆଁ ମାରି ସୁମି ବିଛଣାରୁ ଉଠି ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ବାହାରି ପଡିଲା ଜମିଦାର ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ।

ବାପା ମାଆଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ସୁମି ପହଞ୍ଚିଲା ଜମିଦାରଙ୍କ ଘରେ। ସତରେ, ଜମିଦାର ଘର କି ସୁନ୍ଦର ସଜା ହୋଇଛି ! କେତେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଗୀତ ବାଜୁଛି, ନାଚ ହେଉଛି। ଖୁସିରେ ବାବୁଙ୍କ ଝିଅ ଝିଲି କେକ୍ କାଟିଲା। ଆହାଃ, କି ନାଚ ! କି ପାଦ ! ଆଉ ସେ ପାଦରେ ଅଛି ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ପାଉଁଜି ଦୁଇଟି। ସୁମି ଆଖିରେ ପଲକ ପଡୁନଥାଏ। ତାର ଆଖି

ଲାଗି ଯାଉଥାଏ ଝିଲି ଦେଇ … ମୁକ୍ତା ପାଉଁଜି ଦୁଇଟିରେ । ଖୁସିରେ ସୁମି ମାଆକୁ କହିଲା, - "ମାଆଲୋ, ଝିଲିଦେଇ ଭଳି ମୋର ହଳେ ପାଉଁଜି ଆଣିଦେବୁ । … ମୁଁ ନହିଁ ମାଆ କାମ ତାପରେ …

ପାଉଁଜି ଆଶାରେ ସୁମି ନାଚି ନାଚି … ଯେମିତି, ଏଇ କୋଳାହଳମୟ ପରିବେଶରେ କେବଳ ପାଉଁଜିର ରୁଣୁଝୁଣୁ ଶବ୍ଦ ତା କାନରେ ବାଜୁଥାଏ । ହଠାତ୍ କୁନ୍ତଳା ଦେବୀ (ବାବୁଙ୍କ ଭଉଣୀ) ସୁମିର ମାଆଙ୍କୁ କହି ଉଠିଲେ,- "ଆଲୋ, ତୋ ଝିଅ ବଢିଆ କାମ କରୁଛି ତ ! ତୁ ତାକୁ ମୋତେ ଦେଇଦେ, ମୁଁ ମୋ ଘରକୁ ନେଇଯିବି । ମୋ ପିଲାଟା ସାଙ୍ଗରେ କେତେବେଳେ କେମିତି ଖେଳିବ । ମୁଁ ତାକୁ ପଢେଇବି, କେତେ ଜିନିଷ ଦେବି, ଆମ ସହିତ ବୁଲିବ । କେତେ ଖୁସିରେ ରହିବ" - ଏମିତି କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁମି କହି ଉଠିଲା, - "ମାଆ, ସାଆନ୍ତାଣୀ ମୋତେ ଝିଲିଦେଇ ପରି ହଳେ ପାଉଁଜି କିଣି ଦେବେ ନା ? ମୁଁ ଚାଲିଲା ବେଳକୁ ଯେମିତି ଝୁଣୁଝୁଣୁ ହେଉଥିବ ।" କୁନ୍ତଳାଦେବୀ ହସି କହିଲେ, - "ପାଉଁଜି କଣ କହୁଛୁ ଲୋ, ତୁ ଚାଲୁନୁ, ତୋତେ କେତେ ଜିନିଷ କିଣିଦେବି ।"

ତା ପରଦିନ ସକାଳୁ କୁନ୍ତଳାଦେବୀଙ୍କ ସହର ଯିବାବେଳେ ସୁମିର ବାପା, ମା ତାକୁ ଛାଡିଦେଇ ଗଲେ । ମନରେ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଅନେକ ଆଶା, - ଝିଅ ପାଠ ପଢିବ, ସୁଖରେ ରହିବ, ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କ ଘରେ ବାହାହେବ । କିନ୍ତୁ ସୁମି ଉପଲବ୍ଧି କରୁଥାଏ ସେହି ଅଦେଖା ଜାଗାର ଆନନ୍ଦ ଆଉ ପାଉଁଜିର ରୁଣୁଝୁଣୁ ଶବ୍ଦ । କେତେ ଗାଁ-ରାସ୍ତା ଛାଡି ଆସି ସୁମି ଶେଷରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଭୁବନେଶ୍ୱର ମହାନଗରରେ । ଏତେ ବିରାଟ ବଙ୍ଗଳା ଦେଖି ସୁମି ଖୁସିରେ ନାଚିଉଠିଲା ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ବିତି ଯାଉଥାଏ । ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ, ପୁଣି ସଞ୍ଜରୁ ରାତି । ସିଡି ତଳେ ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ସତରଞ୍ଜି ଉପରେ ସୁମି ଏକାକୀ ଶୋଇପଡେ । ସକାଳରୁ ସଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରକାମରେ ଲାଗିଥାଏ ନଅବର୍ଷର ଝିଅ ସୁମି, ମାତ୍ର ସରେନାହିଁ ମାଲିକାଣୀଙ୍କର ଫରମାସ । ସତେ ଯେମିତି ତାର ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ, ଆନନ୍ଦ ଆଜି ପାଣିଫୋଟକା ପରି ମିଳେଇଯାଇଛି । ନିଜର ଅତୀତର ସ୍ମୃତିକୁ ମନେପକାଇ ହାତରେ ଲୁଗା ବାଲ୍ଟି ଧରି ସୁମି ଛାତର ପାହାଚ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଚଢୁଥାଏ । "ଆଲୋ,- ତୋ କାନରେ କଣ ହେଇଛି ?" ହଠାତ୍ ଏପରି ମାଲିକାଣୀଙ୍କର ଚିତ୍କାରରେ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ସୁମିର ଭାବନା ।

ତଳ ତଳରେ ଉପରକୁ ଧାଇଁଗଲାବେଳେ ହଠାତ୍ ଗୋଡ ଖସିଗଲା ସୁମିର । ବିଚାରୀ ଝିଅଟି ଲୁଗା ବାଲ୍ଟି ସହ ତଳେ କଚାଡି ପଡ଼ିଲା ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ କାନ୍ଦିଉଠିଲା । କିନ୍ତୁ ତା ମାଲିକାଣୀର ସେଥିପ୍ରତି କୌଣସି ଦୟା ନଥିଲା । ତାଙ୍କର ଖାଲି ଦରକାର ଥିଲା କାମ । କିନ୍ତୁ ବିଚାରୀ ସୁମିର ଦୁରାବସ୍ଥା କହିହେବ ନପାରେ । ମାଲିକାଣୀଙ୍କ ଭୟରେ କିଛି କହି ନପାରି ନିଜର ଗୋଡ ଦରଜକୁ ଲୁଚାଇ ରଖି ସେ ତାର କାମ କରିଯାଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ କିଛି ଦିନ ଭିତରେ ତାର ଗୋଡ ଦରଜ ବଢିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଚାଲିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷମ ହୋଇଗଲା । ନିଜର ଦୋଷ ଲୁଚାଇ ରଖିବା ପାଇଁ କୁନ୍ତଳାଦେବୀ ସୁମିର ଦେହ ଖରାପ ବିଷୟରେ ତା ବାପାଙ୍କୁ ଚିଠିରେ ଜଣାଇଲେ ଓ ତାକୁ ନେଇଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ ।

ଚିଠି ପଢିସାରିବା ବେଳକୁ ସୁମି ବାପାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଘୁରାଇଗଲା । ନିଜ ଅତିଆଦରି ଝିଅର ଏମିତି ଦୁରାବସ୍ଥା ଦେଖି ଗରିବ ବାପାର ମନ ବିଚଳିତ ହୋଇଉଠିଲା । ଡିଲରେ ଝିଅକୁ ନେଇ ବାପା ମାଆ ଦୁହେଁ ଦୌଡିଲେ ହାସପାତାଳକୁ । ସବୁ ପରୀକ୍ଷା ପରେ ଜଣାପଡିଲା ଯେ, ବିଚାରୀ ସୁମିର ଗୋଡ ହାଡସବୁ ଭାଙ୍ଗି ଅଙ୍କାବଙ୍କା ଯୋଡି ହୋଇଯାଇଛି ଓ ଶିରା ଦୁଇଟି କଟି ଯାଇଥିବାରୁ ଗୋଡଟି ମୁଲିଯାଇଛି । ତାପରେ ଡାକ୍ତରବାବୁ ଗୋଡଟିକୁ ଆଉଥରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଜଣାଇଦେଲେ ଯେ, ଚିକିତ୍ସାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ସୁମି ନିଜର ଚଳନ ଶକ୍ତି ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହରାଇଛି । ଏକଥା ଶୁଣି ସୁମିର ଗରିବ ବାପା, ମାଆଙ୍କ ଉପରେ ସତେ ଯେମିତି ଆକାଶଟା ଛିଡିପଡିଲା । ଦୁହେଁ ମୃତପ୍ରାୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଥିଲେ ନିରୀହା ସରଳା ସୁମିର ମୁହଁଟିକୁ । କିନ୍ତୁ ସୁମି ଥିଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଶ୍ଚଳ ଓ ଲୁହଭରା ଆଖିରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ତାର ସେଇ କୁନି କୁନି ପାଦ ଦୁଇଟିକୁ, ଯାହାକୁ ସୁନ୍ଦର ପାଉଁଜିରେ ସଜାଇ ସେ ନାଚି ବୁଲିବ ବୋଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲା । ତା କାନରେ ଖାଲି ବାଜୁଥାଏ ସେହି ପାଉଁଜିର ରୁଣୁଝୁଣୁ ଶବ୍ଦ ।

ହଠାତ୍ ସେ କହି ଉଠିଲା, - "ବାପା, ମୁଁ ଆଉ ପାଉଁଜି ପିନ୍ଧି ନାଚି ପାରିବିନି ନା ?" . . . .

ଝାଉଁଳି ଯୋଇଥା ଫୁଲ

- ରତ୍ନେଶ୍ୱର ପଣ୍ଡା
+ଦି, ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା (ସମ୍ମାନ)

ସେଦିନ ଥିଲା ଶନିବାର, ସକାଳ କେତେବେଳୁ ହୋଇସାରିଥିବାଣି। ସେପରବାଲାର ଡାକରେ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ମୋର। ବିଛଣାରୁ ଉଠି ଦେଖିଲି ସମୟ ପ୍ରାୟ ସାତଟା। ପିଲାଗୁଡାକ ତ ନିଶ୍ଚୟ ସ୍କୁଲ୍ ରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିବେଣି। ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବ୍ରଶ୍ ଟା ନେଇ ବାଥ୍‌ରୁମ୍ ପଟେ ଯାଉ ଯାଉ ଅଟକିଗଲି ସେଇ ଲାଉଗଛଟା ପାଖରେ। ସେଇଁ ଲାଉଗଛଟା ତିନିଦିନ ତଳେ ମଞ୍ଚା ଉପରେ ଝାଉଁଳି ହୋଇ ପଡି ରହିଥିଲା। ତାହାର ପତ୍ରଗୁଡାକ ସତେଜ ହୋଇଯାଇଛି। ଅଥଚ ବାପା ଯେଉଁଦିନ ଆଖୁଗଛଟା ଉପରୁ ତାହାର ଲଟି ସେ ମଞ୍ଚା ଉପରେ ପକେଇ ଦେଇଥିଲେ ସେଦିନ ଭାବିଥିଲେ ଗଛଟା ଆଉ ବଞ୍ଚେ ରହେକ ପାରିବନି। ମାରୁଥିଲା ତ ମାରୁଥିଲା କିନ୍ତୁ କଣ ଅସୁବିଧା ଥିଲା ଯେ ହେଲେ ବାପା କହିଲେ କାଲି ଭଳି ତାର କଷ୍ଟ ଥିବନି, ଯେତେବେଳେ ଫଳ ବଡ ହେବ ଆଖୁଗଛଟା ଆଉ କଣ ସହିପାରିବ। ଏଣୁ ତା ପାଇଁ ମଞ୍ଚାଟିଏ ଲୋଡା ! ଏମିତି ଆଖୁଗଛଟାରେ ମାଡିଯାଇଛି ! ସେଦିନ କଣ ଭାବିଥିଲେ ଯେ ଏଇ ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ମଞ୍ଚା ଉପରେ ଲାଉଗଛଟା ଫୁଲକଳି ଧରି ମାଡିଯିବ ବୋଲି। ପୁଣି ଏତେ ଆରାମରେ ସବୁ ଲତାଜାତୀୟ ଗଛଗୁଡା ଏଇଆ। ଗୋଟିଏ ଉପରେ ମାଡିଥିବେ ତ ମାଡିଥିବେ। କାଟି ଆଉ କାହା ଉପରେ ମଡାଇଦେଲେ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ସବୁ ଝାଉଁଳି ପଡିରହିବେ ମୋଡିହୋଇ, ତାପରେ ପୁଣି ଆରାମରେ ମାଡିଯିବେ। ଲାଉଗଛଟା ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ଯାଇଥିଲି ମୁଁ। ବିଲୁଆ ଏବଂ ଶାଗୁଣାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧାଚିଆ ସ୍ମୃତିର ଶବଗୁଡାକ ପୁଣି ଜୀବିତ ହୋଇଉଠିଲେ ମୋ ଆଗରେ !

ମିତା, ତୁମର ଲମ୍ବାବେଣୀ, ସୁନ୍ଦର ଡାଗରଡାଗର ଆଖି, ଲାଲି ଡ୍ରେସ୍ ଉପରେ ଧଳା ଓଢଣୀଟା ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା ମୋ ମନର ଆଇନାକୁ। ଲାଜେଇଲା ଚାହାଁଣୀରେ ମୁଁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଯାଇଥିଲି। କେମିତି ଯେ ତମେ ମୋର ଏତେ ନିକଟକୁ ଆସିଲ ମୁଁ ଜାଣେନା ହେଲେ ଆଜି ମନେପଡୁଛି ମୋ ଜୀବନର ପଞ୍ଝରି ଭିତରକୁ ଅନେକ ଝିଅ ମାଡି ଆସିଥିଲେ। ହେଲେ ମୁଁ ସବୁକୁ ଏଡେଇ ଦେଇଛି ସାଧାରଣ ଘରର ପୁଅ ମୁଁ। ବୋଉ କହିଥିଲେ- "ସହରରେ କାହାଣୀ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପଡିବୁନି ପୁଅ। ମନଦେଇ ପାଠ ପଢୁଥିବୁ ! ତୁ ଚାକିରୀ କଲେ ମୋର ଦୁଃଖ ଯିବ।" ଅସୁବିଧା ମୁଣ୍ଡ ଟେକୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସବୁକୁ ଜାବୁଡି ଧରି ପାଠ ପଢିଲି ଏଇ ତାଳ ବଳିଆ କଲେଜରେ। ଶେଷରେ ତୁମ ସହିତ ଅଧିକ ପରିଚିତ ହେଲି ଏକ ସମୟରେ। ତୁମେ ବି ସେମିତି ଦୁର୍ବଳ ଅନୁଭବ କରିଥିଲ ଅନେକ ଦିନପରେ। ଦିନେ ହଠାତ୍ ଆବିଷ୍କାର କଲି ତୁମ ହାତ ପାପୁଲିରେ ଲେଖାଥିଲା, "I Love You"। ତାପରେ ତୁମେ ହସି ଦେଇଥିଲ। ଅଭାବ ଅନଟନର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଶ୍ୱାସନିଃଶ୍ୱାସୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ତମ ହସର ଚମକ ଭିତରେ ଆଉ ଲାଜେଇଲା ଚାହାଁଣୀ ଭିତରେ ମୁଁ ଦେଖୁଥିଲି ସୁନ୍ଦର ଏକ ଭବିଷ୍ୟତର କେତେ ମିଠା ସ୍ୱପ୍ନ। ସେହିଦିନ ଠାରୁ ମୋ ଆଗରେ ତମେ ପ୍ରେମିକା ପାଲଟି ଯାଇଛ। କଲେଜ ଜୀବନର ପାଞ୍ଚ ବରଷ ପରେ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପାରୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଶିକ୍ଷକ ଚାକିରୀଟିଏ ପାଇଲି। ତୁମକୁ ନେଇ କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି। ଖଣ୍ଡକନେ କେତେ ଚିଠି ଲେଖିଛି। ହେଲେ ଠିକ୍ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଗଳ୍ପ ଭଳି ତମ ବାପାଙ୍କ ଅହଙ୍କାର ପାଖରେ ଆମର ଏ ପ୍ରେମର ତାଜମହଲ ଭାଙ୍ଗିରୁଜି ଖଣ୍ଡବିଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା। ଏ ଜନ୍ମରେ ତୁମର ମୋର ଶୁଭଲଗ୍ନ ବାଜିଲାନି। ସାମୁଲି ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ତାଙ୍କ ଝିଅ ପାଇଁ କଣ ଯୋଗ୍ୟ ? ମୁଁ ଭାବେ ସବୁ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ଗୁଡିକରେ ଏକା ପ୍ରକାର ଟ୍ରାଜେଡି। ଟ୍ରାଜେଡି ନଥିଲେ ପ୍ରେମ କାହାଣୀଟି କାହାଣୀ ହୋଇପାରେନା। ସଫଳ ପ୍ରେମ ତ କାହାଣୀ ହୋଇ ପାରେନା। ଏତେ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ କରେନା। ତୁମକୁ ନେଇ ଅନେକ ଗପଗୀତ ଲେଖିଛି। ତୁମକୁ ପ୍ରେମ କରି କବି ପାଲଟି ଯାଇଛି। ପ୍ରେମିକ ବୋଧହୁଏ ସେଥିପାଇଁ କବି ହୋଇପାରନ୍ତିନି। କିନ୍ତୁ ସବୁ କବି ଜଣେ ଜଣେ ପ୍ରେମିକ ନିଶ୍ଚୟ।

ମୁଁ ଆଜି ନିଜେ ନିଜର ଗଳ୍ପର ନାୟକ ପାଲଟି ଯାଇଛି । ତୁମକୁ ଡାକ୍ତର ଇଞ୍ଜିନିୟର୍, ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ବାଲାନ୍ସର୍ ଲୋଭ ଦେଖାଯାଇଛି । ଅଥଚ ତୁମେ ଫେରିଛ ସବୁକୁ ପଛେଇ ଦେଇ । ସେଇ ଏକା କଥା ପଢୁଛିଅ କହିଲା ପରି । ସବୁ ପ୍ରେମ କାହାଣୀର ନାୟିକା ମୁହଁରେ ସଂଳାପ ପରି । "ତମ ବିନା ମୁଁ ବଞ୍ଚି ପାରିବିନି ।" ମୁଁ ତୁମ ବିନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିବିନି । ଭିଜିଯାଇଛି ମୋ ଛାତି ତମ ଆଖି ଲୁହରେ ଅଥଚ ହେଲା କଣ ? ସେହି ଟ୍ରାଜିକାଲ ଏଣ୍ଡ୍ । ବିରହର ପରିସମାପ୍ତି କରି ତମେ ଦିନେ ବାହା ହୋଇଯାଇଛ, କେଉଁ ଧନୀକର ସନ୍ତାନ ସହିତ ଯିଏ ବନ୍ଧାଟଙ୍କା ନେଇ ଭୋଗ ଭୋଗୁଛି । ମୋଠାରେ ତମେ କଣ ପାଇଥାନ୍ତ ଗୁଡାଏ ମାନପତ୍ର ପୁରସ୍କାର । ତମ ହାତରେ ମୋ ନାଆଁ ଲେଖି ଚୁମା ଦେଉଥିଲ । ମୁଁ ଶିକ୍ଷକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତମ ପାଖରେ ଛାତ୍ର ପାଲଟିଯାଏ । ତମେ ଆସିଲେ ମୋ ପାଇଁ ଚକଲେଟ୍ ଆଣିଥାଅ । ରୁମ୍ ଟା ସଜାଡୁଥାଅ । ଖାଇଲି ନଖାଇଲି ବୁଝୁଥାଅ । ଯଦି କେବେ ଖାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ ମୁହଁ ଫୁଲେଇ ବସୁଥାଅ । ଦୁନିଆର ମାନ ଅପମାନ, ଭୟ ସଙ୍କୋଚକୁ ନିଜ ପଣତକାନିରେ ବାନ୍ଧି ରଖି ପାଖରେ ବସି ଖୁଆଇ ଦେଉଥିଲ ପକ୍କା ଘରଣୀ ଭଳି । ଆକଟ କରି କହୁଥାଅ "ମୋ ରାଣ ଖାଇଦିଅ ନଖାଇ ଦେହଟା କଣ ହେଲାଣି ଦେହକୁ ଟିକେ ଦେଖ । ସତରେ ମୁନା, ତୁମକୁ ଛାଡି ଟିକେ ବି ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନି ମୋର । ଏୟ, ତମେ ରଖି ଦିଅନା ତମ ଭିତରେ ।" ମୁଁ ଖାଲି ଭାବୁଥାଏ, ଚାକିରୀଟା ପରମାନେଣ୍ଟ ହୋଇଗଲେ ତୁମକୁ ବୋହୂ କରି ଆଣିବି । ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲି । ତାହାସବୁ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ରଖି ସାରିଲାବେଳକୁ ତମେ ବୋହୂହୋଇ ସାରିଥିଲ । ଗଲାବେଳେ କହି ଯାଇଥିଲ,- ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ଅବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରିଲିନି ସିନା ହେଲେ ଜାଣିପାରୁନି ତୁମକୁ ଛାଡି ବଞ୍ଚି ପାରିବି କି ନା । ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି,- ତୁମେ ଶାଶୁଘରୁ ଆସିଲେ ମୋ ଉପରେ ଲୋଟିପଡ଼ିବ ଆଉ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିବ,- "ମୁଁ ତୁମକୁ ଛାଡି ଭଲରେ ନାହିଁ । ତୁମକୁ ଦିନରାତି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛି । ମୋ ଦେହକୁ ସିନା ଜୋର୍‌ରେ ଛଡେଇ ନିଆଗଲା, ହେଲେ ମୋ ମନଟା ପରା ତମରି ପାଖରେ ରହିଯାଇଛି ।" ସେମିତି କିଛି ଘଟିବାଦି ତମେ ଫେରିଲ ତୁମ ଘରକୁ । ମୁଁ ଶୁଣିଲି ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ତମେ ପଡିଶା ଘରେ ବୁଲୁଛ । ଶେଷରେ ଭାବନାସବୁ ଫ୍ରିଜ୍ ହୋଇଗଲା, ତୁମ ସାଙ୍ଗ ପାଖରୁ ଚିଠିଟିଏ ପାଇ । ଲେଖାଥିଲା, - ତମେ ଯାଗାରେ ଆପଣ, ତମର ଯାଗାରେ ଆପଣଙ୍କ, ପ୍ରିୟତମା ଯାଗାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷୁ ।

"ସାର୍, ନମସ୍କାର ନେବେ । ମୁଁ ଚାଲିଯାଉଛି । ସମୟ ଅଭାବରୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାକରି ପାରିଲିନି । ଆପଣ ମୋର ଗୋଟେ ଛୋଟ ଅନୁରୋଧ ରଖିବେ । ମୋତେ ନେଇ କବିତା କିମ୍ବା ଆଉ ଗପ ଲେଖିବେନି । ମୋ ଶ୍ୱଶୁର ଘର ଲୋକେ ଏଣୁତେଣୁ ଶୁଣୁଛନ୍ତି । ଇଏ ସେମିତି ଲୋକ କାନେ ଯଦି କେବେ କଣ ଶୁଣିପାରନ୍ତି କଣ ନାଇ କଣ କରିବସିବେ । ପିଲା ଜୀବନର ସ୍ୱପ୍ନ ଆଉ ବାସ୍ତବ ଜୀବନ ଦୁଇଟା ଅଲଗା । ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଦେଖି ଆହ୍ଲାଦିତ କରି ହୁଏ ମନ କିନ୍ତୁ ବଞ୍ଚି ହୁଏନା । ସେ ମୋତେ ବହୁତ ଭଲପାଆନ୍ତି । ମୁଁ ଭଲରେ ଅଛି, ଆପଣ ବାହା ହୋଇଯାଆନ୍ତୁ । ମୋର ଫଟୋ ଆଉ ଚିଠିଗୁଡାକ ନଷ୍ଟ କରିଦେବେ । ଦୟାକରି ମୋ ସଂସାରରେ ଝଡ ସୃଷ୍ଟି କରିବେନି ।" ଆଉ ଆଗକୁ ପଢି ପାରିଲିନି । ଆଖି ଲୁହରେ ଭିଜିଗଲା ତୁମ ଚିଠି । କେମିତି ଭାବିପାରିଲ ତୁମ ସଂସାରରେ ଝଡ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବି ବୋଲି ? ପୁରୁଣା ଖବର କାଗଜ ପଢିସାରିଲେ ଯେମିତି ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଏ, ମୋତେ ଠିକ୍ ସେମିତି କଲ । ଏ ଝିଅଗୁଡା କି ବିଚିତ୍ର ସତେ ! ଦୁଇ ଦୁଇଟା ପୁରୁଷକୁ ପ୍ରତାରିତ କରି କେତେ ଆରାମରେ ରହନ୍ତି ଏମାନେ । ଭାବିଲି ସବୁଚିଠିଗୁଡାକ ପୋଡିଦେବି । ଡ୍ରେସ୍ ଟା ଟିଙ୍ଗିଦେଇ ଦୌଡିଗଲି ଚିଠି ବାକ୍ସ ପାଖକୁ । ଚିଠି ବାକ୍ସ ଖୋଲିଲି ହେଲେ ଅଟକିଗଲି ସେଇଠି । ହଠାତ୍ ଆଖିରୁ କେଇ ଟୋପା ଲୁହ ଝରିପଡିଲା ବାକ୍ସଟା ଉପରେ । କଣ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ପଶିଆସିଲେ ବୋଉ ପଚାରିଲେ ମୁନା କାନ୍ଦୁଛୁ କାହିଁକି ?

ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛିଦେଇ କହିଲି ନାଁ ବୋଉ ଆଖିରେ କଣ ଗୋଟାଏ ପଡିଗଲା ।

ଚିଠି

ଶଙ୍କୁଲାଲ ଟୁଡୁ
+୨, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ଚିଠି କଥା କହେ, କଥା ଦିଏ, କଥା ନିଏ . . . . । ଚିଠି ପୁଣି ଛାଡ଼ିଯାଏ ସ୍ମୃତି, ଗୋଟିଏ ଯୁଗର କାହାଣୀ । ଚିଠି କେବେ ଶୀତର କାହକ ତ କେବେ ଫୁଲର ମହକ, ଚିଠି ଯୋଡ଼େ ମନ ସହ ମନକୁ, ପ୍ରାଣ ସହ ପ୍ରାଣକୁ ତ କେବେ ପୁଣି ଆଣିଦିଏ ପ୍ରତାରଣାର ଶବ୍ଦ କିଛି, କିନ୍ତୁ ଏମିତି ବି ହୁଏ, ମଣିଷର ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ବଦଳେଇ ଦିଏ ପୁଣି ସେଇ ଚିଠି ।

ଏ ଦୁନିଆଁଟା ବଡ଼ ବିଚିତ୍ରମୟ, ସାଧାରଣତଃ ମଣିଷ ଯେଉଁ ଜିନିଷକୁ ପାଇବାକୁ ଆଶା କରିଥାଏ ତା ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ସେହି ଜିନିଷକୁ ନପାଇ ବରଂ ପାଇଥାଏ ଅନ୍ୟ ଏକ ଜିନିଷ ଯାହାକୁ ସେ କେବେ ବି ଆଶା କରିନଥାଏ । ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ ଭଲପାଇ ତାକୁ ଆପଣାର କରିନେବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଏ ସମାଜ ତାକୁ ସହଜରେ ମାନି ନିଏନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମର ମାୟା ଜାଲରେ ଛନ୍ଦିହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ଦୁଇଟି ପ୍ରେମିକ ଓ ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ହୃଦୟ ଓ ମଧୁର ମିଳନକୁ ସହିପାରେନା । ଆଜିର ସ୍ୱାର୍ଥପର ଜନସମାଜ ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଯଥା ଅପବାଦ ଦିଏ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଅପଚେଷ୍ଟା କରି ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅଲଗା କରିଦେବାରେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଥାଏ ସେମାନଙ୍କର । ଏହାର ପରିଣାମ କିନ୍ତୁ ଭିନ୍ନ ମୋଡ଼ ନେଇଥାଏ । ପ୍ରେମିକାକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ପୁଅ ବିବାହ କରି ତାର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନକୁ କଳୁଷିତ କରିଥାଏ, ତ କେଉଁଠି ପ୍ରେମିକାର ସ୍ମୃତିକୁ ଝୁରି ଝୁରି ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରେ । ଅପରପକ୍ଷେ ପ୍ରେମିକାଟି ତାର ସାଥି ବଦଳାଇ ନିଜର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନ୍ୟତ୍ର ବିବାହ କରି ବେଳେବେଳେ ଯୌତୁକ ଜନିତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ତ ବେଳେବେଳେ ଅଶାନ୍ତିର ନିଆଁ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଜୁହୁଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଅତିକ୍ରମ କରିଚାଲିଛି । ମନରେ ଆଶା ଅସୁମାରି, ସତରେ ମୁଁ କଣ ଫେରିପାଇବି ସେଦିନର ସ୍ମୃତି, ସ୍ମୃତି କିଛି ପାଥେୟ କରି ଆଜି ମୁଁ ବଞ୍ଚିଛି, ଭଲ ପାଇବାର ନାମ ହିଁ ସଳିତା, ପ୍ରେମର ମାନେ ହିଁ ଅଶାନ୍ତି, ଜୀବନସାରା ଏମିତି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଜଳୁଥିବି ନା କେବେ ପ୍ରଶମିତ ହେବ, ହୃଦୟ ମୋର ଆଜି ଅଶାନ୍ତିରେ ଜଳିଯାଏ ଠିକ୍ ଗୋଟେ ସଳିତା ଭଳି ହେଲେ ଅର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ । ସେଦିନର ସ୍ମୃତି ଆଜି ବି ମନେପଡ଼େ । କିଛି ବର୍ଷତଳକୁ ମନ ମୋର ଫେରିଯାଏ, ମୁଁ ଥାଏ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳାର ଛାତ୍ର । ଆଗରେ ଥାଏ ଲମ୍ବା ଭବିଷ୍ୟତ, ପାହାଚ ପରେ ପାହାଚ ଅତିକ୍ରମ କରି ଚାଲିଥାଏ, ପ୍ରେମ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ନଥିଲା, ପ୍ରେମମାନେ କଣ ? ପ୍ରେମ ଏ ଅଢେଇ ଅକ୍ଷର ବୋଧେ ହୃଦୟ ଦୋହଲାଇ ଦିଏ, ଅନୁଭବି ହିଁ କହିପାରେ ଏ ଅଢେଇ ଅକ୍ଷରର ସଂଜ୍ଞା ।

ତୁମେ ଆଜି ମୋଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରରେ, କେତୋଟି ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ପାଇନାହିଁ । ସେଇଥିପାଇଁ ମନରେ ଅଶାନ୍ତି । ହେଲେ ଗୋଟେ କଥା ଭଲପାଇବାର ମାନେ ନୁହେଁ କଳଙ୍କିତ ସମ୍ପର୍କ, ଭଲପାଇବାର ମାନେ କିଛି ଆତ୍ମୀୟତା ଓ ବିଶ୍ୱାସ । ମନ ମୋର ଆଜି ଝରା ଶେଫାଳିର ଫୁଲ ଭଳି ରାତିରେ ଫୁଟି ସକାଳ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଝରିପଡୁଛି । ଝରାଫୁଲକୁ ପାଥେୟ କରି ତା ମଧ୍ୟରେ ଆଖି ମୋର ଖୋଜେ ତୁମ ମୁହଁ । ହେଲେ ମନେ ମନେ ଭାବେ ଋତୁ ବଦଳିବା ପରି ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ମାସର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ପରି ତୁମେ ବଦଳି ଯିବନି ତ ?

ଭଲପାଇବା ଯଦି ଚାରିକାନ୍ଥ ହୋଇଥାଏ ତାହେଲେ ତା ଭିତରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ଖୋଜିବି । ଭଲପାଇବାରେ ବୋଧେ କେତୋଟି ମାର୍ଗ ଥାଏ, କିଛି ଦିନ ହସ, ତାପରେ ଦୁଃଖ, ତାପରେ ମିଳନ ନହେଲେ କ୍ରନ୍ଦନ । ଜୀବନ ଥିଲେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଥାଏ, ତୁମେ ଯଦି ଗୋଟେ କବିତା ହୋଇଥାଅ, ତୁମର କବି ହେଉଛି ମୁଁ । ସେହି କବିତା ମିଳନର ରୂପ ନେବ କି କ୍ରନ୍ଦନର ରୂପ ନେବ, ତାହା ତୁମରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ତୁମେ ମୋର ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷ ପ୍ରେମ . . . । ପ୍ରେମର ଅଗଣାରେ ରହି ସତ୍ୟ ରକ୍ଷାପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବି, ଭଲପାଇବା ଦିନଠାରୁ ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ତୁମେ ଦେଲ କଣ ? ସେଦିନ ବି ଜଳୁଥିଲି, ଆଜି ବି ଜଳୁଛି, ସଳିତା ଲିଭିବ କେବେ କେଜାଣି, ଜଳିବାରେ ମୋର ଦୁଃଖ ନାହିଁ, ଜୀବନ ନାଆରେ ପାଦ ଦେଇଥିଲି ଯେତେବେଳେ ଜଳୁଥିବା ଜୀବନ ସଳିତାରେ କିଛି ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇପାରିବି ।

ପ୍ରେମ କରି କଣ ମୁଁ ଦୋଷୀ ?

କୁମାରୀ ନେତ୍ରମଣି ଧୀର
+୩, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ଏତେ ବଡ ଦୁନିଆରେ ମୋର ସେହି ଅଭୁଲା ଓ ଅକୁହା କଥାକୁ ମୁଁ କେତେଦିନ ଧରି ମୋର ଛାତିଭିତରେ ଚାପିଧରିବି । ଅନ୍ତତଃ କିଛିସମୟ ପାଇଁ ନିଜର ଦୁଃଖକୁ ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ କିଛିଟା ଦୁଃଖ ମୋଚନ ହୁଏ । ହେଲେ ସେଭଳି ନିଜର ଲୋକ ମିଳିଲେତ ? ମୁଁ ବା କାହାକୁ ନିଜର ବୋଲି ଭାବିବି ? କିଏ ମୋର ଅନ୍ତରର ବେଦନା ବୁଝିବ ?

ଜୀବନରେ ଏକ ପୁଅ ବନ୍ଧୁ ପାଇବାକୁ କାହାର ମନ ନଥାଏ । ତା ସାଙ୍ଗରେ ଦୁଃଖ ସୁଖ ଗପିବାକୁ କାହାର ମନ ନଥାଏ । ସମସ୍ତେ "ବାମନ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ପାଇବା ଲାଳସା ।" ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟ ନହେଲେ ବି କିଛିଟା ସତ୍ୟ । ଭଗବାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ମୋର ମନଲାଖି ପୁଅବନ୍ଧୁଟିଏ ମିଳିଥିଲା । ପୁଅବନ୍ଧୁଟିର ନାଆଁ ଥାଏ ସପନ । ଦେଖିବାକୁ ଯେପରି ସୁନ୍ଦର ଗୁଣରେ ସେହିପରି ମଧ୍ୟ । ଯଦି ଆପଣମାନେ ପଚାରନ୍ତି ସପନକୁ କାହିଁକି ଭଲ ପାଉ ତେବେ ତାର ଉତ୍ତର ମୁଁ ଦେବାକୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରିବି ନାହିଁ । ଜଣେ ଜଣକୁ ଭଲପାଇବା ପାଇଁ ତାର ପରିସ୍ଥିତି ହିଁ ଦାୟୀ ।

କଥାଟି ସତ୍ୟ କି ମିଥ୍ୟା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଜାଣେନା , କେଁକେମାଙ୍କ ପାଖରୁ ଶୁଣିଥିଲି । ବାପା କଲେଜରେ ପଢୁଥିଲାବେଳେ ମୋ ବୋଉଙ୍କୁ ଭଲପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୋଉଙ୍କର ସାଙ୍ଗକୁ ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ବୋଉଙ୍କ ନାଆଁ ଥାଏ ଇତିଶ୍ରୀ , ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗର ନାମ ଥାଏ ଜୟଶ୍ରୀ । ବାପାଙ୍କ ନାଁ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ । ପ୍ରଥମେ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଇତିଶ୍ରୀଙ୍କୁ ବିବାହ କଲେ କିନ୍ତୁ ବିବାହର ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଇତିଶ୍ରୀଙ୍କର କୌଣସି ସନ୍ତାନସନ୍ତତି ନହେବାରୁ ଇତିଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତଙ୍କୁ କହିଲେ , ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗ ଜୟଶ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ଏବେ ବି ଭଲପାଉଛି । ତେଣୁ ସେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ମନାକଲେ । ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ସେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହେଲେ । ଜୟଶ୍ରୀଙ୍କର ଗୋଟେ ପୁଅ , ଗୋଟେ ଝିଅ ଜନ୍ମ ନେଲେ । ପରିବାର ଖୁବ୍ ଖୁସିରେ ଚାଲିଥାଏ । ଇତିଶ୍ରୀଙ୍କର ବିବାହର କୋଡିଏ ବର୍ଷ ପରେ ଜନ୍ମ ନେଲି ମୁଁ । ଖୁସି ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୋଇଗଲା । ଅପା ଭାଇଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ । ମୋ କୁନି କୁନି ଚାଲି , କଥା କହିବାର ଢଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ମନେପକାଇ ବାପା ଅଫିସରେ ରହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଚାରିଟା ପୂର୍ବରୁ ଫେରିଆସନ୍ତି । ମାଆ ଓ ସାନ ମାଆଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ । ଘରେ କୁନି କୁନି ଚାଲି ସହିତ କୁନି କୁନି ଭାବ ସେମାନଙ୍କ ଖୁସିକୁ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିଥିଲା ।

ପନ୍ଦର ବର୍ଷରେ ମୁଁ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପରୀକ୍ଷା ଦେଲି । ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ବାହାରି ସରିଥାଏ । ଅପା ଓ ଭାଇଙ୍କ ବିବାହର ଜିନିଷ ଆଣିବା ପାଇଁ ସାନ ମାଆ , ବାପା ଓ ବୋଉ ବଜାରକୁ ବାହାରିଲେ । ଡ୍ରାଇଭର ନଥିଲା , ବାପା ନିଜେ କାର୍ ଚଲେଇଲେ । ବଜାରରୁ ଜିନିଷ କିଣି ଆଣିଲେ । ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଜିନିଷ ଆଣିଥାନ୍ତି । ବାହାସବୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ହୋଇଗଲା । ଘରକୁ ନୂଆ ଭାଉଜ ଆସିଲେ । ଅପା ଚାଲିଗଲା ତା ଶାଶୁ ଘରକୁ । କିଛିଦିନ ପରେ ସାନ ମାଆ ଅପା ଘରକୁ ଗଲେ । ଅପା ବୋଉକୁ ଯିବା ପାଇଁ ସାନ ମାଆଙ୍କୁ କହିଥିଲେ । ବୋଉ ଓ ବାପା ଅପା ଘରକୁ ଗଲେ । ଫେରିବା ସମୟରେ ଏକ ପଞ୍ଜାବୀ ଟ୍ରକ୍ ସହିତ କାର୍ ଟିର ଧକ୍କା ହେଲା । ବାପା କାର୍‌ରୁ ଛିଟିକି ବାହାରେ ପଡିଲେ । ବାପାଙ୍କର ଅଳ୍ପ କ୍ଷତି ହେଲା କିନ୍ତୁ ବୋଉଙ୍କୁ ଶକ୍ତ ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା । ବୋଉଙ୍କ ପାଖକୁ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ବୋଉ ମତେ ଛାଡି ଏକା ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ ଆରପାରିକୁ ।

ସେହିଦିନ ଠାରୁ ମୋ ଜୀବନର ଦୁଃଖ ନଦୀର ସ୍ରୋତ ବହିଚାଲିଛି । ବାପା ଆଗପରି ମୋତେ ଭଲ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ବିରକ୍ତ ହେଲେ । ଯେଉଁ ବାପା ଦଣ୍ଡେ ନଦେଖିଲେ ଖାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ କି ଶୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ , ସେହି ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଁ ହେଲି ପାପିନୀ । ସାନ ମାଆ କଲେଜ ଯିବା ପାଇଁ ମନା କରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସାନ ମାଆଙ୍କ ଭାଇ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ତେଣୁ ସେ ମୋତେ କଲେଜ ଯିବା ପାଇଁ ବାପାଙ୍କୁ କହିଲେ ମୁଁ ପୁଣି କଲେଜ ଗଲି । ସେହିଦିନ ଥାଏ ମୋର

ଜନ୍ମଦିନ। ସାନ ମାଆଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲି ପ୍ରଣାମ କରିବା ପାଇଁ, ସାନ ମାଆ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବା ବଦଳରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଇଠା ଦେଲେ। ବୋଉଙ୍କ କଥା ମୋ ମନେପଡିଲା। ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲି ବାପା କହିଲେ ଆଜି ଠାରୁ କେବେ ତୋର ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନ ହେବନାହିଁ କି ଆଜି ମଧ୍ୟ ପାଳନ ହେଉନାହିଁ। ମନେପଡିଲା ବୋଉଙ୍କ କଥା। ଯେଉଁ ଭାଉଜ ଦିନେ ମାଆ ପରି ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ ଶେଷରେ ମୁତେ ସେ ଚୋରଣୀର ଆଖ୍ୟା ଦେଲେ। ଭାଉଜଙ୍କ କଥାରେ ପଡି ଭାଇ ଯେଉଁ ଗାଲରେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଉଥିଲେ ସେଥିରେ ଦେଲେ ଚଟକଣା, କାରଣ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଚୋରଣୀ। ପୁଣି ଭାଉଜଙ୍କ ଭାଇ ସହିତ ମୋର ଜୁଆଡେ କୁସମ୍ପର୍କ ଅଛି କହି ସେ ମତେ ସଜାଇଲେ ଦୋଷୀ।

ଏତେସବୁ ସହ୍ୟ କରି ମଧ୍ୟ ଘରେ ଥାଏ। ଦିନେ ଅପା ଆମ ଘରକୁ ଆସୁଥାଏ। ରାସ୍ତାରେ ଦେଖିଲା ମୁଁ ସପନର ସ୍କୁଟରରେ ବସିବାର। ସାନ ମାଆ ପାଖରେ କହିଲା। ମୁଁ କଲେଜରୁ ଯାଇ ଅପାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲି। ସାନ ମାଆ ବାପାଙ୍କ ଆଗରେ ସପନର ସ୍କୁଟରରେ ବସିବାର କହିଲେ, ବାପା ବିରକ୍ତ ହେଲେ। ବାପା ପଚାରିଲେ କାହା ସ୍କୁଟରରେ ବସି କଲେଜରୁ ଘରକୁ ଫେରିଲୁ, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଚୁପ୍ ରହିଲି। ସପନର ନାଁ ମଧ୍ୟ କହିଲି ନାହିଁ। କାରଣ ମୁଁ ମୋ ଜୀବନ ଠାରୁ ସପନକୁ ବେଶୀ ଭଲ ପାଉଥିଲି। କାଳେ ମୋ ଜୀବନସାଥୀ ଉପରେ ବିପଦ ଆସିପାରେ, ତେଣୁ ଚୁପ୍ ରହିଲି।

ଶୀତଦିନ ତା ସହିତ ବର୍ଷା ଟିପ୍ ଟିପ୍ ରାତି। ବାପା ଅଣ୍ଟାରୁ ବେଲ୍ଟ ଖୋଲିଲେ, ବେଲ୍ଟରେ ମନଇଚ୍ଛା ମାଡଦେଲେ। ତେବେ ମଧ୍ୟ ସପନର ସ୍କୁଟରରେ ବସିବା କଥା କହିଲି ନାହିଁ। ଦୁଇଁ ରୁମ୍‌ରେ ଥାଏ। ଅପା, ସାନ ମାଆ, ଭାଉଜ ଆସିଲେ, ପିନ୍ଧିଥିବା ସମସ୍ତ ଗହଣା ଖୋଲିନେଲେ ଭାଉଜ ଓ ଅପା। ସାନ ମାଆ ଖଣ୍ଡେ ହାତୁଧରି ବାହାରକଲା ଗେଟ୍ ଆରପଟକୁ। ଶୀତଦିନ ବର୍ଷା ସହିତ ଘଡଘଡି, କୁଆଡେ ଯିବି ଠିକ୍ କରିପାରିଲିନି। ଏପଟେ ସପନକୁ କଥା ଦେଇଛି କେବେ ଏକାକରି ଯମଦ୍ୱାରକୁ ଯିବିନାହିଁ। ଠିକ୍ କରିପାରିଲି ନାହିଁ, କଣ କରିବି ? ଭାବିଲି ଶ୍ମଶାନରେ ଫାଶୀ ହୋଇ ମରିଯିବି। ଚାଲିଲି ଶ୍ମଶାନ ଆଡକୁ, ଏତେ ବର୍ଷା ଘଡଘଡି ସତ୍ତ୍ୱେ ଏକ କାର୍ ଆସୁଥିବାର ଦେଖିଲି। ଚମକି ପଡିଲି କଣ କରିବି ଭାବିପାରିଲି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ କାର୍ ଭିତରେ ଯେ ସପନ ଏକଥା ମୁଁ ଜାଣିନଥିଲି। କାର୍ ଷ୍ଟାର୍ଟ ବନ୍ଦ କରି ସପନ ଓହ୍ଲାଇଲେ, କିଛି ନକହି ଗୋଟିଏ ଚାପୁଡା ସେହି ଚୁମ୍ବନ ଦିଆ ଗାଲରେ ଲଗାଇଦେଲେ ଅନେକ କଟୁକଥା କହିଲେ ତଥାପି ମୁଁ କିଛି କହିଲି ନାହିଁ। ଖାଲି କାନ୍ଦି ଚାଲିଲି। ସପନ ସମସ୍ତ କଥା ଜାଣିଲାପରେ କ୍ଷମା ମାଗିଲେ। ଯେଉଁ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଥିଲି ସେହି ଘରକୁ ଫେରିଯିବାକୁ କହିଲେ। ମୁଁ ମନା କରୁଥିଲି କିନ୍ତୁ ସେ ବୁଝେଇ କାର୍‌ରେ ବସାଇ ଘରକୁ ଆଣି ଛାଡିଲେ।

ଯଦି ମୁଁ ସେହି ସପନର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ନେଇ ଚୋରା ଚୋରା ପ୍ରେମ କରି ସମୁଦ୍ର ବାଲିରେ ବାଲି ଘର ତୋଳେ ତେବେ କ୍ଷତି କେଉଁଠି ? ଆଉ ସପନକୁ ଭଲ ପାଇ ଦୋଷୀ ହେଲି କିପରି ? ଆଉ ପ୍ରେମ ପାପ ହେଲା କିପରି?

ମୋ ପିଲାଦିନର ସାଥୀ

ତାରାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡା
+୨, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ତୁମକୁ ଖୋଜିଛି ମୁଁ ସଜ ଗୋଲାପର ନାଲି ଟୁକୁ ଟୁକୁ ପାଖୁଡାରେ ହେଲେ ତୁମେ କଣ୍ଟା ପାଲଟିଛ। ଖୋଜିଛି ତୁମକୁ ସାଗର ବେଳାଭୂମିରେ ତମେ କିନ୍ତୁ ବାଲିଚର ହୋଇ ଶୋଇରହିଛ। ଖୋଜିଛି ମୁଁ ମରୁଭୂମିରେ ବିଶାଳ ବାଲିପ୍ରାନ୍ତରେ ହେଲେ ତୁମେ ମରିଚିକା ପାଲଟିଛ। ଖୋଜିଛି ତୁମକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ସେହି ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଆଲୋକରେ ହେଲେ ତୁମେ ଅମାବାସ୍ୟା ସାଜିଛ। କେତେ ଖୋଜିଛି କେତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି। ତଥାପି ତୁମେ ଫେରିନାହଁ। ଆଜି ମୋ ପାଖରେ ଖାଲି ନିରାଶ ଆଉ ନିରାଶ। ଯୌବନର ପ୍ରଥମ ପାହାଚରେ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଆଙ୍କିଥିଲି, କେତେ ସ୍ମୃତି ସଜାଡିଥିଲି, ସେହି ସ୍ମୃତି ଉପରେ ପାଇଥିଲି

ତୁମକୁ ଯାହାର ଚିତ୍ର ମୋ କଳ୍ପନା ନେତ୍ରରେ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୋଇଉଠୁଥିଲା । ତୁମକୁ ଚକ୍ଷୁରେ ନଦେଖିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ପ୍ରାଣ ଅଧିର ହୋଇଉଠୁଥିଲା । କେତେ ଯେ ଫଗୁଣ ମୋ ପାଇଁ ରଙ୍ଗନେଇ ଆସିଛି । କିନ୍ତୁ ମୋର ହୃଦୟ ଲାଲ ଅବିର ପରି ରକ୍ତାକ୍ତ ହୋଇଛି । ଅନେକ ଶ୍ରାବଣ ମୋ ପାଇଁ ଭିଜିବାର ସୁଯୋଗ ଆଣିଦେଇଛି, କିନ୍ତୁ କ୍ଷତାକ୍ତ ହୃଦୟ ସେ ଭିଜାମାଟିର ବାସ୍ନାରେ ଆଉ ମତୁଆଲା ହୋଇନାହିଁ । ବସନ୍ତର ମଳୟ ମୋ ପାଇଁ ସାଇଟିଛି ବୈଶାଖର ଉଷ୍ଣ ଝାଞ୍ଜି, ତଥାପି ତୁମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ମୁଁ ।

ସତରେ ସେଦିନଟି ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ମୋର ମନେଅଛି । ଯେଉଁଦିନ ତୁମ ଭିତରେ ଆତ୍ମିୟତାର ସନ୍ଧାନ ପାଇଥିଲି । କଥାକୁହା ଆଖି ହସହସ ମୁହଁ ପାଖରେ ନିଜକୁ ଅସହାୟ ମନେକରି ତୁମକୁ ହୃଦୟ ଦେଇଥିଲି ଓ ମନର କଥାକୁ ତୁମ ପାଖରେ ନିଃସଂକୋଚରେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲି । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମତି ଜଣାଇଥିଲ । କେତେ ଖୁସି ଗପ ଆଉ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଆଳାପ ମଧ୍ୟରେ ସମୟ ବିତି ଯାଉଥିଲା । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ପରସ୍ପର ମିଶି ଶାହାଜାହାନ ଓ ମମ୍‌ତାଜ୍ ହୋଇ ନିଜପାଇଁ ତାଜମହଲ ଗଢିବାର ସଂକଳ୍ପ ନେଇଥିଲେ । ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତର ସାଥୀ ହୋଇବାପାଇଁ ଆଶା ବାନ୍ଧିଥିଲି । ମୁଁ ସାରା ଜୀବନ ତୁମକୁ ନିଜର କରିବା ପାଇଁ ଶପଥ ନେଇଥିଲି । ତେଣୁ ମୋର ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ହେବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲି । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲ । ଯେତେବେଳେ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ହୋଇ ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ତୁମ ପାଖକୁ ଖୁସିରେ ଫୋନ୍ କଲି ତୁମେ ଫୋନ୍ ଧରିଲ ନାହିଁ । ଘରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ନଥିବାର ଅଭିନୟ କଲ ।" କିନ୍ତୁ ପରେ ଶୁଣିଲି ତୁମେ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଭଲପାଉଛ, ବିଶ୍ୱାସ ହେଲାନି । ଛାତି ଭିତରେ ଝଲକାଏ ପବନ ଶୁଖି ହେଲାପରି ମନେହେଲା । ତଥାପି ମନରେ ଦମ୍ଭଧରି ତୁମ ଘରକୁ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାଇଥିଲି । ତୁମେ ମନା କରିଦେଲ ।

ସତରେ ମୋର ଭଲ ପାଇବାଟା ଭୁଲ୍ ଥିଲା ନା ତୁମର ପ୍ରତାରଣା କରିବାଟା ଠିକ୍ ହେଲା ବୁଝିପାରିଲି ନାହିଁ । ଆକାଶ ନିଳିମା ନିଳସାଗର, ଶମ୍ବୁକା, ବାଦଲ, ବର୍ଷା ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲି, ତାକୁ ତୁମେ ସମୁଦ୍ରବେଳାର ବାଲିଘର ଭାବି ଭାଙ୍ଗିଦେଲ । ତାଜମହଲ ଗଢିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ମୋର ଅଧା ରହିଗଲା । ଜୀବନର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଁ ଶୋଚନୀୟ ଭାବରେ-ହାରିଗଲି । ତୁମକୁ ଭଲପାଇବା ଠାରୁ ତୁମେ ମୋତେ ଭୁଲିଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁକୁ ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ଏହାର କାରଣ ଖୋଜିଲି, ହେଲେ ନିରାଶ ହେଲି । କେବଳ ଏତିକି ବୁଝିଲି ଯେ ବାମନ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ହାତ ବଢାଇବାର ଦୁଃସାହସ କରିବା ଉଚିତ୍ ନଥିଲା । କଥାରେ ଅଛି ପରା- "ବେଳ ଗଡିଗଲେ ନିଜ ଛାଇ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଧାରରେ ମୁହଁ ଲୁଚାଇଦିଏ ।" ତୁମ ଆଗରେ ମୁଁ ପ୍ରାୟ ଥିଲି ଗୋଟିଏ ଥୁଣ୍ଟା ବରଗଛଟିଏ । ତେଣୁ ତୁମେ ବା ବସାବାନ୍ଧି ଥାନ୍ତ କାହିଁକି ? ହାରୁ ହାରୁ ତୁମେ ଜିତିଗଲ, ନା ଜିତୁ ଜିତୁ ମୁଁ ହାରିଗଲି, ସେଇଟା ବଡକଥା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ତୁମର ଅଭିନୟ ମୋର ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନେ ରହିବ । ଜୀବନର ଚଲାପଥରେ ଅନେକ ସାଥୀ ଆସନ୍ତି । ପୁଣି ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ସମୟ ସ୍ରୋତରେ ସେମାନଙ୍କର ପାଦଚିହ୍ନ ଲିଭିଯାଏଁ । ମାତ୍ର ରହିଯାଏ କିଛି ସ୍ମୃତି । ତୁମର ସେହି ସ୍ମୃତିକୁ ସାଉଁଟି ସାଉଁଟି ବଞ୍ଚିଛି ଏକ ଅଭିଶପ୍ତ ଜୀବନକୁ ଆଦରି । ତୁମ ବିନା ବଞ୍ଚିବା ଭାରି କଷ୍ଟ । ତଥାପି ଭାଙ୍ଗି ପଡୁନି ଓ ପଡିବିନି ମଧ୍ୟ । କାରଣ ମୁଁ ଜାଣିଛି ଜୀବନ ଥିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆସିବ । ସତରେ ତୁମ ଉପରେ ମୁଁ ଆଦୌ ରାଗିନାହିଁ । ଚାହିଁଲେ ମଧ୍ୟ ରାଗିପାରିବିନି । କାହିଁକିନା ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଏ ଜନ୍ମ ପାଇଁ ତୁମକୁ ଭୁଲିବା ଭାରି କଷ୍ଟ । ଯେଉଁଠି ଥିଲେ ବି ତୁମ କଥା ସବୁ ମନେପଡିବ । ସତରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ତୁମକୁ ଓ ତୁମର ଫେରିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହିଛି । ତୁମେ ଯେ ଫେରିବ, ସେ ଆଶା ମୋର ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏତିକି ଶେଷୋକ୍ତି ଦେଇପାରେ, ତୁମେ ଯେଉଁଠି ରହିଲେ ବି ଖୁସିରେ ରୁହ ତୁମର ଚଲା ପଥ କୁସୁମିତ ହେଉ ଏହାହିଁ ମୋର ଭଗବାନଙ୍କ ଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

"ଉଡି ଚାଲିଗଲ କେଉଁ ଅଜଣା ଦ୍ୱୀପକୁ
ପରଦେଶୀ ଚଢେଇଟି ପରି
ଦେଖିଲ ନାହିଁ ଏଠିକୁ ଅଛି ମୁଁ କିପରି
ଯଦି ସତରେ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଉଥିବ
ମୋ ହୃଦୟ ବିଦାରକ ଡାକ
ଡାକି ଡାକି ତୁମକୁ ଆଣିବ ।"

ବିବର୍ତ୍ତନ

ଅଧ୍ୟାପିକା ସଂଘମିତ୍ରା ନାୟକ
(ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ)

ମନରେ ମମତା ଯେତେ ମଥା ପିଟେ
ଦୁଃଖ ଭରିଆଲ ବେଳା ଭୁଲି ପରେ
ଲୁଚି ଲୁଚି ଜାଳିପାର ସବୁ
ମିଶିଯାଏ ଲୁହର ଲୁଣିଆ ବେଳରେ ।
ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଚାହିଁ
ତୁମେ କେତେ ଅସହାୟ ଦୃଶ-
ବିଭକରେ - ଆଖି ଲୁହରେ
ତୁମେ କୁହ -
"ହେ ଚନ୍ଦ୍ର, ଦିଅ ମୋତେ ଟିକେ ଶୀତଳତା
ଦିଅ ଟିକେ ସ୍ନିଗ୍ଧ- ମଧୁରତା"
ଚନ୍ଦ୍ର ବି ଲୁଚିଯାଏ ଅଚିହ୍ନା ମେଘର ଓହ୍ଲାଡେ
ତୁମେ ପୁଣି ଫେରିଆସ
ଏଇ ମାଟିର ଧରାକୁ
ଘାସର ଗାଲିଚା ପରେ
ଯେଉଁଠାରେ ଫୁଲ ଖାଲି ଫୁଲ
ଫୁଲର ପରାଗ ନେବି
ଅଧ ହୋଇ ପୁରିବୁଲେ ମହୁମାଛି ।
ମହୁମାଛି ଗହଣରେ
ତୁମେ କେଉଁ ଫୁଲକୁ ଛୁଇଁବ
ଜଗମ ପାଖୁଡ଼ା ତଳେ
ମହୁମାଛି ଲୁଚି ବସିଥିବ ।
ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଜର୍ଜରିତ ପ୍ରାଣ ନେଇ
ତୁମେ କେବଳ ଚିତ୍କାର କରିବ-
ହେ ପୃଥିବୀ-
ଦୁଇଭାଗ ହୋଇ ଯା' ମା'
ମୋ ଲୋଭ ମୋ ପାଇଁ
[illegible] ଜୀବନର ଶେଷ ଅଭିଶାପ ।
[illegible] ଅଛି ଜୀର୍ଣ୍ଣ-ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

* * *

ଅଭିପ୍ସା

ଅଧ୍ୟାପିକା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି
(ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ)

ଏମିତି [illegible] କଥାର ଚଞ୍ଚଳତା??
ତୁ ଆସିବୁ, ଏକଥା ମନକୁ ଜାଣନ୍ତି
[illegible]
[illegible] ମିଠା ମିଠା ବାସ୍ନାରେ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ଲୁଚି ଲୁଚି ଉଠେ ଲୁହ [illegible] ଭିତରେ...
କଥା ଦେଇଥିଲୁ ତୁ ଆସିବୁ ବୋଲି
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

* * *

ବିଜୟ

ଦେବଯାନୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

+ ୨ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ(ବିଜ୍ଞାନ)

ବିଜୟ ହିଁ ହେବ ମୋ ନାୟକ
ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ସୌଦାଗର
ବାସ୍ତବର ସଜଫୁଟା ଜହ୍ନ ପୁଣି
ଆତ୍ମା ଠାରୁ ନିକର ।
ବିଜୟ ହିଁ ମୋ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଲମ୍ବା ସିନା ରାସ୍ତା ତାର
ଚାଲିବି ଆଶା, ବିଶ୍ୱାସ ନେଇ ମନରେ,
ନିଶ୍ଚେ ହେବି ରାସ୍ତା ପାର ।
ବିଜୟ ହିଁ ମୋ ରାତିର ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱପ୍ନ
ତାରା ମେଳେ ଜହ୍ନ ଟିଏ
ବିଜୟ ହିଁ ମୋତେ ନୀତି
ସାନ୍ତ୍ୱନାର ଉତ୍ସ ଦିଏ ।
ବିଜୟ ହିଁ ମୋ ପ୍ରେମ
ବାସ୍ତବ ଠାରୁ ଅନୁଭବ୍ୟ
ବିଜୟ ହିଁ ମୋ ଜୀବନ
ସେ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ ଦିବ୍ୟ ॥

କାହିଁକି

ରାମ ମୋହନ ମୁର୍ମୁ

+ ୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (ବାଣିଜ୍ୟ)

ଯଦି ଭାଙ୍ଗିବାର ହିଁ ଥିଲା
ତେବେ ଗଢୁଥିଲ କାହିଁକି ?
ଏମିତି ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବାର ଯଦି ଥିଲା
ତେବେ ଏତେ ଦୂର ସାଥି ହୋଇ ଆସୁଥିଲ କାହିଁକି ?
ମୁଁ ତ ତୁମକୁ ଝଡ଼ ଆସିବାର ସୂଚନା ଦେଇଥିଲି
ତୁମେ ଅଭୟ ବାଣୀ ଶୁଣାଇ ଥିଲ କାହିଁକି ?
ସମ୍ପର୍କକୁ କୌଣସି ଝଡ଼ ହଲେଇ ପାରିବନି ବୋଲି
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲ ।
କିନ୍ତୁ ଝଡ଼ର ଆରମ୍ଭ ରେହିଁ ଦୂରେଇ ଗଲ କାହିଁକି ?
ଭାବିଲନି ଏବେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିବି କାହିଁକି ?

***

ସ୍ୱପ୍ନ

ଲତୋଷା ବେହେରା

+ ୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ଖୋଜି ନାହିଁ କେବେ
କି ଖୋଜିବି ନାହିଁ ଅମରାବତୀ
ଖୁବ୍ ଭଲ
ମୋର ଏଇ
ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମଳ ଧରିତ୍ରୀ -(୧)
ଚାହୁଁ ନାହିଁ
ବୁଡ଼ି ରହିବାକୁ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରୀର ସୁଖରେ
ମୁଁ ବେଶ୍ ନିର୍ଲିପ୍ତ
ଏଇ ଆକାଶ ଚାହୁଆ ତଳେ - (୨)
ମୋର ସ୍ୱପ୍ନ ଖାଲି ଏତିକି ଯେ
ନେସି ଦିଅନ୍ତି କି
ପ୍ରତିଟି ପ୍ରାଣରେ
ଶାନ୍ତି ପ୍ରୀତିର ମହକ ।
ନା ଏଠି ପାଆନ୍ତା
ଗୋଳା ଆଉ ଗୁଳିର ତାଣ୍ଡବ
ନା ଧର୍ମ ନାମରେ
ଜେହାଦ୍ ଓ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦ - (୩)

ପ୍ରତାରଣା

ସ୍ମିତା ସୁଚରିତା ଦାସ

+ ୨ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ(କଳା)

କଣ୍ଟା ମଧ୍ୟେ ଗୋଲାପଟା ଫୁଲ ପରି ଲାଗେନା
ପ୍ରେମ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରତାରଣା କେବେ ଭୁଲି ହୁଏନା
ତୁମ ବିନା ଜୀବନଟା ଶେଷହୀନ ବେଦନା
କିନ୍ତୁ, ଏ ଅବୁଝା ମନ କଥା ମୋର ମାନେନା
ତୁମ କଥା ଭାବିବାରେ ଅଛି ଯେତେ ବାସନା
ମୋ ବିନା ସେ କଥା ଆଉ ଜଗତେ କେ ବୁଝେନା
ତୁମ ଛବି ବିନା ମୋତେ କେଉଁ ଛବି ଦିଶେନା
ତଥାପି କାହିଁକି ତୁମେ କର ଏତେ ଛଳନା ।

***

ମୁଁ

ସ୍ମିତା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
+ ୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ(କଳା)

ବେଳା ଭୂମି ଟିଏ ମୁହିଁ
ସ୍ୱପ୍ନ ମୋ ମାଟେ ଘରଖେଳ
ଝାଉଁବଣ ଟିଏ ମୁଁ
ସ୍ମୃତି ମୋ ଅଜାବନା
ଶାମୁକା ଟିଏ ମୁଁ
ଶୂନ୍ୟ ସିନା ମୋତି ବିନା
ସ୍ୱପ୍ନଟିଏ ମୁଁ
ରାତିଠାରୁ ଦୂର ସିନା
ଶ୍ରାବଣ ଟିଏ ମୁଁ
ମୟୂରୀର ମନ ନେଇ
ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ବିନାରଙ୍ଗେ ମୁଁ
ପାରିବିନି ରଙ୍ଗଦେଇ
ହୃଦୟଟିଏ ମୁଁ
ପ୍ରେମ ନୁହେଁ ପ୍ରତାରଣା ଭରା
କସ୍ତୁରୀଟିଏ ମୁଁ
ଦିଏ ନାହିଁ କେବେ ଧରା ।

ମୋର ଭଲ ପାଇବାର ଫଳ

ପ୍ରୀତମ ନାୟକ
+ ୩ ୧ମ ବର୍ଷ (ବାଣିଜ୍ୟ)

ମୁଁ ଜାଣେ, ତୁମେ ମୋତେ ଭଲପାଅ
ହେଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରନି ।
ପାଖରେ ରଖିବାକୁ ଚାହଁ
ହେଲେ ନିଜର କରିବାକୁ ଚାହଁନି ।
ପ୍ରେମ ବିଶ୍ୱାସର ନିବିଡ଼ ବନ୍ଧନକୁ
ତୁମେ ବୁଝି ପାରୁନ କେମିତି ?
ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଛି ବଞ୍ଚିବି ତୁମ ପାଇଁ
ମରିବି ତୁମ ପାଇଁ ।

* * *

ଜୀବନ

ରଶ୍ମିତା ମିଶ୍ର
+ ୨ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ଏ ଜୀବନ କେବେ ବ୍ୟର୍ଥ କୁହେଳିକା
ଅବା ନୁହେଁ ମରୁଭୂମେ
ପଥିକର ମରୁ ମରୀଚିକା
ଅବା ନହେଁ ପ୍ରେମିକର ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରହେଳିକା
ଏ ଜୀବନ ଚିର ସତ୍ୟ, ଶିବ ଓ ସୁନ୍ଦର
ମୃତ୍ୟୁ ନୁହେଁ ପରିଣତି ଯାର
ଏ ଜୀବନ ଅମୃତ ଧାର
ଏଠି ଜନମଟା ଆହେତୁକ
ମରଣଟା ଚିରନ୍ତନ ସତ୍ୟ
ସପନଟା ଉଦାସିଆ ଗ୍ରୀଷ୍ମ
ଯନ୍ତ୍ରଣାଟା ଚିରନ୍ତନ ସତ୍ୟ
ଆଉ ଜୀବନଟା ନିଛକ ବାସ୍ତବ ।

ଭୁଲି ହୁଏନା

ପିନାକୀ ପ୍ରସାଦ ଜିଉ
+ ୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (ବିଜ୍ଞାନ)

ସରି କହିଦେଲେ
ଯଦି, ସବୁ ଦୁଃଖକୁ
ଭୁଲି ହେଉଥାନ୍ତା
ତେବେ ତୁମର ଅନୁତାପରେ
ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ।
କ୍ଷମା ଦେଲି କହିଦେଲେ
ଯଦି, ସବୁତକ ଦୁଃଖକୁ
ପାଶୋରି ହେଉଥାନ୍ତା
ତେବେ, ତୁମକୁ ହଜାରେ ବାର
କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତି ।
ଭୁଲିଯିବା କହିଦେଲେ
ଯଦି ସତରେ
ଭୁଲି ହେଉଥାନ୍ତା
ତେବେ ତୁମକୁ
କେବେଠାରୁ ଭୁଲିସାଇଥାନ୍ତି ।

* * *

କେବଳ ତୁମରି ପାଇଁ

ସୁମନ୍ତ ନାୟକ

+ ୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (ବାଣିଜ୍ୟ)

ଏ ଅମାନିଆଁ ପାଗଳ ମନଟା ସବୁବୁଝି ବି
କିଛିତ ବୁଝେନା
ତୁମେ କିମ୍ବା କୃଷ୍ଣା କିମ୍ବା କାବେରୀ,
ଗଙ୍ଗା ଅବା ଯମୁନା
ମନ ହୃଦୟରେ ଆଙ୍କିଦେଲ ତୁମେ
ପ୍ରେମର ନମୁନା ।
"ଶୋଇବି ପାରେନା ଦେଖିବି ପାରେନା
ମରିବି ପାରେନା ବଞ୍ଚିବି ପାରେନା
ତୁମ ବିନା କିଛି ଭଲ ତ ଲାଗେନା
କେବଳ ତୁମରି ପାଇଁ ।"
ତୁମେ ବି ରମ୍ଭା ତୁମେ ବି ଉର୍ବଶୀ
ତୁମେ ଅବା ସ୍ୱର୍ଗର ଅପସରୀ
"ଆଖିରେ ନାଚୁଚ ମନରେ ରହୁଚ
ଭାବନାରେ ତୁମେ କଳ୍ପନାରେ ତୁମେ
ସ୍ପନ୍ଦନରେ ତୁମେ କମ୍ପନରେ ତୁମେ
ହୃଦୟରେ ତୁମେ ମନରେ ତୁମେ
ସବୁଥିରେ କେବଳ ତୁମେ ହିଁ ତ ତୁମେ
କେବଳ ତୁମରି ପାଇଁ ।"
ହଜିଯାଏ ମୁଁ ତୁମରି ଭିତରେ,
ଭୁଲି ଯାଏ ମୁଁ ନିଜକୁ
ହଜିଗଲା କିମ୍ବା ମନ ମୋର ଲୁଚିଗଲା
କିମ୍ବା ହୃଦୟ ଆତ୍ମା
ତୁମରିଠାରେ ନିଜେ ମୁଁ ଜାଣି ପାରେନା
ମୋ ମନ ହୃଦୟର ଠିକଣା
ଆଜି ନିଜେ ମୁଁ ଖୋଜୁଛି ନିଜ ମନ
ହୃଦୟକୁ ତଥାପି ଖୋଜି
ପାଏନା କେବଳ ତୁମରି ପାଇଁ ।
"କହିତ ପାରେନା ସହିବି ପାରେନା
ନ ଦେଖିଲେ ତୁମକୁ ରହିତ ପାରେନା
ଆଖିତ ବୁଝେନା ମନତ ମାନେନା
କେବଳ ତୁମରି ପାଇଁ ।"

ପାଠପଢ଼ା

ରଚନା ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତ

+ ୨ ୧ମ ବର୍ଷ(କଳା)

ପାଠପଢ଼ା ହେଲା ମୋ
ଜୀବନର କଣ୍ଟକ
ମରଣଠୁ ବଳି ତାକୁ ମଣେ
ମୁହିଁ ଆତଙ୍କ ।
ମନେ ମନେ ଭାବେ କିଛି ଇଂରାଜୀରୁ ଶିଖିଛି
ଡିଶ୍.. ଡ୍ୟାବ୍... ଘୋଷି ଘୋଷି ହାଲିଆ ମୁଁ
ହୋଇଛି ।
ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରରୁ ନିତି ନିତି କେତେ ଅଙ୍କ କଷିଛି
ଫେଡାଣ, ଗୁଣନ, ହରଣ, ଗ୍ରେଟ, ଯୋଗ ସବୁ
ଯୋଡ଼ି ମୁଁ ଖାଇଛି ।
ସାହିତ୍ୟଟା ସାଧାପାଠ କେବେ ମୁଁ ବହି ଖୋଲିନି
ସରଳାର୍ଥ ପରୀକ୍ଷାରେ ଦିନେ କେବେ ଲେଖିନି ।
ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ପଢ଼ି ପଢ଼ି କିଛି ମନେ ରଖିଛି ।
ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କିଏ ବୋଲି ଅଚୁଝା ବି
ରହିଛି ।
ଇତିହାସ ଭଲ ଲାଗେ
କିଏ ଗଲା ଆଇଲା
ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ତ ମୋ ପକ୍ଷରେ
କାଳ ହୋଇ ରହିଲା ।
ଶୁଣିଥିଛି ସଂସ୍କୃତଟା ପାଠ
ମଧ୍ୟେ ସରଳ
ଧାତୁ ରୂପ ଶବ୍ଦ ରୂପ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ପାହିଯାଏ ସକାଳ ।
ଅତିରିକ୍ତ ପାଠ ପୁଣି
ଆସିଲାଣି ଶେଷରେ
ବେଳ ଖୋଜି ପାଏ ନାହିଁ ମନ
ଦେବି ପାଠରେ ।
ପୂଜା କରେ ନିତି ନିତି
ଜଗନ୍ନାଥ ପୟରେ
ପ୍ରମୋଶନ ହୋଇଯାଉ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଦୟାରେ ।

ଆଶା

ରୋଜାଲିନ ମହାପାତ୍ର

+ ୩ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ପରେ
ସେ ସ୍ୱପ୍ନର କବର ଉପରେ
ରଙ୍ଗହୀନ, ବର୍ଣ୍ଣହୀନ
ଏ ଯେଉଁ ତାଜ ମହଲ
କିଏ ହେବ ତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ?
ମମତାଜ ମୃତ୍ୟୁପରେ
ମୁଣ୍ଡ ଟେକେ ତାଜ୍,
କଳାପ୍ରେମୀ ଶାହାଜାହାନର
ନିଷ୍ଠୁର ହାତରେ,
ମାତ୍ର ମୋ ତାଜ୍‌ର
ନିର୍ମାତା ହେଲି ମୁହିଁ
ମାତ୍ର ସ୍ୱପ୍ନର କବର ଉପରେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କାହିଁ କେତେ ଦୂରେ,
ଝଡ଼ି ଯିବ ସ୍ନେହର ପ୍ରସ୍ତର,
ବିଖଣ୍ଡିତ ହେବ ତାଜ
ସେ' ତାଜ୍‌ର ଉଦାସୀ ଭିତରେ
ମୋ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଲୋପ ପାଇଯିବ ।
ସତେ କ'ଣ ?
ସତେ କ'ଣ ??
ଆସିବ ସେଦିନ???
ଯେଉଁ ଦିନ ତୁମ ପାଇଁ ମୋ
ଜୀବନ
ଶେଷ ହେବ, ଆଉ ମୋ ଜନମ
ଓ ମୋ ଜୀବନ ହୋଇବ
ସାର୍ଥକ ।
ସେହିଦିନ- ଲେଖିଯିବି
ମୋ ବକ୍ଷ ରକ୍ତରେ
ମୋର ପ୍ରେମ ଚିର ନିଷ୍କଳଙ୍କ
ଚିର ସେ ଅମର !!!

ମା'

ବରୁଣ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
+ ୨ ବିଜ୍ଞାନ

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ କୁ ଦେଖି ପାଗଳ ମୁଁ
ହୋଇଗଲି, ନାଚିଗଲି ତା ରଙ୍ଗଦେଖି
କିଛି ରଙ୍ଗ ତା'ର କଲି ମନେ ମାଖି
ପୋଛିଲେ ବି ଲିଭୁ ନାହିଁ ମନୁ
କେତେ ବିରଳ ଏ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ।
ଭୁଲିପଡ଼ି ଦେଖିଲି ଶ୍ରାବଣର ବେଶ
ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ପ୍ରୀତି ହେଲା ମୋର ଶେଷ
କି ସୁନ୍ଦର ଟୋପା ତାର
କି ସୁନ୍ଦର ଧାରା
ସବୁଠାରୁ ଭାଗ୍ୟବତୀ ଏହି ଧାମ ଧରା
ବସନ୍ତକୁ ଦେଖି ହେଲି ମୁଁ ଚଞ୍ଚଳ
ଶ୍ରାବଣ ପ୍ରୀତି ହେଲା ମୋ ବିଫଳ
ବସନ୍ତର ମୁଁ ରୂପ ଆଉ ତା ବାସନା
ଖେଳିଗଲା ମନେ ମୋର
ଭିନ୍ନ ଏକ କାମନା
ସାତରଙ୍ଗ ଯା'ରଙ୍ଗରେ ପଡ଼ିଗଲା ଫିକା
ଶ୍ରାବଣଠାରୁ ଚଞ୍ଚଳ, ଫଗୁଣ ଠାରୁ ସୁଫଳ
ଲାଗିଲେ ମୋତେ ମୋ ମା' ଏକା
ପଣତର ମହକରେ ନାଚିଗଲା ମନ
ତାଙ୍କପରି ନାହିଁ ଆଉ ମୂଲ୍ୟବାନ ଧନ ॥

ନାରୀ ଏକ ନଦୀ ତିନିଧାର

ସଂଜୟ କୁମାର ପାତ୍ର
+ ୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ରକ୍ତକୁ ପାଣି କରି
ଶୁଖିଲା ସ୍ତନରୁ କ୍ଷୀର ଦେଇ
ମଥା ଆଉଁସି
ପିଠିରେ ହାତ ଥାପୁଡ଼ାଇ
ଯେ କହେ-
ଧନରେ, ମୋ ହୀରାରେ,
ଯା ସ୍କୁଲ ବେଳ ହେଲାଣି
ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ିବୁ
ସେଇ ମୋର..... 'ମାଆ' ॥
ହାତରେ ରାକ୍ଷୀ ବାନ୍ଧି
ସ୍ନେହ ମମତାକୁ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇ
ଯିଏ ମୋ ପାଙ୍ଗରେ ସବୁବେଳେ ଭରାଏ
ବଜାରକୁ ଗଲାବେଳେ
ପଛରେ ଡାକି କହେ -
'ଭାଇ' ମୋ ପାଇଁ କିଣିକି ଆଣିବୁ
ସିଏ ମୋର......... "ଭଉଣୀ" ॥
ମନରେ ଆଶାର ତାଜମହଲ ତୋଳି
ହୃଦୟ ଲତାରେ ପ୍ରେମର
ଗୋଲାପ ଫୁଟାଇ
ଆଗାମୀ ରାସ୍ତାକୁ ମଧୁମୟ କରି
ଯେ କହେ -
ମୋ ରାଣ କିଛିୟ ଆସିବ,
ତୁମକୁ ଚାହିଁ ବସିଲି
ସିଏ ମୋର....... 'ପ୍ରେମିକା' ॥

କଳଙ୍କିତ ସ୍ୱପ୍ନ

ପ୍ରସାଦ କୁମାର ବୀର
+ ୩ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ଚାହିଁ ଥିଲି ଦୀପଟିଏ ହୋଇ ଜଳିବାକୁ
ତୁମ ସମ୍ମୁଖରେ !
ଚାହିଁଥିଲି ସ୍ନେହଭରା ପ୍ରୀତି
ତୁମ ହୃଦୟରେ !
ଚାହିଁଥିଲି ମୋ ନାମ ଶୁଣିବାକୁ
ତୁମରି ମୁହଁରେ ।
ଚାହିଁଥିଲି ତାଜମହଲ ଟିଏ ଗଢ଼ିବାକୁ
ତୁମରି ସ୍ୱପ୍ନରେ !
ଚାହିଁଥିଲି ପ୍ରେମିକଟିଏ ହେବାକୁ
ତୁମରି ପାଖରେ ।
କିନ୍ତୁ,
କଳଙ୍କିତ କଲ
ହେ ପ୍ରିୟତମା
ସବୁ ସମ୍ମୁଖରେ !

ଅଶାନ୍ତ ଗ୍ରହ

ଦୀପକ ରଂଜନ ବେହେରା

+ ୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ମୁଁ ତ ଘୂରୁଥିଲି ଘୂରିଥାନ୍ତି
ନିଜସ୍ୱ କକ୍ଷରେ
ତୁମେ କାହିଁ ଆସିଗଲ
ମୋ ପରିଧି ଭିତରେ ।
ନିଜର ଆକର୍ଷଣ ବଳରେ
କଲ ସିନା ଆକର୍ଷିତ
ଯେଉଁଥିଲେ ଭୁଲାଇ ଦେଲ
ମୋ ନିଜର କକ୍ଷପଥ ।
ତୁମକୁ ମୁଁ "କେନ୍ଦ୍ର" ଭାବି
ଚାଲିଥିଲି ଯେଉଁ ପଥେ
କେନ୍ଦ୍ର ମୋର ସ୍ଥିର, ସ୍ଥିର ନା ଚଳିତ
ଜାଣି ମୁଁ ନଥିଲି ସତେ ।
ଛଳନାର ମନ୍ତ୍ର ଗତିରେ
ତୁମେ ଆସିଗଲ ଦିନେ
'ନା' ଶବ୍ଦର କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ରେ
ପ୍ରଯାଡି ଦେଲ ମତେ ତୁମେ ।
ସେଇଦିନୁ କକ୍ଷଚ୍ୟୁତ ହୋଇ
ଚାଲୁଅଛି ମୁଁ ଆଜି
ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ପଥପରେ
ଅଶାନ୍ତ ଗ୍ରହସାଜି ।
କାହାସହ ଧକକା ଖାଇ
କେତେବେଳେ ଯିବି ଖସି
ବାୟୁର ଘର୍ଷଣ ଫଳରେ
ସରିଯିବି ଜଳି
ଜଳିବା ଆଗରୁ ତୁମକୁ ମୁଁ
କରୁଅଛି ଅଳି
ମୁଁ ଜଳୁଥିବି ବେଳେ
ହସି ନେବ ମନ ଭରି ।।

* * *

ଛଳନା

ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ନାଥ

+ ୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ମନ ଯାହା ଖୋଜୁଥାଏ
କିଛି ପାଇଁ ମିଳିଯାଏ
କିଛି କିଛି ମିଳେନା ।
ଛୋଟ ଏଇ କଥାଟିରେ
ମନ କେବେ ବୁଝେନା
ଦେଇଚାଲେ ଲାଞ୍ଛନା ।
ମନ ଯାହା ଖୋଜୁଥିଲା
ପାଇବାଟା ସ୍ୱପ୍ନ ହେଲା
ମୁଁ ହେଲି ଖେଳନା ।
ନିଆଁ ତ ଜଳୁଅଛି
ହୃଦୟ ଭିତରେ ଆଜି
ତୁମେ କିଛି ବୁଝନା ।
ମୋଠାରେ ତୁମେ ଆଜି
ସ୍ମୃତିର ବାରୁଦ ଭରି
ଜାଳୁଅଛ ନିଆଁ ।
ଜଳିବାର ଯାତନାକୁ
ମନ ଯଦି ବୁଝିବାକୁ
ମୋତେ ଫେରି ଚାହିଁନା ।
ଗଢ଼ିବାର ଆଶା ନେଇ
ଭାଙ୍ଗିଦେଲ କାହିଁପାଇଁ
ମୁଁ ବି ଜାଣେନା ।
ଜାଣି ତୁମେ ଭାଙ୍ଗିଦେଲ
ଯାହା ଥିଲା ଗଢ଼ିବାର
କାହିଁକି କୁହନା ।
ଜାଣି ତୁମେ ଚାଲିଗଲ
ଖେଳନା କି ଭାବିଦେଇ
ଦେଲ ଖାଲି ଯନ୍ତ୍ରଣା ।
ତୁମେ ଯାହା କହୁଥିଲ
ମୋ ପାଇଁ ଭାବିଥିଲ
ତାହା କି ଥିଲା ଛଳନା ?

* * *

ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି

ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଗିରି

+ ୨ ୧ମ ବର୍ଷ (ବିଜ୍ଞାନ)

ପ୍ରୀତିର ଶେଫାଳିଟିଏ ହୋଇ
ଅଧାଳରେ ଯେବେ ଯାଇଥାନ୍ତି ଝଡ଼ି
ତୁମରି ସେ ପାଦ ପଦ୍ମରେ ।
ମମତାର ବୁଲ୍‌ବୁଲ୍ ଟିଏ ହୋଇ
ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାନ୍ତି ତୁମ ଚାରିପଟେ
ମନ ଛୁଆଁ ସଂଗୀତର ତାଳେ ତାଳେ,
ସ୍ୱପ୍ନର ରଜନୀଗନ୍ଧା ହୋଇ
ଗୋଟେ ରାତିର ସ୍ୱପ୍ନରେ
ଆସିଥାନ୍ତି ଫୁଲରାଣୀ ସାଜି,
ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତିଟିଏ ହୋଇ
ରହିଥାନ୍ତି ତୁମ ପାଖେ
ରହିଥାନ୍ତି ତୁମ ମନ ମଧ୍ୟେ
ଲାଲ ଗୋଲାପଟିଏ ହୋଇ,
ସ୍ମୃତିର ପଲକଟେ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି
ଯେବେ ତୁମ ପାଖେ
ଟିକେ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ତୁମ
ମନେ ଆସି ପାରିଥାନ୍ତି
ଅଲୋଡ଼ା ନୁହେଁ, ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି ହୋଇ ।

କେବଳ ଭଗବାନ

ରଶ୍ମିରେଖା ଫଡ଼ୁକାର

+ ୨ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା କର
ଆନ୍ତରିକତା ହେଲା ଭଗବତ୍ ଦ୍ୱାରର ଚାବିକାଠି
କେବଳ ହିଁ ଭଗବାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଜୀବିତ ରୁହ ।
ଯଥାର୍ଥ ଶକ୍ତି ସର୍ବଦା ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ସଫଳତା ନୁହେଁ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ହିଁ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଆତ୍ମ ନିବେଦନ ହିଁ ପ୍ରକୃତ କର୍ମ
ଘୋଷଣା ନୁହେଁ ସାଧନା ·
କେବଳ ମୋକ୍ଷହିଁ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା

* * *

ମନର ମଣିଷ

ତିଲୋତ୍ତମା ଧାର

+୩ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ତୁମକୁ ମୁଁ ଦେଖିଲେ
ତମେ ମୁହଁ ଫେରାଇନିଅ ।
ସତେ ଯେମିତି
କିଛି ଜାଣିନ, କିଛି କହିବାର ନାହିଁ,
ଯେମିତି ମୁଁ ତମର ଏକାନ୍ତ ଅଜଣା
ମୁଁ ତୁମକୁ ଚୁପ ଚାପ ଚାହିଁ ରହେ
କେବେ କେବେ ତୁମ ଓ ମୋ ଆଖି
ଆପେ ଆପେ ଟାଣି ହୋଇ ଯାଇ
ପରସ୍ପର ସହ କଥା ହୁଅନ୍ତି ।
ତଥାପି- ଆମ ଚାରିପାଖରେ
ନିରବତାର ଉପତ୍ୟକାଟିଏ
ସେମିତି ସ୍ଥିର ରହିଥାଏ ।
ମୋ ଆଖି ସାମନାରେ ଦୂରେଇଗଲେ ତମେ
ଏ ପୃଥିବୀ, ଏ ଆକାଶ, ଏ ମନ
ଅଲେଖା ସିଲଟ ପରି
ଏକଦମ୍ ଫାଙ୍କା ହୋଇଯାଏ ।
କିଛି ଗୋଟାଏ ଅପୂର୍ଣ୍ଣତାର ବ୍ୟାକୁଳତା
ଛାତି ଭିତରେ ପିଟି ହୋଇଯାଏ
ଏବଂ ମୋ ରୁଦ୍ଧ ଆବେଗର ଗଜଲ
ଲୁହ ହୋଇ ବହିଯାଏ ।
ମୋତେ ଲାଗେ ଅନେକ ଶତାବ୍ଦୀ ତଳେ
ମୁଁ ଦେଖିଥିଲେ ସତେ କି ତୁମକୁ
କହିଥିଲି ଶାଣ ଦେଇ ନ ଯିବାକୁ
ଆଖିରୁ ଦୂରକୁ ।

* * *

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ

ସୁରେଖା ନାଥ

+୨ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ଭିଜିଯିବା ଭୟରେ
ନାଚନ୍ତା ବର୍ଷାର ହାତ ଛିଣ୍ଡାଇ
ବାସ କୋରଡ଼କୁ ଫେରି ଆସିଥିବା ପକ୍ଷୀ
ଫୁଲି ଫୁଲି ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଉଛି ।
ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ ଖେଳୁଥିବା
ବର୍ଷାର ଭିଜିଲା ବାଜ
ଛିଚିଡ଼ି ଆସୁଚି ଭିତରକୁ, ଫେରି ଯାଉଛି ।
ଆକ୍ରୋଶର ସ୍ୱର ପରି ଶୁଭୁଥିବା
ଘୋର ପବନରେ ।
ପକ୍ଷୀଟିର ପର ଆଉ ଲୁମ
ଛାତି ସହ ଦୋହଲି ଯାଉଛି ।
ସେ ଏକଗୋଡ଼ିକିଆ ଠିଆ ଅଛି
ଯେମିତି ଏକ ଧାରୁଆ କରତ ଉପରେ
ମୁହଁ ଲୁଚାଇ ନେଉଥିବା ନବଗ୍ରହଙ୍କର
ପିଠି ଅନ୍ଧାରରେ ।
ବର୍ଷା ଫେରି ଯାଉଛି ନାଚି ନାଚି
ପାଦ ଯୋଡ଼ା ପରି ଦିଶୁଥିବା
ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ।
ଆକାଶରେ ନିର୍ମଳ ଦର୍ପଣ କାଚରେ
ସୂର୍ଯ୍ୟର ମୁକୁଳା ହସ ପହଁରିଲା ପରେ ।
ପକ୍ଷୀ ଫେରୁଚି
ଆକାଶକୁ, ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ, କୃତଜ୍ଞତାକୁ
ଫେରି ଯାଉଥିବା ତରଳ ଲୋକମାନଙ୍କର
ଭିଜା ସିଆରକୁ ।।

* * *

ରକ୍ତ ଅଳତା

ସତ୍ୟବ୍ରତ ହୋତା
+ ୩ ୨ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ତୁମ ସ୍ନେହର ଭାଷାକୁ
ଲେପିଛି ଦେହରେ
ଏବେ ତାକୁ
ଧୋଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ
ଦେହଟା ଯାକ
ତୁତୁ ତୁତୁ ହୋଇଯାଏ
ଲାଲ ରକ୍ତରେ ।
ତୁମର ପ୍ରତିଟି ସାନ୍ତ୍ୱନା
ସାଇତିଛି ମନରେ
ଛାତିର ପଞ୍ଜରା ସବୁ
ରଡ଼ ମଡ଼ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼େ ।
ମୋ ଦେହର ଅସ୍ଥି ସବୁ ନେଇ ଯାଅ
ଶଙ୍ଖା କରି ପିନ୍ଧିବ
ରକ୍ତ ସବୁ ନେଇ ଯାଅ
ପାଦର ଅଳତା କରି ଲାଇବ ।

ପ୍ରେମ

ନନ୍ଦନୀତା ମହାନ୍ତି
+ ୨ ୧ମ ବର୍ଷ (ବିଜ୍ଞାନ)

ପ୍ରେମ ନୁହେଁ କେବେ
ପ୍ରଣୟର ଚିତାନଳ
ବିରହର ମନଟାକୁ
ଦେବା ପାଇଁ ଜାଳି ।
ପ୍ରେମ ଏକ ଲଗ୍ନର ମୁହୂର୍ତ୍ତ
ଦିଆ ନିଆ ଭାବ ହୋଇ
ଜୀବନ ସଂଗୀତ ଗାଏ
ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱରରେ
ଦୀପଟିଏ ଜାଳି ଦେଇ ହୃଦୟର ମନ୍ଦିରରେ ।
କିଛି ଆଉ ଲୁହେ ନାହିଁ
ମୋର ତୋର ପାତର ଅନ୍ତର
ସେଥିପାଇଁ ସିନା
ରାଧାମୋହନ - ମନ୍ଦିରରେ
ଶୁଭୁଥାଏ ବଇଁଶୀର ସ୍ୱର ।

ମୋ ମାଆ

ଶକ୍ତିପ୍ରିୟା ଦାଶ
+ ୨ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ଯାହାର ମମତା ଭରା ମୁହଁକୁ ଦେଖି
ପାଶୋରି ଯାଏ ମୁଁ
ଦୁନିଆର ଯେତେ ଦୁଃଖ
ସେ ତ ମୋ ମାଆ ।
ଯାହାର ପଣତ କାନିରେ ଲୁଚିଥାଏ
ସାରା ଦୁନିଆଁର ସବୁ ସୁଖ
ସେ ତ ମୋ ମାଆ ।
ତା'ର ଭଲ ଉପଦେଶ ଶୁଣି
ଯାଏ ମୁଁ ଭଲବାଟରେ ପୁଣି
ଭୁଲ କରିଥିଲେ ଆକଟ କରେ ସେ
ପୁଣି କିଛି ସମୟ ପରେ
କୋଳେଇ ନିଏ ସେ
ସବୁ ଦୁଃଖ ସେ ନିଜେ ପିଇ
ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବରେ ଭଲ ପାଏ ।
ମୋ ମାଆ ପରି କିଏ ହେବ
ତା'ପରି ଏତେ ସ୍ନେହ
ମୋତେ କିଏ ଦେବ ?

ଶତାବ୍ଦୀର ରଂଗ

କୁମାରୀ ମଧୁମିତା ପାଣିଗ୍ରାହୀ
+ ୩ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ଆମ୍ଭେମାନେ ହେଲୁ ସଭ୍ୟତାର ବାର୍ତ୍ତାବହ....................
ମୁଁ ତୁମେ ଆଉ ସବୁ ପୁଅ ଝିଅମାନେ
ଶିଉଳି ସିଡ଼ିରେ ଚଢ଼ି ବାରମ୍ବାର ଉଠି ପଡ଼ି
ତଥାପିତ ଅଲାଜୁକ ହସ ହସୁ
ବିଜୟୀ ସୈନିକ ସମ ।
ସାମ୍ନୋକରା ବାଳ ଆମ ଉଡ଼େ ଫର ଫର ।
ପ୍ରଜାପତି, ଫୁଲ ଆଉ ଝରଣାକୁ ଧରିରଖୁ
ରଂଗ ବେରଙ୍ଗର ଜାମାରେ ଆମର ଓ
ଜିନ୍ ପେଣ୍ଟର ସେପଟେ ।
ଦାମିକା ସିଗାରେଟ ଓଠରେ ପରଶ ପାଇ
ପରିଚୟ ଦିଏ ଏହା ଆମ ସଭ୍ୟତାର
ଜିନ୍ ପିନ୍ଧି ଆନନ୍ଦରେ ହୋଇ ଆତ୍ମହରା
ସ୍ୱାଧୀନତାର ସ୍ୱାଦ ଚାଖୁ, ସମକକ୍ଷ ହୋଇ ପୁଅ ମାନଙ୍କର
ଲେଡିଜ୍ ଫାଷ୍ଟର ସୁଯୋଗକୁ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର କରି-
ଲକ୍ଷ୍ୟର ଡଣ୍ଡିକାଟି, ଖୁନୀ ଆସାମୀ ସାଜି
ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ଡାକ ଛାଡ଼େ ନାରୀର ନାରୀତ୍ୱ ।
କେତେ ଦିନ ଛଳନାର ରଙ୍ଗ ମାଖି
ଆଧୁନିକତାର ଓଢ଼ଣୀ ନାଚିବୁ ଆମ୍ଭେ
ଅନ୍ଧାରରେ ଝୁଣ୍ଟୁଥିବୁ ଏଇମିତି ବାରମ୍ବାର
ନୂତନ ସୂର୍ଯ୍ୟକି ଉଇଁବନି ଭାଗ୍ୟରେ ଆମର
ପରଶ ଦେବାକୁ ସରଗ ସୁଖର
ସୁଖ କ'ଣ ରହିଥିବ ଆକାଶ କୁସୁମ ହୋଇ
ଶାନ୍ତି କିବା ଆମପାଇଁ ସପନ ସହର ?

ଏ କଥା ଯଦି ସତ୍ୟ ମଣିବୁ

ଜାପଣି ନାଥ
+ ୩ ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ଆଖି ଖୋଲିଥିବୁ ଦିନ କଟିଯିବ
ଆଖି ବୁଜି ଦେବୁ ରାତି କଟିଯିବ ।
ଚାହିଁବା ଭିତରେ କାମ କର
ଶୋଇବା ଭିତରେ ନାମ କର ।
ଯଦି ନ କରିବୁ କର୍ମ, ନ କରିବୁ ଧର୍ମ
କାହିଁକି ତେବେ ତୁ ନେଲୁ ଜନମ ।
ସତ କହ, ମିଥ୍ୟାର ଆଶ୍ରୟ ନେବନି
ତୁ ଯଦି ଭିକାରୀକୁ ଭିକ୍ଷାଦେବୁ
ତାହାହେଲେ ତ ଧନ ସରିଯିବନି ।
ବଡ଼ଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବୁ ସାନକୁ ସ୍ନେହ କରିବୁ
ତାହାହେଲେ ପାଇବୁ ସ୍ନେହଶ୍ରଦ୍ଧାର
ଅଧିକାରୀ ହେବୁ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଧର୍ମ କରିବସିବୁ
ରାତିକୁ ନାମ ନେଇ ଶୋଇବୁ
ଧର୍ମ ନାମେ କର୍ମ କରିଯିବୁ
ପ୍ରାତରେ ସ୍ନାନ କରି ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କୁ
ପାଣିଢାଳି ଦେବୁ ।
ଧର୍ମନାମ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବୁ
ଗୁରୁଙ୍କୁ ଗୁରୁ ଭଳି ମାନିବୁ
ଏକଥା ଯଦି ତୁ ସତ୍ୟ ମଣିବୁ
ତାହାହେଲେ ପାଇ ତୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ହୋଇପାରିବୁ ।

***

ବୋତଲ

ଆୟୁଷ୍ମିତା ଜେନା
+ ୨ ୧ ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ବୋତଲ ଆଜି ସର୍ବବ୍ୟାପି
ସର୍ବ ବିଦ୍ୟମାନ
ଯାହାକୁ ଦେଖ ଯୋଉଠି ଦେଖ
ଛୋଟ ଠାରୁ ବଡ଼ ଯାଏ
ଖାଲି ବୋତଲର ନାମ
ସତ୍ୟଯୁଗେ "ମାଆ" ପିଲା ଜନ୍ମ କରି
ନିଜ କ୍ଷୀର ପିଆନ୍ତି ପେଟ ଭର୍ତ୍ତି କରି
କଳିଯୁଗେ "ମାଆ" ପିଲା ଜନ୍ମ କରି
ବୋତଲ ପିଆନ୍ତି ତାକୁ
ନିଜ ହାତେ ଧରି
ପିଲାବେଳେ ବୋତଲ ପିଇ
ତୃଷ୍ଣାକୁ ମିଟାନ୍ତି
ବଡ଼ ହୋଇ ବୋତଲ
ପିଇ ମାତାଲ ହୁଅନ୍ତି ।
ପିଲାବେଳେ ବୋତଲ ପିଇ
ଦାଣ୍ଡରେ ବୁଲନ୍ତି
ବଡ଼ହୋଇ ବୋତଲ ପିଇ
ରାସ୍ତାରେ ଗଡ଼ନ୍ତି ।
ଛୋଟବେଳେ ବୋତଲ ପିଆ
ମାଆ ଶିଖାଉଛି ।
ବଡ଼ ହୋଇ ପୁଅ
ତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଉଛି ।
ଛୋଟବେଳେ ବୋତଲ ପିଇଲେ
ମାଆ ମନ କୁଣ୍ଢେ ମୋଟ,
ବଡ଼ ହେଲେ ବୋତଲ ପିଇଲେ
"ମାଆ" ମୁଣ୍ଡ ହୁଏ ଛୋଟ ।
ସତରେ ଏଠି ଜଣ
ସମସ୍ତେ ବୋତଲ ପିଅନ୍ତି
ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜାତ୍ୟ
ନା ଅଛି ଭ୍ରାତୃଭାବ ?
ଅଛି ଖାଲି ହିଂସା, ଦ୍ୱେଷ,
ମାଡ଼,ଫୌଜଦାରୀ
ଚୋରି କାମ କରି ନିଜକୁ
ଯାଆନ୍ତି ଭୁଲି ।

***

ଶ୍ରୀ ପୟର

ଅନିନ୍ଦିତା ମହାନ୍ତି
+ ୨ ୧ ମ ବର୍ଷ (ବିଜ୍ଞାନ)

ବାପା ମା'ଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ
ରହିବାକୁ କରେ ଆଶା,
ବାପା ମା'ଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ଥିଲେ
ପୂରଣ ହେବ ମୋ ଆଶା
ବାପା ମା' ପରା ବଡ଼ ଠାକୁର
ଆଜି ଏ ଧରା ବୁକୁରେ,
ସେମାନେହିଁ ହେଲେ ହର୍ତ୍ତାକର୍ତ୍ତା
ଜନ୍ମଦାତା ଯେ ମୋର
ତାଙ୍କରି ପାଇଁ ଯେ ଜନ୍ମ ନେଇ
ଧରାରେ ଦେଖୁଅଛି ସୁନ୍ଦର ସଂସାର
ସେମାନଙ୍କ ପାଇ ନିଃଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ,
ସେମାନେହିଁ ମୋ ଜୀବନ
ସଂସାର ସାରାରେ ସବୁଠାରୁ
ବଡ଼ ଅଟନ୍ତି ଯେ ବାପା ମା' ମୋର,
ତାଙ୍କ କୃପା ଥିଲେ ସବୁ କାମ
ମୋର ହୋଇଯାଏ ଅତି ଶିଘ୍ର
ବାପା ମା'ଙ୍କର କଥାକୁ ମାନି
ମୁଁ କରେ ଯେ କାମ,
କାରଣ ମୁଁ ଜାଣି ଅଛି ତାଙ୍କ
ସନ୍ମତି ବିନା ଉନ୍ନତ ହେବନି ଜୀବନ
ମାନି ଚଳୁଅଛି ତାଙ୍କରି କଥାକୁ
ଛୋଟରୁ ଆଜି ଯାଏ,
ଅମାନ୍ୟ କରିନି ତାଙ୍କ କଥା କେବେ
ତେଣୁ ସୁଖି ଜୀବନରେ ।
ମୋ ସୁଖେ ସେମାନେ ହୋଇଥାନ୍ତି ସୁଖୀ
ମୋ ଦୁଃଖେ ସେମାନେ ଦୁଃଖୀ,
ସେମାନଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆଉକେ ହେବ
ଜୀବନରେ ମୋର ସାଥୀ ।
ପଡ଼ି ରହିଥିବି ସେ ପୟର ତଳେ
ଆଶୀର୍ବାଦ ଯଦି ମିଳେ ।

***

ପରିବେଶର ଆହ୍ୱାନ

ଶିବବ୍ରତ ମହାପାତ୍ର
+୨ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ନୟନେ, ମୋ ଚଉପାଶ
ଝରି ଶୁଖିଲାଣି ହସ
ସବୁଜ ଧରଣୀ ନାହିଁ ପୂର୍ବ ଠାଣୀ
ବନାନୀ ବିନା ବିରସ ।(୧)
ଯେତେ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଅଛ
ଭାବି ଚିନ୍ତି ଆଗ ପଛ
ଗାଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରାସ୍ତା ଧାରେ ଧାରେ
ସଭିଏ ଲଗାଅ ଗଛ (୨)
ଗଛ ମୂଳେ ପାଣି ଢାଳ
ଭାଙ୍ଗ ନାହିଁ ତାର ଡାଳ
କେତେ ଉପକାର କରଇ ଆମର
ତା କଥା ଟିକିଏ ଭାଳ ।(୩)
ମିଠା ମିଠା ତାର ଫଳ
ଦେହକୁ ଦିଅଇ ବଳ
ଜଙ୍ଗଲ ସକାଶେ ବରଷା ବରଷେ
ଆକାଶ ଝରାଏ ଜଳ ।(୪)
ଗଛ ଛାଡ଼େ ଯେଉଁ ବାୟୁ
ବଢ଼ାଏ ଆମର ଆୟୁ
ଗଛ ବିନା ଆମେ ବଞ୍ଚି ପାରିବାନି
ଉଡ଼ିଯିବ ପ୍ରାଣବାୟୁ ।(୫)
ହସିଲେ ଏ ପରିବେଶ
ହସି ଉଠିବ ଏ ଦେଶ
ଧରଣୀ ରାଣୀର ମୁହଁରେ ଝରିବ
ଖିଲି ଖିଲି ଖିଲି ହସ ।(୬)

ତୁମେ ଭୁଲ କରୁଛ

ସବିତା ରାଣୀ ଘୋଷ
+୩ ୧ମ ବର୍ଷ

ଭଲ ପାଇ ତୁମେ ଭୁଲ କରୁଛ
ମନ ଦେଇ ତୁମେ ଭୁଲ କରୁଛ
ପ୍ରେମର ମାନେ ନାହିଁ କିଛି
ଛଳନା ଭରା ଏ ଦୁନିଆଁରେ
କାହିଁକି କାହାକୁ ତୁମେ
ହୃଦୟରେ ଭରିଛ
ଜଣକୁ ନିଜର ସବୁକିଛି ଭାବି
ତୁମେ ଭୁଲ କରୁଛ ।
ତୁମେ ଯାହାକୁ ନିଜର ବୋଲି ଭାବିଛ
ସିଏ ଆଉ କାହାର ।
କାହିଁକି ମିଛରେ ତୁମେ
ପ୍ରେମ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି
ପାଞ୍ଚି ହେଉଛ ।
ଥରେ ସେ ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାକୁ
ଚେଷ୍ଟାକର,
ଦେଖିବ
ତମକୁ ସବୁକିଛି ମିଳିପାରିବ ।
ତେବେ କାହିଁକି ମିଛରେ ତୁମେ
ସେ ଭୁଲ କରୁଛ ।

ପାପ

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେନାପତି
+୩ ୩ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ମନର ମାନସୀ ସଙ୍ଗେ
ସ୍ୱପ୍ନରେ ମିଶିବା ପାପ ନୁହେଁ
କିନ୍ତୁ ତା ସାଙ୍ଗରେ
ସକାଳର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଟୋପା ପିନ୍ଧେଇ
ଆଉ ତା ସାଥିରେ
ଲହୁବାଡ଼ି ଦେଖିବା ପାପ ।
ବାଟ ଚାଲୁ ଚାଲୁ ଅଜାଣତ
ପାଦ ଖସିଯିବା ପାପ ନୁହେଁ,
ଜାଣି ଜାଣି ପାଦ ଖସେଇ
ଦେବା ପାପ ॥
କଥା ଦେଇ କଥା
ଭାଙ୍ଗିଦେବା ପାପ ନୁହେଁ,
ବିଶ୍ୱାସରେ ବିଷ
ଭରି ଦେବା ପାପ ॥
ଅବୈଧ ସନ୍ତାନଟିକୁ
ପିତୃତ୍ୱ ଦେବା ପାପ ନୁହେଁ,
କିନ୍ତୁ ନିଜେ କାରଣ ହୋଇ
ଶିଶୁଟିକୁ ଅବୈଧ
କରିଦେବା ପାପ ॥

ବର୍ଷା

ପ୍ରଦୟ କୁମାର ଗିରି
+୨ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ତତେ ଧରି ହୁଏ ନାହିଁ ବୋଲିତ
ତୁ ଭାରି ଫୁଲେଇ
କେତେ ବେଳେ
ଛୁଇଁ ଦେଇ ଯାଉଚ
କେତେ ବେଳେ
ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ଯାଉ
ନାଁ ତୋର ପଚାରିଲେ
ହସି ଦେଇ
ବର୍ଷା ବୋଲି କହୁ ।

ଅବଶୋଷ

ସୁଜାତା ମିଶ୍ର
+ ୩ ୩ୟ ବର୍ଷ (କଳା)

ସବୁ ଫୁଲ ଫୁଟେନା ସର୍ବତ୍ର
ସବୁଦିନ ଯାଏନା ସମାନ
ସବୁ ଆଶା ହୁଏନା ସଫଳ
ସବୁ ଇଛା ହୁଏ ନାହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ସବୁ ଭାବ ହୁଏନା ପ୍ରକାଶ
ସବୁକଥା ହୁଏ ନାହିଁ କହି
ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ହୁଏନା ସତ୍ୟ
ସବୁ ରାତି ହୁଏନା ସମାନ
ସବୁ ଦାଗ ଲିଭେ ନାହିଁ କେବେ
ସବୁ ଦୁଃଖ ହୁଏନାହିଁ ଦୂର
ସବୁ ଦାବି ହୁଏନା ପୂରଣ
ସବୁ ଋଣ ହୁଏନାହିଁ ସୁଝି
ସବୁ ତରୀ ଲାଗେ ନାହିଁ ତୀରେ
ସବୁ ବ୍ୟଥା ହୁଏ ନାହିଁ ବୁଝି
ସବୁ ଥିରେ ରହେନା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ
ମିଳେ ନାହିଁ କେବେ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର
ଅବଶୋଷ ରହିଥାଏ ଖାଲି
ସମାଧାନ ହୁଏନାହିଁ
ସବୁ ସମସ୍ୟାର ।

***

ସମ୍ପର୍କ

ନାରାୟଣୀ ନାଥ
+ ୩ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ମୋ କଳ୍ପନାର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦରେ ତୁମେ,
ମୋ ଅଭିନୟର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୁମେ,
ମୋ କବିତାର
ପ୍ରତିଟି ଆବେଗରେ ତୁମେ,
ମୋ ହୃଦୟର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ପନ୍ଦନରେ ତୁମେ,
ତୁମର ମୋର ସମ୍ପର୍କ
ଆତ୍ମାର ସମ୍ପର୍କ
ଆତ୍ମୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ।

***

ଆଶା ଓ ନିରାଶା

ଅନୁପମା ସିଂହ
+ ୩ ୧ମ ବର୍ଷ (ବିଜ୍ଞାନ)

ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ
ଏକ ସମୁଦ୍ର ଲହରୀ
ନିସ୍ତରଙ୍ଗ ସମୁଦ୍ରରେ...
ଏକ ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଯୌବନ 'ଜୀବନ'
'ମୃତ୍ୟୁ'- ଏକ ଶ୍ରାନ୍ତକ୍ଳାନ୍ତ
ଫେରନ୍ତା ଲହରୀ
ପୌଷମାସ ସକାଳର କୁହୁଡ଼ି ଭଳି
ପୃଥିବୀକୁ ଘଣ୍ଟେ କାଳରେ
ଘୋଡ଼ାଇ ପକାଉଥାଏ ଏକ
ଦୁର୍ବାର କୌଶଳ - "ଆଶା"
"ନିରାଶା"- ସେ ବେଷ୍ଟନର
ଏକ ବୃହତ୍ ଚାପଣ୍ଡା ।

***

ମୋ ପିଲାଦିନ

ଶ୍ରୀଦେବୀ ସେନାପତି
+ ୩ ୧ମ ବର୍ଷ (କଳା)

ଏବେକାର କଥା ନୁହଁ
କଥାତ ପିଲାଟି ବେଳର
ଅଳିଅଳି ହୋଇଥିବି ମୁଁ
ମୋ ବାପା ମାଆଙ୍କର
ପହିଲି କଥାରେ ମୁଁ 'ମା' ଡାକିଥିଲି
ପହିଲି ଚାଲିରେ ମୁଁ
ବାପା ସାଙ୍ଗେ ଥିଲି
ତୁନି ତୁନି କଥା ମୋର
ଭାରି ମିଠା ଥିଲା
ଯେତେ ସବୁ ଖେଳ ଗପ
ତାଙ୍କ ଆଗରେ ହିଁ ଥିଲା
ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ ମୋର
ସେହି ଅତୀତର
ଏବେକାର କଥା ନୁହଁ
କଥାତ ପିଲାଟି ବେଳର ।
ଶୁଆଇ ଦିଅନ୍ତି 'ମା'
ଗାଇ କେତେ ଗୀତ
ବୁଲାଇ ନିଅନ୍ତି ବାପା
ମୋତେ କେତେ ଯାତ
ବାପା ମା'ଙ୍କର ଥିଲି ଫୁଲ ପରି ମୁହିଁ
ସବୁବେଳେ ହସୁଥିଲି
ସେମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।
ଭୁଲି ପାରିବିନି କେବେ
ବାପା ମା'ଙ୍କୁ ମୋହର
ଅଳିଅଳି ହୋଇଥିବି ମୁଁ
ମୋ ବାପା ମା'ଙ୍କର ।
ବାପାଙ୍କ ଆଖିରେ ମୁଁ ଯେ
ଦେଖିଲି ଦୁନିଆଁ
ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ଛାଇ ପରି
ଥିଲେ ବାପା ମାଆ
ଦୂରେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ବିନା
ଲାଗେ ନାହିଁ ଭଲ
ଦୁନିଆରେ ତାଙ୍କ ବିନା
ଯାଉ କେ ନିଜର
ଏବେ ବି ମୋ ବାପା ମା
ଦେବତା ମୋହର

***

AIDS

Dr. Annapurna Dhal
Lect. in Zoology.

Acquired Immunodeficiency Syndrome (AIDS), is a serious health problem that threatens the entire human population. It is a fast spreading incurable disease. Actually AIDS is not a disease. It is a condition in human body when the defence mechanism of the body is gradually destroyed.

AIDS was first noticed in California and New York in 1981. Similar cases were reported from other parts of America and Europe from young adults addicted to narcotics or homosexuality. It is a disorder of cell-mediated immunity system of the body. There is a reduction in the number of helper T-cells which stimulate antibody production by B-cells. This results in the loss of natural defence against viral infection. It is caused by a virus named HIV (Human Immunodeficiency Virus). The virus was discovered in 1984 by American and French scientists independently. Their names are Robert Gallo and Luc Montagnier respectively. Only recently Dr. Feng Gao (1999) discovered that a species of Chimpanzee is the natural reservoir for HIV.

AIDS is transmitted only by a contact of infected cells containing blood of a patient with the blood of a healthy person as in

Sexual intercourse with an infected partner (75%)

Use of contaminated needles and syringes to inject drugs or vaccines

Use of contaminated razors and contaminated needles.

Transfusion of infected blood or blood products.

Organ transplant

Artificial insemination

One third of world's AIDS patients are infants. Transmission of HIV from pregnant mother to child may occur before, during or after birth. IT can also occur through breast milk.

Contrary to wide spread fear, AIDS is not a contagious disease. It does not spead by casual contact, such as handshake, body contact in crowded public places, working or playing together, sharing telephone, meals, utensils or clothes, eating food cooked by an infected

person, light kissing, using same toilet seat or swimming pools. It is not transmitted by blood sucking insects. coughing and sneezing too do not spread AIDS.

AIDS has primarily affected young adults. In USA, far more males are affected than females. In Africa, both sexes are affected in equal numbers. The incubation period of HIV induced infection has been classified into following four categories.

First phase:- This stage is known as sero conversion illness which starts 15 to 30 days after HIV infection. The symptoms are flu-like illness with fever, headache, night sweats etc. Commonly this phase passes unnoticed by the infected person.

Second phase:- This stage is also known as immunodepletion stage. The number of CD_4 positive T-cells are reduced about 500 per cubic millimetre of blood. The persons look healthy and may not be aware of carrying HIV. But they are capable of infecting others. At this stage, damage to the covering of peripheral nerves, paralysis of cranial nerves occur which may continue for a few year.

Third phase:- This phase is known as inter mediate immune depletion stage. The CD_4 positive T-cells count drops down from 400 to 200 per cubic millimetre of blood. The patients develop painful sores of the mouth, unexplained fever, night sweats, weight loss and diarrhoes.

Fourth phase:- This phase is known as advanced immune depletion stage. The CD_4 positive T-cell count falls below 200 per cubic millimetre of blood. The paitent develops chronic diarrhoea, respiratory infection problems and central nervous system toxoplasmosis due to brain infection.

The major signs for clinical case definition of AIDS in adult are:-

Weight loss greater than 10% of body waight.

Prolonged fever for more than one month.

Chronic diarrhoea for more than one month.

Persistant cough for more than one month.

Skin irritation and itching.

Swelling of lymph glands etc.

Enzyme Linked Immuno Sorbent Assay (ELISA) test in conducted to diagonise HIV infected person. However, western Blot test is the confirmative test for AIDS.

Medical treatment of AIDS consists of

(i) Anti-viral therapy against the HIV.

(ii) Immunostimulative therapy to increase the number of resistant providing cells in the body or both. However, no specific treatment has been found so far, and the mortality from AIDS is virtually 100%. A victim of full blown AIDS dies within 3 years from infections or cancers. Currently, TB is the principal killer of HIV+positive people, of many drugs tried, azithmidine Zidovudine Prolongs the life of many AIDS patients.

Since there is no treatment for HIV, the following precautions may be taken

Disposable needles and syringe should be used.

people, particularly those in high risk group should be educated about AIDS transmission. December 1 is celebrated every year as world AIDS Day to creat awareness.

HIV infected females should avoid to become mother.

Blood banks should test the blood for HIV. The transfused blood should be HIV free.

Sexual habits should be changed immediately. Adolescent boys and girls should be given proper sex education and should adhere to "No Sex" before marriage and monogamy after marriage.

***

CONTRIBUTION OF SCIENCE TO SOCIETY

Amruta Pradhan
+3 1st year Sc.

Science, it is said is creating more problems than it can solve. This is really not a criticism of science but of man's inability to adjust himself to the changed condition. None can deny the invaluable service of science to mankind in various spheres. It is due to science that we have made rapid progress in health care and to find a cure for diseases thus drastically cutting down infant mortality and doing away with epidemics.

Before the scientific era, an agriculturist led a pitiable existence. Now he can control pests, locusts, apply chemical fertilisers, use hybrid seeds and thus increase production. Morden storage facility coupled with multiple cropping has revolutionalised the concept of agriculture in our times. Progress in the industrial field has been even more spectacular,

thanks to the applieatian of science to Industry. Machines have not only relieved man of heavy burden of physical work but have also provided him with ample leisure to engage in cultural pursuits. It is through science that he has been able to invent new god gift of entertainment and education ; such as cinema, radio and television. The printing press with the use of computers, xerox and other such machine have revolutionalised the art of publication. Knowledge has now come to every door step with the Introduction of Internet.

Never was the world so completely integrated as it is today. Telephone, Telegraph, E-mail etc have made the world look very small. With the help of satellites one can send audiovisual messages to any part of the world in no time. Science has revolutionalised life in the intellectual, social and material spheres creating a large number of problems that are unmanageable. What is needed to day is to ensure that the knowledge and power gained through science is used for constructive purposes.

Our first and foremost problem is to ensure world peace and avoid a nuclear war. But one sees a stockpiling of thermo-nuclear weapons all around. Despite protracted negotiations, we have not been able to reach a total disarmament . Our primary loyalty should be to the human race and to the planet on which we live. Science and technology have disminished distance, brought the various part of the world much nearer to each other, enormously increased International trade and Integrated the economy of all nations. Over the year mankind is exploiting the precious natural resources in the name of progress or prosperity. The same short sighted approach is notice able in controlling population growth. Unless man learns to check the rising birth rate, the planet will shortly witness a population explosion.

Science has made a most valuable contribution to the acquisition of knowledge and the development of rational outlook on life. Not long ago the masses were victims of superstitions and blind beliefs. They attributes diseases to the wrath of the gods. They believed in ghosts, witches, magic and sorcery. Human and animal sacrifices were made to propitiate angry god. Science has given man a lot of gift and computers but it has deprived him of his faith and dependance on God.

Science has given commonly man a healthy scientific out look. This indeed is the greatest contribution of science to our society.

***

AIDS - A WORLDWIDE EPIDEMIC

Kumari Rashmita Na
+2 2nd year A

AIDS is the most dreadful disease in the history of mankind. The full name of AIDS Acquired Immune Deficiency Syndrome. This disease has caused a great havoc in the min of the people. AIDS victims are separated from the society. They are being neglected a abandoned by their friends, relatives and family members. The AIDS first started in the midd of 1981. By now it has infected patients in the country. As it is a dangerous problem it caus anxiety and apprehension among sections of people.

AIDS is caused by a virus called HIV (Human Immuno Deficiency) named by wo health organisation.

This virus destroys human body's immune system with the destruction of immun mechanism of body. Many bacteria infections take place in the body of the victims are a follows tiredness, gradual loss of weight, loss of appetite, Sweating precisely at night, swellin of the glands usually at the neck, armpit or groin fever, occasional diarrhoea etc. Mo individuals infected with AIDS virus have no symptoms and feel well because the incubatio period ranges from six months to five years. There is a big controversy as regards the origi of AIDS. Reports appearing in the western media have claimed that AIDS could have i origin in Africa.

Some scientists have given opinion that AIDS virus must be an artificial product, th result of a gene manipulation. A reputed British scientist John Scale holds that AIDS viru was produced artificially in a laboratory. According to WHO experts AIDS has spread t virtually every country in the world and at least five million people are thought to be infected b the fatal disease. Dr. Jonathan Mana, the American Director of WHO's special programm on AIDS said "we are still at the historic moment at the beginning of a world wide epidemi whose dimension we are unable to predict.

AIDS may be transmitted in many ways. These are by homo and hetero sexu exchange of body fluids. It also transmits when the blood of a victim which carries virus come into contact with the blood of another person. Needles shared by intravenous drug addict

can carry the virus from one person to another. These virus may also spread through blood transfusion. Babies can get AIDS virus from their mother during the process of delivery through the saliva and tears of the infected persons and through mother's milk. The doctors and the paramedical workers may get disease during the professional duties.

The government of different countries has taken various preventive steps to control this dreadful discase. Five separate AIDS management clinics were set up at New Delhi, Srinagar, Calcutta, Madras and Mumbai. The authorities have now shifted their emphais to educate the public on preventive measure and treating awareness about the disease. During the 8th plan the government took step to establish now STD (Sexually Transmitted Discases) clinics to provide free essential drugs to open more survey units in states. WHO has also been asked to assist in implementaion of the schemes for prevention and control of AIDS.

AIDS is a fatal disease. No one survives with this disease. Half of the affected patients die within a period of two years. No cure so far has been made possible. Of course all persons exposed to the AIDS virus may not get infected. Genetic susceptiblity or the proneness to infection with the virus is an important factor. Till now no encouraging result has been obtained to prevent the growth of such disease. Researchers are trying to find a drug and a vaccine to prevent spread of the disease. Now AIDS is a worldwide phenomenon. AIDS surveillance is being strengthened all over the world including India.

***

A LITTLE FISH

Monasini Dash
+3 1st year Sc.

At the foot a mountain
stream flows a dancing fountain
In its water day and night.
A little fish swims shining bright.
Once there came a young fisherman
The little fish hiding in water then.
When he threw his net into the water
He caught some fish from there.
This little fish was present among them
The fisherman took these counting eleven.
He took these and sold away
The money he got, made him gay.
The little fish thought
No longer did he live
The man cut these with a knife
And gave these to his wife
She cooked round the dish
They both swallowed the little fish
And there was an end of a little life.

***

DUBYAMAN

Suchismita Sau
+2 1st year Arts.

What do you think of
that Australian Scientist
Who says he's found
out that the speed
of light the has slowed down?

That's nothing. We scientists
in India have found a way to
Stop light completely. We call
it a power cut !

Guess that's
why they called
him a dark
horse.....

**

A FACE OF PLEASURE

Arpita Mohapatra
+2 1st yrear Sc.

I know a face, a lovely face.
As full of beauty as of grace.
A face of pleasure ever bright
In utter darkness it gives light.
A face that is itself like joy
To have seen it I am a lucky boy.
But I have a joy that have few other
This lovely woman is my mother.

***

TIME TAKEN FOR EVERYTHING

Narayan Sethy
+3 1st yr. Com

Take time to think
It is the source of power.
Take time to read
It is the foundation at wisdom.
Take time to play
It is secret of staying young.
Take time to be quiet
It is the opportunity to seek God.
Take time to love & beloved
It is God's greatest gift.
Take time to laugh
It is the music of the soul.
Take time to work
It is the price of success.
Take time to pray
It is the greatest power of earth.

***

ROSE

Supriya Panda
+3 1st year Arts.

'Tis the last rose of summer
Left blooming alone,
All her lovely companions
Are faded and gone,
No flower of her kind red
No rose-bud is nigh,
To reflect back her bushes,
Or give sigh for sigh.
O my love's like a red, red rose
That newly sprung in June.

***

WHAT IS LIFE ?

Manas Mohapatra
+3 Sc.

Life is a challenge, Meet it.
Life is a struggle, Fight it.
Life is a love, Enjoy it.
Life is a beauty, Pray it.
Life is a journey, Complete it.
Life is a mystery, Unfold it.
Life is a puzzle, Solve it.
Life is a duty, Perform it.
Life is a promise, Fulfil it.
Life is a gift, Accept it.
Life is an opportunity, Take it.
Life is a pleasure, Realise it.
Life is once, Time & Tide
wait for none.....

***

TRY TO BE HAPPY WITH WHAT YOU GET.

Snigdha Acharya

Every one must answer to God
for their own actoin
Do the best for which
God will have good reaction.
There are two kinds of roads
Your duty is to find the good or odds
Try to have a good mind
have a good soul.
Then you can win
the wrongs will fall
Do everything but good and memorable
Then only you can be honourable.
Choose the right way not like everyone
Then you can reach your destination
Try to be brave and not a coward
Then you can get your chosen award
We are going through thick and thin
There are also bad things and fine
If you could not fulfil your desire
think it is your fate
And try to be happy with
What you get.

***

Beauty

Dipti Rekha Rout.
+2 2nd year Arts.

Birds are beautiful with
their colourful feathers
Trees are beautiful with
their every green leaves
Flowes are beautiful with
their colours, smells and charms
But human beings are beautiful with
their good manners, natures and habits.
Fruits are liked for
their taste and ingredients
Wood-pieces are liked for
their hardness and longevity
But human beings are loved for
their respectfulness to others.

***

VALUE OF TIME

Makardhwaja Naik

To realise the value of one year......
Ask a student who has failed in his examination.
To realise the value of one month......
Ask a mother who has given birth to a premature baby.
To realisethe value of one week......
Ask a editor of a weekly.
To realise value of one day........
Ask a daily wage labourer.
To realise value of one hour.....
Ask the lover who is waiting to meet.
To realise value of one minute......
Ask a person who has missed the train.
To realise value of one second......
Ask a person who has survived an accident.
To realise value of one mili-second.....
Ask a person who has won silver medal in Olympics.

***

(ସାନ୍ତାଲୀ ବିଭାଗ)

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର.ନଂ.	ବିଷୟ		ପୃଷ୍ଠା
୧.	ଅଲଃ ପଲ୍‌ହନ୍ ଗେ କୁଲି ହପନାଃ ଧନ୍	କୁମାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମୁର୍ମୁ	
୨.	ଚିର୍‌ଗାଲ୍ ସାକ୍‌ୱା	ଭୀମ୍ ଚରଣ ମାର୍ଣ୍ଡି	
୩.	ଇକାଗେ ମାରାଂ ବଦ୍‌ଲା	କୁମାରୀ ଫୁଲେଶ୍ୱରୀ ହାଁସଦାଃ	
୪.	ଉୟ୍‌ହାର୍ ହମର୍	କୁମାରୀ ଗୁମି ହାଁସଦାଃ	
୫.	ଯୁମିଦ୍	ଦାସ୍‌ମାତ୍ ମୁର୍ମୁ	
୬.	ଦଂ ସେରେଞ୍	ଫାଡେରାମ୍ ବାସ୍କେ	
୭.	ଯୁମିଦ୍ ବାଂ ତେ	କୁମାରୀ ଝାନମଣୀ ସୋରେନ୍	
୮.	ଗସ ବାହା	କୁମାରୀ ମୀନା ମାର୍ଣ୍ଡି	
୯.	ଯୁମିଦଃ ପେ ଆଦିମ୍ ଖେର୍‌ୱାଲ୍	ମାର୍ଣାଲ୍ ଚାମ୍ପା ମୁର୍ମୁ	
୧୦.	ଅକୟ୍ କାନାମ୍	ମହାବୀର୍ ସିଂ ମୁର୍ମୁ	
୧୧.	ବାନ୍ଦ୍‌ରେ ପରାୟ୍‌ନୀ ବୀର୍‌ରେ ସନ୍ଧାୟ୍‌ନୀ	ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ହେମ୍ବ୍ରମ୍(ମୁନା)	
୧୨.	ଜିୱୀ ଗାତେ	କୁମାରୀ ଧାନୀମଣୀ ବାସ୍କେ	

[illegible]

Miss Srimati Murmu
+3, 1st. Year Arts

[illegible]

[illegible]

[illegible]

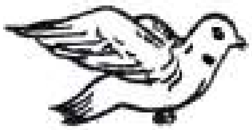

[illegible]

Bhim Charan Marndi
+3, 1st. Year Science

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Miss Phuleswari Hansdah
+3, 2nd Year Arts

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

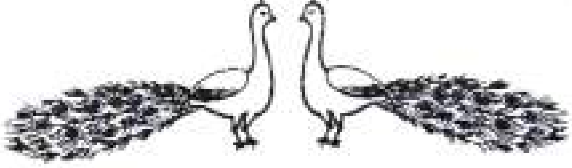

[illegible]

Miss Gumi Hansdah
+3, 1st Year Arts

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Dasmat Murmu
+2, 1st Year Commerce

[illegible]

[illegible]

Fateram Baskey
+2, 2nd Year Science

[illegible]

[illegible]

Miss Jhana Mani Soren
+3, 1st Year Arts

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Marshal Champa Murmu
+3, 1st Year Science

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] -

Miss Meena Marndi
+3, Final Year Arts

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Mahabir Singh Murmu
+3, 1st Year Science

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

Pramod Kumar Hembram (Muna)
+3, 1st Year Arts

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

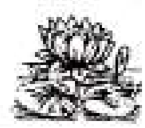

[illegible]

Miss Dhanimani Baskey
+3, Final Year Arts

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

STUDENTS' UNION 2003-04

STUDENTS' UNION 2004-05

Deepak Ku. Patra
dent, Students' Union

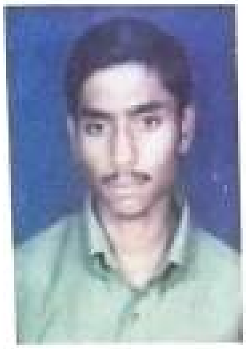
Rajesh Ku. Mishra
V.P. Students' Union

Partha Sarathi Naik
President, Students' Union

Manas Ranjan Dalei
Gen. Secy., Students' Union

Sushil Ku. Patra
Secy., Students' Union

Jayanta Ku. Sahu
Secy., Dramatic Society

Sanatan Murmu
Gen. Secy., Students' Union

Bhabani Shankar Dasbabu
Asst.Secy., Students' Union

Anjan Ku. Patra
sst. Secy, Athletic Assn.

Swati Sucharita Das
Asst. Secy, DSA

Sridhara Das
Secy., Athletic Assn.

Satyabrata Hota
Secy., Dramatic Society

Satabdi Behera
Asst. Secy., SSG

Tapan Ku. Rana
Now a Scientist
at Bhaba

Bikash Mohanta
University Topper
in Hist. 2003-04

Raghunath Sethi
Asst. Secy, Athletic Assn.

Sanat Ku. Ghosh
Secy, +2 Cul. Assn.

ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ

ବି.ବି. କଲେଜ ଛାତ୍ର ସଂସଦ

ନିର୍ବାଚିତ ଛାତ୍ର ସଂସଦ :୨୦୦୩-୨୦୦୪

ସଭାପତି	-	ଶ୍ରୀ ଦୀପକ କୁମାର ପାତ୍ର
ଉପସଭାପତି	-	ଶ୍ରୀ ରାକେଶ କୁମାର ମିଶ୍ର
ସଂପାଦକ	-	ଶ୍ରୀ ସୁଶିଲ କୁମାର ପାତ୍ର
ସହ ସଂପାଦକ	-	
ସଂପାଦକ , ନାଟ୍ୟ ସଂସଦ	-	ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ
ସହ ସଂପାଦକ , ନାଟ୍ୟ ସଂସଦ	-	ଶ୍ରୀ ସୀତାଂଶୁ ମହାନ୍ତି
ସଂପାଦକ , କ୍ରିଡା ସଂସଦ	-	ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜ କିଶୋର ବିନ୍ଧାଣୀ
ସହ ସଂପାଦକ , କ୍ରିଡା ସଂସଦ	-	ଶ୍ରୀ ଅଞ୍ଜନ କୁମାର ପାତ୍ର
ସଂପାଦକ , ଡି.ଏସ୍.ଏ.	-	ଶ୍ରୀ ଅମିତ କୁମାର ସାହୁ
ସହ ସଂପାଦକ , ଡି.ଏସ୍.ଏ.	-	ସ୍ୱାତୀ ସୁଚରିତା ଦାସ

ନିର୍ବାଚିତ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂସଦ :୨୦୦୩-୨୦୦୪

ସଂପାଦକ	-	ଶ୍ରୀ ସୌମ୍ୟ ରଂଜନ ସାହୁ
ସହ ସଂପାଦକ	-	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ଦେ

ନିର୍ବାଚିତ ଛାତ୍ର ସଂସଦ :୨୦୦୪-୨୦୦୫

ସଭାପତି	-	ଶ୍ରୀ ପାର୍ଥସାରଥି ନାଏକ
ଉପସଭାପତି	-	ଶ୍ରୀ ମାନସ ରଂଜନ ଦଳେଇ
ସଂପାଦକ	-	ଶ୍ରୀ ସନାତନ ମୁର୍ମୁ
ସହ ସଂପାଦକ	-	ଶ୍ରୀ ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ଦାସବାବୁ
ସଂପାଦକ , ନାଟ୍ୟ ସଂସଦ	-	ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବ୍ରତ ହୋତା
ସଂପାଦକ , କ୍ରିଡା ସଂସଦ	-	ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ଦାସ
ସହ ସଂପାଦକ , କ୍ରିଡା ସଂସଦ	-	ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ସେଠୀ
ସଂପାଦକ , ଡି.ଏସ୍.ଏ.	-	ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀପ କୁମାର ବେହେରା

ନିର୍ବାଚିତ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂସଦ :୨୦୦୪-୨୦୦୫

ସଂପାଦକ	-	ଶ୍ରୀ ସନତ କୁମାର ଘୋଷ
ସହ ସଂପାଦକ	-	ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମହେନ୍ଦୁ କାନୁନ୍‌ଗୋ

ଛାତ୍ର ସଂସଦର ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ଆମ ନିର୍ବାଚିତ ଛାତ୍ର ସଂସଦ ନୀତି ଓ ଆଦର୍ଶକୁ ପାଥେୟକରି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ନିଷ୍ପତି ନେଇଛି । ନିଜ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ନିଷ୍ଠାର ସହ ପାଳନ କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ସେବା ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପ ନେଇ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଆସ୍ଥା ଭାଜନ ହେବାର ଶପଥ ନେଇଛି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ସର୍ବନିମ୍ନ ନ୍ୟାଯ୍ୟ ଦାବୀ, ସରକାରୀ କଲେଜ ସହ ଥିବା ତାରତମ୍ୟର ଅସଂଗତି ଦୂରୀକରଣ ତଥା ଶିକ୍ଷା, କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ହକ୍ ଦାବୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏବଂ ଛାତ୍ରସଂସଦ କେବେହେଲେ ପଛେଇ ଯାଇନାହିଁ । ଏହି ଛାତ୍ରସଂସଦର ମୂଳଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ନିଷ୍ଠାପର ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଛାତ୍ର ସମାଜ ଗଢ଼ିବା ।

ଛାତ୍ର ସଂସଦର ସଫଳତା

ଏହି ଛାତ୍ରସଂସଦ ବହୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ଅସୁବିଧାର ସମାଧାନ କରିପାରିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇପାରିଛି ।

(୧) ଜାତୀୟ ରାଜପଥରୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିଥିବା ରାସ୍ତାକୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସଡ଼କ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ପ୍ରଶସ୍ତୀକରଣ ଏଠାକାର ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ଲକ ଚେୟାରମେନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦିଲ୍ଲୀପ ନାୟକଙ୍କ ଜରିଆରେ କରାଗଲା ।

(୨) ଛାତ୍ରସଂସଦର ସହଯୋଗରେ ସ୍ଥାନୀୟ ରାଜ୍ୟସଭା ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୀରଭଦ୍ର ସିଂ ଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଏଠାରେ ଏକ ବୃହତ Science Laboratory ତିଆରି ହୋଇପାରିଛି ।

(୩) ପୂର୍ବତନ ଲୋକସଭା ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାଲଖାନ୍ ମୁର୍ମୁଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହା ଛାତ୍ର ସଂସଦ ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିଛି ।

(୪) ବର୍ତ୍ତମାନର କୁଳିଅଣା ବିଧାୟକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିବାରୁ ଛାତ୍ର ସଂସଦ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞ ।

(୪) ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

(୫) ପ୍ରତିବର୍ଷ ବାରିପଦାଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ Rotafest ଏବଂ Euphoria ରେ ଆମ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଭାଗ ନେଉଛନ୍ତି ଏବଂ କୃତିତ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି " କୌଣସି ପ୍ରକାର ଭେଦଭାବ ତଥା ଜାତିବାଦର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତାକୁ ସ୍ପର୍ଶ ନ କରିବା" - ଏକ ମାଁଆର ସନ୍ତାନ ଭଳି ଶାନ୍ତ, ସରଳ ଓ ନିରଳସ ହୃଦୟରେ ସମସ୍ତ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ କୋଳେଇ ନେଇଛି ଏହି ଜୀବକ ମାଟି ଭଞ୍ଜଭୂମି ।

ଛାତ୍ରସଂସଦର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବର ସଫଳତା ପଛରେ ରହିଛି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦୀପ୍ କୁମାର ରାଉତଙ୍କ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ, ଅକୁଣ୍ଠ ସାହଯ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତି, ଉପଦେଷ୍ଟା ତଥା ସହଯୋଗୀ ଉପଦେଷ୍ଟା ମାନଙ୍କ ଆନ୍ତରିକତା ଓ ସୁପରାମର୍ଶ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ଓ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରେରଣା । ତେଣୁ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିବା ସହିତ ଛାତ୍ର ସଂସଦ ତରଫରୁ ଗଭୀର କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି ।

ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ଆନ୍ତରିକ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ ମୋର ଚିର ସ୍ମୃତି ହୋଇରହିବ ।

ପରିଶେଷରେ ମୋର ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଯେ ଆପଣମାନଙ୍କ ସୁଚିନ୍ତିତ ପରାମର୍ଶ, ସହାନୁଭୂତି, ସହମତି ଓ ସହଯୋଗ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି ଆଶ୍ୱାସନା ଏବଂ ପ୍ରେରଣା ଦେଉ ବୋଲି ଆଶା କରେ । ଉକ୍ତ ସଫଳତା ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପୁଣିଥରେ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି ।

" ଜୟ ଭଞ୍ଜମାଟି, ଜୟ ମା କୀଚକେଶ୍ୱରୀ "

ଶ୍ରୀ ସନାତନ ମୁର୍ମୁ

ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ

N.S.S. REPORT

The College has got three different N.S.S. Units functioning effectively in the adopted villages. The sole motto of these Units is to uplift the social structure through the selfless service of the volunteers with a view to mitigating the socio-economic problems and the needs of the adopted villages.

Mr Siddhartha Bose joined the NSS family in June'04 as Programme Officer in place of Mr Shankarshan Nayak . Other Programme Officers are Mr J.N.S.D. Sachan and Dr Annpurna Dhal.

On 3rd July 04 Vanamahotsav was performed in the College campus. Seeds of different plants like the mango, papaya, jack fruit, etc. were planted in the plastic for nursery purpose which were supplied to the local villagers on the Independence Day for future propagation.

On the Independence Day, usual programmes were held under the guidance of the PET, Mr C.C.Dandpat. The Principal, Mr P.K.Rout, Mr J.N.S.D. Sachan , Mr Siddhartha Bose, and Dr Annpurna Dhal were also present. The cleaning of the College Garden, construction of roads, etc. were performed by the volunteers. Cultural programmes were organised by the volunteers in order to create specil awareness and consciousness among the villagers.

Our volunteers participated in a Rally from Baripada College to Banabhumi College, Rangamatia to Save Forest. The Vice Chancellor, Mr B.N. Puhan of the North Orissa University, Sri Ramchandra Vihar, Takatpur, Mr P.K.Panda, The Principal,Baripada College,Mr J.N.S.D. Sachan participated in the Rally on 22nd September 04.

On 24th September 04, NSS Day was celebrated in the College. Debate Competition and Awareness Programmes were performed. Our volunteers participated in the Programmes organised by the NSS Bureau, North Orissa University, Sri Ramchandra Vihar, Takatpur.

Our Lady volunteers participated in the Inter College camp of Joda from 9.10.04 to 19.10.2004 organised by Joda Women's College. Our volunteers stood 2nd in the GK Competition. Our volunteers also participated in another Inter College Camp at Mayurbhanj Law College from 18.12.2004 to 27.12.2004. Mr J.N.S.D. Sachan has been deputed to participate in this Camp.

An Animal Immunization Camp was organized on 21.11.2004 in collaboration with the VS, Kuliana. Around 100 animals of the locality were immunized.

ATHLETIC ASSOCIATION

It was yet another occasion of pride when the College Volley Ball Team became the Champions for the 3rd successive year at Seemanta College, Jharpokharia. Sri Brajakishore Bindhani, +3 Science; and Sri Shrishendra Barik of +3 Arts were selected for the Inter University Volley Ball Tournament held at Chhatishgarh.

The College Cricket Team became the Runners-up in the Inter-College, Cricket Toiurnamernt at Baripada Stadium.

Sri Rajendra Kumar Si, +3 Arts established records in the 1500mts. and 5000mts. race held at MPC College in November 2004.

Sri Debabrat Mohanta, +3 Arts and Miss Debaki Naik, +3 Arts became the Athletic Champions in Gents and Ladies groups respectively.

•

DECLARATION FORM

Form IV (See Rule -8)

1.	Title of the Magazine	:	**SHRADDHANJALI**
2.	Place of Publication	:	Baiganbadia, Mayurbhanj, Orissa
3.	Periodicity of Publication	:	Annual
4.	Printers Name & Address	:	Meghasanee Printers, Baghra Road, Baripada - 757001 Mayurbhanj.
5.	Name, Address & Nationality of Owner and Publisher	:	Sri Pradeep Kumar Rout, Principal, B.B.College, Baiganbadia - 757105 Mayurbhanj, Orissa Indian.
6.	Editor's Name, Address & Nationality	:	Smt. Manjulata Dash, H.O.D., Sanskrit, B.B.College, Baiganbadia Mayurbhanj, Orissa Indian.

I Sri Pradeep Kumar Rout, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Sd/-
Sri Pradeep Kumar Rout
PRINCIPAL
B.B.College, Baiganbadia.

PRINTED AT MEGHASANEE PRINTERS, BARIPADA, Tel - 257080